

Edebiyat Defteri

yakup onat **-Yazıları-**

Oluşturulma Tarihi:
23 Ekim 2024 arşamba

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

KIZILCA OBA

Elbistanın en eski ve ahşap evlerinin bulunduğu ilginç dar sokaklarının bulunduğu ,şar dağına yaslanmış bir mahallesidir.

EDEBİYAT VE SANAT GÖRÜŞÜ

EDEBİYAT VE SANAT

Sanat, güzelliğin ifadesidir diye boşa dememişlerdir. Tüm güzellikler, güzel şeyler yaratıcının kainata yansımasıdır. Şahıs, ilgi ve yeteneği ölçüsünde o güzelliğin kırıntılarından faydalanmaya ve kendini ifadeye çalışır. Edebiyat, bir milletin kaderi ve kimliğidir. Dilinin canlılığının, güzelliğinin ifadesi ve göstergesidir. Dilimiz bizim gözbebeğimiz, gönül aynamızdır. Dil olmazsa din de olmaz. Büyük şairin dediği gibi bizde edebiyat. Gıdadır, karnı tok sırtı pek milletlere görek kendi kıymetlerimizin farkında olamayan aydın geçinenlerin çoğunlukta olduğu memlekette dava adamı olmaktır. Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövenlerimiz çıkmıştır zaman zaman. Şair ve yazar deyip geçmeyelim. Sanatkar ideal, mefkure adamıdır. Düşünen, düşünmeye zorlayan adamdır. Gerçek sanatkarlar hor görülmüş, sürülmüş, beş parasız bırakılmış. Onlar yaşarken kıymetleri bilinmeyen kutuplardır, inci taneleridirler. Edebi insanlardır edibler. Kalabalıkları coştururken, kötülüğe sürüklemek değil amaçları kendilerine getirmektir. Hep kısır tartışmalar süre gelmiş edebiyatta sanat toplum için mi sanat için mi olmalı konusunda. İnsanoğlu içinden geldiği gibi yazmalı ama; bir yerde yangın varsa bana ne diyemezsiniz, oraya su taşımalısınız. Dil işçisi olmalı sanatçı öncelikle. Dilinin incelik ve güzelliklerine hakim olmalı. Ben; yazılan ne türde olursa olsun öncelikle mana aranmalı o işte derim, millete fayda da sağlamalı yazılan kanaatindeyim. Sözün büyüğü ikinci planda kalsın da demiyorum. Yazmış olmak için yazmaktansa hiç yazmamak yeğdir. Yoksa, şimdilerin pop müziğinde olduğu gibi sesi olmayıp görüntüsü olan müzik klipleri gibi olur yapılan çalışmalar. Saman alevi gibi sönüp, unutulup giderler. Bir de bu çağda çalınmış eserler yoğunlukta, kimin neyi yazdığı, ürettiği bilinmiyor. İnsanın kendi yazdıklarının bile bir gün sahibi çıkacak diye korktuğu anlar olabiliyor. Hep hazıra konmuş insanlar, her şeyin hırsızlığı mübah sayılır olmuş. Emeğe saygı ve güven kalmamış. Takdir de, bir karşılık, bir ücret beklenmeden olmuyor. Edebiyat, yazın tarihi biz gelişmekte olan toplumlar için daha çok önemli, sokaklarında her türlü casusun cirit attığı bir ülkedeyseniz hele de Sanat, bilinçli ve özgür toplum, hayal gücü gelişmiş toplum vücuda getirmek demektir.

Boşuna dememişler: Söz uçar, yazı kalır. diye. Yazılı eserlerin gücü, tekrar tekrar okunup, okuyucunun düşünce dünyasında yenilenmesinden ileri geliyor. İnsan birşeyler verebildiği, üretebildiği ölçüde değer kazıp kendini bulur, hayatta mutlu olur. Edebiyat, edepsizliğe müsaade etmeyen tek alandır.

YAKUP ONAT

DAĞLAR VE YAYLALAR

Bayramın üçüncü günü ede televizyonun karşısında uyulamaktan,çarşıya kalabalıklar arasına karışmaktan sıkılıp birkaç senedir alışkanlık haline getirdiğim dağlara yöneldim.Uzaktan çırılçıplak gördüğümüz Şar Dağı kucak açında çalılıklar,kuş burnular,melengiçler,eski ormanlı günlerinden kalma koca koca kütükler,alıçlar göze çarpıyor.Sık sık çobanlara rastlıyorsunuz y ada avcılara.Ne işin var buralarda,bu sıcakta nereye böyle?Gibi sorularla karşılaşılıyorsunuz.Ben de diyorum ki:Alışkanlık,eski alışkanlıktan,dağlar çekiyor beni.Çocukluğumuzu geçirdiğimiz yayla yaşamı,koyun kuzu güttüğümüz koyaklar,susuzluktan kırılıp kuşluk ve öğleyi zor ettiğimiz günler hatırıma geliveriyor.Köyden birilerinin,bir traktör,bir otomobilin gelmesi farklı bir hava katardı o gelenler bize misafir gelmesi dahi.Dağ çayı,kuzu kulağı,ve kenger sakızı toplamak için yarışır,kendimize göre işaretler bırakırdık.Bir de “kalefir “var:Serin koyaklarda,kaya diplerinde bulunur.ÇİÇEKLERİVAR.Yaprağı ebegümeciye benzer.Tadı karanfil gibi;ama karanfil değil,demlenen çaya toplanan köklerinden bir kök ve ya yarısı kırılıp atıldı mı çok değişik bir rayiha verir.

Umman sanıyorum mavi göğü
Çakılıkalıyorum buz gibi bir kayaya
Beni bu yücelere çeken
Sonsuzluk hissi mi?"

Dağlarda çeşitli ziyaret yerleri var eskilerin anlattığı dua dileklerin yapıldığı, kurbanlar kesildiği,kuran okunduğu.."Dede,mağara,Damlalı mağarası,Taş Oluk'ta türbe.Yine Şar Dağı'nda ayı mağarası,medetsiz dağında Abdullah mağarası,Iskaftul höyüğü mesire alanı,son yıllarda Elbistan belediyesinin de keşfettiği ve ağaçlandırmaya açtığı Ekinöz-İçmeler'e giden belen geçidi civarında "Ayı Pınarı Yaylası,Kalealtı köyünde kızlar kalesi,Pınarbaşı ,Mekan yöresi.. ilkbaharı ayrı bir güzellikte bin bir türlü çiçek,kardelen,laleleriyle ve kekik yavşan kokuları,tavşan keklikleriyle dağlarımın sonbaharı da .Gezenler bilir:Sonbahardan kışa girerken ben sarı laleri o gün gördüm.Dağlardaki kurdun ,kuşun ,tavşanın rızkını ağaç köklerinden ,çalılardan,lale soğanlarını bulmak suretiyle elde ettiğini hayretle gördüm.Yücelere çıktıkça insan kendi acizliğini daha iyi anlayıp ürperiyor,korkuyor ve yüce yaratıcıya sığınmak zorunda kalıyor.İnsanın kendini,içindeki sesi duymasını sağlayan yegane yer.Öyley olmasa tüm büyük insanlar neden yükseklerde "uzlete"çekilsin..

"Heybemde yoktur şehirlinin baklava böreği
Soğan ekmektir yediğim yeşile yolculukta.
Adı madım dağlarda koyaklarda ayak izlerim.
Aşınası oldum yüce dağ başının.
Aşkima panzehir aradım "Ağulu Ot'ta." (Yakup ONAT

ANLATIM BİÇİMLERİ

ANLATIM BİÇİMLERİ DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Tartışma Karşılaştırma

Açıklama Örnekleme

Betimleme Sayısal verilerden yararlanma

Öyküleme Tartışma ve Tanık gösterme

ORTAOKULU TÜRKÇE ZÜMRESİ

2012-2013 EĞİTİM –ÖĞRETİM YILI ELBİSTAN ORTAOKULU TÜRKÇE DERSİ

2.DÖNEM 2. BÖLGE ZÜMRE ÖĞRETMENLERİ TOPLANTI TUTANAĞIDIR

TOPLANTI TARİHİ:20.02.2013

TOPLANTI YERİ:Öğretmenler Odası

TÜRKÇE DERSİ OKUL ZÜMRE BAŞKANI:Yakup Önat

TOPLANTIYA KATILANLAR:Müdür yardımcısı Abdurrahim ÖZALP,Türkçe öğretmenleri: Ayşegül Vural ŞAR,Şengül P.Yınanç,Yıldız ÖNAT,Yakup ÖNAT ve diğer resmi ve özel okullardan iştirak eden öğretmenler

GÜNDEM

- 1.Açılış ve yoklama
- 2.Bir önceki zümre öğretmenler kurulu toplantısında alınan kararların değerlendirilmesi
- 3.Bir önceki öğretim yılının genel sonuçlarının,istatistiki bilgilerin,öğrenci başarılarının,durumlarının değerlendirilmesi
- 4.Atatürk ve İlke ve İnkılaplarına Öğretim Esasları Yönergesinin Okunması(TD.2104-2212-2457)
- 5.Problemlili öğrencilerin eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların ve iş birliği esaslarının belirlenmesi
- 6.Eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili planların hazırlanmasında birliğin sağlanması(Yıllık,ünite ve günlük planlar ile gezi,gözlem,inceleme planlarının hazırlanması,ders konularının işlenişi,uygulanacak yöntem ve teknikler vb.arasında birliğin sağlanması)
- 7.Yeni eğitim-öğretim yılında yapılacak sınav haftaları ve ortak sınavların belirlenmesi.
- 8.Sınavlarda sorulacak soruların niteliği ve sınav değerlendirme ölçütleri,ders içi performans ve uygulama sınavlarında ölçme ve değerlendirme ölçütleri üzerine görüşme.
- 9.Performans görevi ve proje konularının belirlenmesi.
- 10.Diğer zümre öğretmenleri ile yapılacak iş birliği esaslarının belirlenmesi.
- 11.Öğretim materyallerinin temini,tespiti,çevreden yararlanılabilecek kaynakların tespiti ile ders araç-gereçlerinin kullanılması,kaynak araç ve gereçlerin belirlenmesi.
- 12.Okul Zümre Başkanları Kurulu ve Eğitim Bölgesi Kuralları için zümre başkanının seçilmesi.
- 13.4+4+4 Eğitim-öğretim sistemi paralelinde ortaokul kapsamına alınan 5.sınıflara ait kitapların ve eğitim programının incelenip,görüşülmesi
- 14.Yapılacak sınavlar hakkında görüşler
- 15.Öğrenci veli ilişkileri
- 16.Gündem ile ilgili dilek ve temenniler,kapanış

1.2012-2013 Eğitim-öğretim Yılı 2.Dönem Türkçe Zümre Öğretmenleri Toplantısı Öğretmenler odasında belirlenen saatte,müdür yardımcısı Abdurrahim ÖZALP başkanlığında iyi dileklerde bulunularak başladı.Zümre başkanı Abdurrahim ÖZALP gündemle ilgili 1.Dönemde alınan kararların gözden geçirilip,uygulamalara devam edileceğini bildirdi.

2.Bir önceki zümre toplantısında alınan kararlar gözden geçirilip uygulamadaki aksaklıklar üzerinde durulacağını belirtti Yakup ÖNAT.

3.1.Dönemdeki eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili Ayşegül Vuaral ŞAR gelen yeni emirlerin, yarışma duyurularının ilgi ve yeteneğe göre,yönetmeliğe uygun olarak öğrencilere duyurulduğunu bildirdi.Yıldız ÖNAT ders ve sınavlarda başarının öğrencinin kitap okuma alışkanlığının olmasına bağlı olduğunu söyledi.Ayrıca eğitimde iyi örneklerin paylaşılması amacıyla resmi ve özel okullar arasında iş birliğinin önemine dikkat çekildi.

Şengül P.YİNANÇ da bu konuda öğrencinin derse devamının,derse ilgisinin başarıyı getireceğini belirtti.Yakup ÖNAT ders içinde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasının başarıyı arttıracığını bildirdi.Derse ilgisizlik ve kitap okuma alışkanlığının olmaması başarıyı düşürüyor dedi.

4.Şengül PYİNANÇ Atatürkçülük konularının derslerle bağlantı kurularak işlendiğini dile getirdi.

5.Yıldız ÖNAT,Problemlili öğrencilerle ilgili olarak velilerle devamlı iş birliği halinde olunmasını bildirdi.Bu konuda Ayşegül V.ŞAR da problemlili öğrencilerin derste farklı alanlara yönlendirilmesinin bir başarısının ödüllendirilmesinin onları motive edeceğini söyledi.

6.Eğitim-öğretim faaliyetleri,planların,dersin işlenişi ile ilgili Yakup ÖNAT konuların aynı haftalarda bitirilmesinin önemine dikkat çekti.

Şengül P.YİNANÇ 5.sınıfların derslerinin yoğun olduğundan son derslerde ilginin azaldığını söyledi.Ayşegül V.ŞAR 5.sınıfların temel konuları branş öğretmenlerinden almalarının başarılarının yükselttiğini belirtti.Yıldız ÖNAT

5.sınıfların kitap okumaya ağırlık verilmesinin yararlı olacağını belirtti.

7.Yakup ÖNAT yazılı sınavlarında klasik sorular yanında doldurma ve test sorularının da olmasını belirtti."ortak yazılı sınavının 2.yazılı sınavı olacağı kararlaştırıldı.

8.Şengül P .YİNANÇ sınavların bazen tamamen test olabileceğini bildirdi.Yakup ÖNAT projelerin bir oyun yazma ve bunu canlandırma, ve sahneleme,bir şiir okuma gibi etkinlikler olabileceğini bildirdi. Ayşegül V.ŞAR ,her performans görevinin kendine göre ve kendine uygun puanlama anahtarının olması vurgulandı.

9. Performans görevleri liste halinde sunulacak, projeler 2. dönemde verilecek.
10. Diğer zümre öğretmenleri ile bazı konularda Atatürkçülük vb. iş birliği yapılacak.
11. Yıldız ÖNAT, tepegöz, bilgisayar gibi bazı teknik araç gereçlerin kullanılmasının ilgiyi arttırdığını söyledi. Yakup ÖNAT her konunun işlenişine uygun araç gereçler kullanılmalı dedi.
12. 1. Dönemde olduğu gibi 2. Dönemde de okul müdürünün belirleyeceği kişi Bölge Zümre Toplantısına katılması kararlaştırıldı.
13. 4+4+4 sistemi için görüş belirten Yakup ÖNAT, 5. sınıfların programının yoğunluğu öğrencilerin yorgunluklarına yol açıyor son derslerde dedi. Şengül P. YİNANÇ 5. sınıfların derslerinin yoğun olduğundan son derslerde ilginin azaldığını söyledi. Ayşegül V. ŞAR 5. sınıfların temel konuları branş öğretmenlerinden almalarının başarılarının yükseldiğini belirtti. Yıldız ÖNAT 5. sınıfların kitap okumaya ağırlık verilmesinin yararlı olacağını belirtti.
14. Yapılacak olan SBS sınavı hakkında YAKUP ÖNAT, bazen öğrencilerin beyinlerinin birçok bilgi ile doldurulduğunu vurguladı. Şengül P. YİNANÇ da Türkçe sorularının anlamaya dayalı çıktı için kitap okumaya ağırlık verilmesini vurguladı.
15. Toplantılara velinin tam katılımının olması gerektiği vurgulandı. Bunun için okul rehber öğretmeni ile iş birliği yapılması belirtildi.
16. Zümre başkanı Abdurrahim ÖZALP yeni eğitim-öğretim yılının verimli ve hayırlı geçmesi dileklerinde bulunmasıyla toplantıya son verildi.

PERFORMANS GÖREVİ VE PROJE PUANLAMA ANAHTARI

Nitelikler Geliştirilmeli (1) İyi (2) Mükemmel (3)

Ürünün Yazım Boyutu

Gramer Kurulan cümlelerde söz dizimi, eklerin ve noktalama işaretlerinin kullanımı bakımından anlatımı bozacak ölçüde hatalar bulunmaktadır. Kurulan cümlelerde söz dizimi, eklerin ve noktalama işaretlerinin kullanımı bakımından bir kısım hatalar olmasına karşın, bu hatalar anlatımı bozmamaktadır. Kurulan cümleler söz dizimi, eklerin kullanımı bakımından uygundur. Noktalama işaretlerinin kullanımı uygundur.

Anlatım Yalnızca bir iki konuya değinilmiştir. Sınırlı sayıdaki bu konuları birbirinden ayırmak güçtür. Yapılan betimlemeler zaman zaman anlaşılammaktadır. Çeşitli konulara yer verilmiştir. Konular güncel ve ilgi çekicidir. Belirlenen konularla ilgili anlaşılır betimlemeler yapılmıştır. Çeşitli konulara yer verilmiştir. Konular güncel ve ilgi çekicidir. Belirlenen konularla ilgili anlaşılır betimlemeler yapılmıştır. Konuların aktarımı akıcıdır. Kurulan cümleler özenle seçilmiştir.

Görsellik Dergide resim, çizim, fotoğraf vb. yer verilmiştir. Ancak bazı görsel unsurların konularla bağlantısı kurulamamaktadır. Konularla ilgili resim, çizim, fotoğraf vb. yer verilmiştir. Konularla ilgili resim, çizim, fotoğraf vb. yer verilmiştir. Seçilen resimler ilgi çekicidir. Görsel unsurlar anlatımı güçlendirmektedir.

Ürünün Sunum Boyutu

Vurgu ve tonlama Sunuda kullanılan sözcüklerin söylenişlerinde hatalar yapılmıştır. Sunum yapan kullandığı sözcükleri söyleniş biçimlerine dikkat ederek kullanmaktadır. Ancak anlatımı güçlendirecek vurgulamalarda eksikler bulunmaktadır. Sunum yapan kullandığı sözcükleri söyleniş biçimlerine dikkat ederek kullanmaktadır. Anlatımı güçlendirecek vurguları kullanmaktadır.

Anlatım Sunuda yapılan betimlemelerden yola çıkarak hangi konudan bahsedildiğini anlamak güçtür. Sunuda belirlenen konularla ilgili anlaşılır betimlemeler yapılmıştır. Zaman zaman akıcılığı bozan hatalar yapılmıştır. Ancak bu hatalar anlatımı bozmamaktadır. Sunuda belirlenen konularla ilgili anlaşılır betimlemeler yapılmıştır. Konuların aktarımı akıcıdır. Kurulan cümleler özenle seçilmiştir.

Dinleyici İle Etkileşim Sunum yapan, dinleyiciler karşısında uygun bir bedensel pozisyon almamıştır. Sunum, jest ve mimiklerden yoksundur. Sunum yapan, dinleyicilerin karşısında uygun bir bedensel pozisyon almasına karşın, jest ve mimiklerin kullanımı ile anlatımı yeterince güçlendirmemiştir. Sunum yapan, dinleyicinin anlatılanları anlamasına yardımcı olacak jest ve mimiklerden faydalanmıştır. Beden pozisyonu olarak, dinleyiciye uygun bir pozisyon kullanmıştır.

TOPLANTIDA ALINAN KARARLAR ŞUNLARDIR:

1. Öğrencilere okuma zevk ve alışkanlığı kazandırılacak.
2. Öğrencilere sanatsal zevk kazandırmak amacıyla güzel şiir ve öykü, kompozisyon yazma çalışması yaptırılacak.
3. Öğrencilere şiir ve öykü, kompozisyon yazmak için özendirici yarışmalar yapılacak.
4. 1. Dönemde olduğu gibi 3 yazılı yoklama, 2. yazılı ortak sınav olarak yapılacak.
5. Ödev ve performanslar drama, şiir ezberleme gibi ilgi çekici olacak.
6. Türk dilinin doğru kullanımı ile ilgili bütün zümre öğretmenleri ile iş birliği yapılacak.
7. Öğrenci-veli öğretmen ilişkisi için öğretmen ve idare olarak gerekenler yapılacak.
8. Öğrencilerin derste aktif katılımını sağlayacak çalışmalar olacak.
9. Başarısız öğrencilerin başarılarının arttırılması için çeşitli çalışmalara yer verilecek.
10. Yeni eğitim-öğretim sistemi ile ilgili gelişmeler takip edilecek, mevcut imkanlar dahilinde uygulamalar geliştirilecek.

ödev konuları

İNSAN SADECE EĞİTİME MUHTAÇ OLDUĞUNDAN YAPARAK,YAŞAYARAK ÖĞRENME GERÇEKLEŞTİRMELİ.
TÜRKÇE DERSİ 2012-2013 YILI 5.6.7.8 .SINIFLAR PROJE LİSTESİ

NO ADI SOYADI KONU KAZANIM PUANI

Dilimizde ekler ve kökler,yapım ve çekim ekleri pano halinde hazırlanacak

İsimler ve isim çeşitleri,isimlere gelen ekler pano halinde

İsim tamlamaları,çeşitleri,sıfat tamlamaları,birleşik sıfatlar pano halinde

Sözcükte anlam ve cümle anlamı konusu pano halinde

Büyük harflerin yazımı konusu

Fiiller ve fiilimsiler hakkında geniş bilgi

Yapısı yönüyle fiiller ve edebi sanatlar pano halinde

Ses bilgisi ve Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri,pano halinde hazırlanacak

Nasrettin Hoca ve Karagöz oyunu hakkında bilgi,pano halinde

Edatlar ve bağlaçların yazımı,pano halinde

Mehmet Akif'in hayatı hakkında bilgi

Türkçede yabancı kelimeler hakkındaki makaleler

Dilimizde noktalam işaretlerinin kullanımı ile ilgili geniş bilgi,pano halinde

Anlamına göre cümle çeşitleri hakkında bilgi ,pano halinde

Konusuna göre şiir türleri hakkında geniş bilgi

Şiir,ölçü,uyak,redif,aruz ve Atatürk konulu şiirlere örnekler,pano halinde

Gazel,kaside,mesnevi,hamse,kıt'a,naat,

mersiye,mani,rubai kavramlarını,örnek şiirlerle genişçe açıklayınız.

Aşk,ölüm,peygamberimizi konu alan beşer tane şiir, pano halinde yapılacak

Hoca Ahmed Yesevi,Kadı Burhaneddin hayatı ve şiirlerinden örnekler,pano halinde olmalı

Fiilimsiler ve ek fiiller hakkında bilgi,pano halinde

Şiir türleri ve Atatürk, vatan sevgisi ,peygamberimiz ve ölüm konulu üçer tane şiir

NORA ADLI OYUNU OYNAYACAKLAR

Yapısı yönüyle isimler ve fiiller veya Masalcılarımız hakkında ?

Fiiller ve fiilimsiler hakkında

Zarflar ve edatlar hakkında geniş bilgi

Aşk,ölüm,çevre ,Atatürk konulu beşer tane şiir

Sözcükte anlam ve Edebi sanatlar konusu hakkında geniş bilgi,pano halinde

Edebiyat dergileri hakkında bilgi

Çocuk şiirleri antolojisi hakkında bilgi

İstiklal MARŞI'NIN AÇIKLAMASI VE Mehmet Akif Ersoy'un hayatı

Süleyman Çelebi ,hayatı ve Mevlid adlı eseri hakkında bilgi

Edebiyatçılarımızın çocukluk anıları hakkında bilgi

Çevre ve gönül-sevgi-konulu şiirlerden beşer tane örnek pano halinde yazılacak

"Sonbahar ve "yalnızlık" konulu beşer tane şiir yazılacak

YAKUP ÖNAT

ELBİSTAN ÜZERİNE

ELBİSTAN ÜZERİNE BİR DENEME

“Bir belde düşünün ki

Paytahtlarla yarışsın.

Yavuz’un,Sultan Süleyman’ın yarı mayası Elbistan.”

Ama, amasını yazmaya yürek dayanmıyor:

Rabbin tufanıydı

Ogece yarısı gelen

Saat 4.24 te

6 Şubat 2023 Elbistanı yerle bir eden zelzelede

Kimlerin kolu kanadı kırılmadı ki.

Sonra aşağı yukarı 13.15 te bir depremle daha sarsıldık

Affeyle Allahım bizleri ne günahlar işledik gayretullahı dokunan...

Hep derdim, Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Beş Şehir’,Ahmet Turan Alkan’ın Altıncı Şehir’ i olur da yedinci şehir neden olmasın?Yedinci Şehir niçin“Elbistan “olmasın?Yörenin tarihi, kültürel, dilsel zenginliği, beylikler dönemindeki stratejik konumu, mimari yapıları göz önüne alındığında bu fikir yadsınamaz. Dil demişken birçok sözcüğün ülkemizin farklı yöre ve şehirlerinde "anlamsal ve fonetik açıdan" farklı anlamı ve telaffuz biçimleri vardır. Bu şehirlerden biri de" Elbistan ağzı" diye tarif edeceğimiz yöresel sözcüklerdir. Köyden Elbistana gelmekte olanlar bir tanıdıkla karşılaştığında" Şehire gidiyorum, demez "şeere" giiyorum, diye bikdirir. Yani kent sözcüğü şehir, şeer, kent kavramları birlikte kullanılır. Bu mantıkla düşünüldüğünde Şar Dağı aynı zamanda "şehir dağı" anlamına geliyor. Kimi zaman aidiyet duygusundan dolayı içimizde, içinde yaşadığımız şehre ait bir şeylerin iyiye gitmediğini,bizi bir kurt gibi bir şeylerin yiyip bitirdiğini hissederiz.Bir şeyler yapmazsak nelere mal olacağını kestiremediğimiz durumların ortaya çıkacağını sanırız.Yaşadığımız şehirde sadece "şeerli" olarak övünmemizin bir katkı sunamayacağını anlarız.Kentlerimizdeki gelişmenin tam bir gelişme değil de demografik olarak bir büyüme,betonlaşarak büyüme olduğunu,çocuklarımızın,bizim "çelik çomak,tımbıl,kuyu,üç taş,saklambaç,tren kaçtı,gıf gıf,elim sende,tilki temek,abıdanya(uzun eşek) " gibi oyunlardan,köy odalarından ve işlevlerinden habersiz büyüdüklerini,yeşil alana muhtaç günler geçirdiğini,inadına bir estetik zevkle ayakta kalmaya çalışan eski kerpiç ve ahşap evlerimizin içler acısı haline ,bakımsız,sahipsizliğine,düşen birini kaldıracığımızı gülüp geçen gençlerimize hepimizin hayıflandığını duyar gibi oluyorum.Elbistan’ımızla ilgili tüm çalışmalar yeniden “Yedinci Şehir” adıyla yayımlansa ne güzel olur.

Ceyhan nehrinin Türkiye’nin dördüncü büyük ovasına bereket saçtığı Elbistan,derler ki Hızır heybesini Çukurova’dan alıp Elbistan’a savurmuş..Anadolu’da kabuğunu kırıp,tek başına büyüyüp,gelişen bir zamanlar başkentlik yapmış,mütevazı,çalışkan güler yüzlü insanların memleketi Elbistan,Albistan,Albusteyn.

Çocukluğumuzda şehre geldiğimizde ilk dikkatleri çeken çarşılardaki,çekiç sesleri ve at nalı

şakırtıları,limonatacılar,şalgamcılardı.Köy duraklarıyla iç içe olduğundan demirci dükkanları,insan yanan ateşte nar gibi kıpkırmızı olan demirin suya batırılırken çıkardığı "coss "sesini,işçilerin o demiri döverken nizami vaziyette bir birlerinin sırasını şaşırmadan,birbirlerinin eline ,ayağına vurmaktan ahenkle çalışmalarına hayran kalırdı.ve ayrıca uzun çarşının batısında eski demirciler çarşısı vardı.O dükkanlar bir bir kayboldu,şimdilerde ise teknoloji caddesi oldu..Nerde o eski günlerin çılgin muciti"Berber Bahittin ki dükkanında her türlü alet,edevat,oyuncak ne ararsan bulunurmuş..Uçuş denemeleri yapmış Ceyhan nehri üzerinde,bir teyyareyi tamir etmiş, O günlerde,nehirde kaybolan halısının eşini de bırakıp suda kaybolduğu yeri bulmuş itirazlara rağmen..Böyle yetenekli insanların elinden tutulsaydı belki bir mühendis,elektronik devi falan olabilirdi."Yine delilerimiz aklıma geldi,Aman Allah’ım ne kadar da çok... Hemen her sokak başını kesmiş,bir lira ver bir lira ver diye alıştırdıkları işi yapıyor kimi,kimisi "Hollywot" a gidip film çekip geliyor..bir fotoğraf stüdyosu onlar için bir albüm hazırlamış,sağ olsunlar.

Ya camilerimiz...Uzun çarşıdaki çarşı-yı Atik Camiinin avlusundan girer girmez sizi açık ferah bir ortamda,huzurlu bir namaz bekliyor.Kale bedeni gibi sağlam duvarlar sizi,etkilemediyse tek kubbe üzerinde yükselen himmet babaya gidin,asırlık çınar ağacı hoş geldin der size,küçük amma şirin süslemeli dış ve iç kapısı,renkli mermerleri,minberi,cami içindeki iç kapı büyüler insanı..Neden iç kapı var içerde?Cami içinden geçiliyor türbeye de ondan.Himmet Baba'nın bir savaşte şehit düştüğü efsaneler arasındadır.sevgili kullarının şefaatinı nasip eyle ey Rahman!Beylikler döneminin imarı,ve güzel mimarisine doyum olmaz,Selçuklu Hamamı,ve Ulu Camiye geldi sıra.Ulu camisiz olur mu şehirler?Derler ki dünyanın en büyük mimarı Sinan gelip,incelemiş Elbistan Ulu Camiini..Kocaman kocaman avizeleryle,geniş pencereleriyle aralarda dolaşan çocukları burada seyredin.Aynı yerden Hünkar mahfiline de geçilir.Yan tarafta yatan ecdadımızın mezarları ile harika bir cami.Harika camilerin müezzin ve imamları da,onların sesleri de bir başka olur,mikrofona ne hacet o biçim camilerde.Ve Hafız Teber Emmim amadır, ama bakmayın amalığına her şehre gider,her yokuşu,inişi bilir maşallah.Bir ramazan gecesi dinledim onu ulu camide,ürpermemek elde değil onun sesinden.Niye hala türbesi yoktur yan tarafta yatan ecdadımızın.Ona hayıflanıyorum.Ulu Cami yanındaki kale bölgesi mevcut.Ordaki fakir vatandaşlarımıza evler yapılırsa da "orası bir yeşil alan olarak ayarlanırsa şehir içinde çok hoş bir mekan olurdu."Yine ahşap Güneşli Cammi,yarı ahşap Kızılcoba Camii ve yeni restore edilip ibadete açılan Ceyhan Camii-Aşağı Camii-de ahşap bayan ve erkek girişleri farklı olan güzide camilerden.Ne yazık ki şu Ramazan günlerinde içerde buram buram çam sakızı kokusunu içimize çekerken ezan vakti bahçede yüksek sesle tartışmaları herkes gibi beni üzdü.(Temmuz 2015)Ayrıca çevre köy ve kasabalarında da birçok höyük ve kale

kalıntısı,yaylalarında nemrut misali kayalarından oyma insan kafası,burnu,kuş,kartal figürünü bizzat görmüşümdür. Yine Osmanlı yapısı olan "polisevi"binası görülmeye değer.Zaten Şar Dağı'nın o çıplak yüzüne baktığımız zaman insan ürperiyor.Ormanın kalıntısı yer yer bulunan kalın kalın kütüklerden sorulur.."Ceyhan'ın kenarı sıra sıralanan,sayısı azalan eski ahşap evler ile Kızılcoba'daki tarihî,ahşap evler kentsel dönüşüme kurban edilmeden onarılıp,koruma altına alınmalı.En azından bir bölümü,Kızılcoba'da insan kendisini başka diyarlarda,bir başka alemde hissediyor ister istemez.Bazı dar sokakları var ki ne araba ne motosiklet girer.Demek ki at eşek,katırların,yayaların geçmesi için yapılmış o sokaklar atalarımız tarafından.Komşuluk,akrabalık ilişkilerini sıcaklığı samimiyeti orda belili oluyor.çünkü araları bir,bir buçuk metre evler varken bir de başınızı yukarı kaldırılıyorsunuz ,evlerden birbirine geçmek için tahtadan köprü kurulmuş.Ben çok üzüleceğim o tarihi doku korunmazsa,gelecek kuşaklarımıza neler anlatıp ne aktaracağız "gül peri" diyarından..Bir de babam köyden şehire inip de arpa,buğday,ay çiçeği,kuzu vb.sattığında hediye olarak getirdiği ama soğumuş olan ciğer dürümünü hatırlarım eskilerden.

Birçok ilden büyük olan şehrimiz Elbistan, halkımızın içinde ukde olarak il olma beklentisi mevcut.

CEYHANIM

Gelip kıyına dinlenmek için.

Azıcık soluklanıp yudumladıp hepten.

Meçhul gölgeler oynasırken.

Celallenmiş Ceyhan'a karşı gelip,

Hazinelerin içime çekmişim.

Sankim ol bade-yi nehri ben içmişim.

30.07.2010

ŞAİR YÜREKLER

Sanırım üstad Necip Fazıl şöyle diyor:Bizde şairlik,medeni memleketlere nazaran,karnı tok ,sırtı pek insanların işi olmaktan ziyade bir terbiyeci harcıdır...

Memleketimin havasından mıdır,suyundan mıdır nice şair yürekler çıkmış gönüllerdeki coşkun haykırışları kaleme döküp güzel dilimize katmışlar yeni yeni kelimeler. Ceyhan misali herkesi doğudan batıya

kucaklamışlar.Yemeniye"kelik"bulgur pilavına"aş" ;oğlana "döl"derler bizim orda vb.veciz dizeleriyle Hayati Vasfi Taşyürek,İnci gibi dizer dizeleri Ramazan Pamuk abimiz,bölgenin Ahmet Mithat'ı Arif Bilgin'in,Elbistan neşriyatından Göçer ofset,çıkıp Salavan Dağı'na,avcılara yoldaş olan Abdurrahim Karakoçlar,Bahattin Karakoçlar,Ozan Asefiler,Hacı Hasan Uğurlar, Adnan Güllüler,Erol,Boyundurukluk,Ali İhsan Kuyumculur buram buram Medetsiz yaylası,Şardağı,Ayıpınarı yaylası kokan, isimleri ebedileşecek olan o sanatçı ruhlardan sadece birkaçıdır.

Neci ki şair olmak:Şair olmak bu alemde, Allah'ın verdiği yüksek seviye yetenek ..Kalemşörlük de adam öldürür yanlış ve kötü yollara yönlendirmek için yazarsanız... Başka bir gözle bakabilmek kurda kuşa,börtü böceğe,güzellere,hasılı tüm ins-ü cana.Yunus misali dava adamı davalık olmadan sevgiyle kucaklamalı alemi.Durup birden coşkun sular gibi çağlıyorsa,çilelere baş kaldırıyorsa ,kendini yükümlü hisseder bir yerde haksızlık varsa karşı çıkmaya.Arızaları görüp iletmek.O yüzden şairler sevilmez,geçinemez kimseciklerle.Şair bilir erken göçeceğini Cahit Sıtkı gibi..Boşuna dememiş Sait Faik:"Kalemimi yontup yazmasaydım,çıldıracaktım .diye.Okumaya ve yazmaya yeterli ilgiyi gösterebilirsek,okullarımızda şairlik,yazarlık yeteneği olan çocukların içindeki mayayı keşfedip açığa çıkarırsak ne gam..Derler ya şair olunmaz ,şair doğulur.Şairleri haykırmayan bir millet öksüz çocuk gibidir.Küp dibindeki sızdırmış.

19.03.2013

AH BU AHŞAP EVLER VE KIZILCOBA

Çok sevmişimdir tarihi,ahşap evleri.Ve içindwekilere hep imrenmişimdir ne kadar mutlulardır kim bilir diye.Ve ellerindeki gizli hazinelerin farkındalar mıdır acaba?derim.Bir başkadır,giriş kapıları,ahşap kapı tokmakları,iç avluları sundurmaları-örtmeleri-iç odalardaki makatlar,minderleri,desenli yastık yüzleri,oym adolapları,taaları,yüklükleri ile tamamen Türk örf ananaelerini yansıtmaları.Kimliğimizdir onlar içinde yaşayan yaşlı nine ve ak sakallarımızla..Kim bir olmadı ki on-on iki baş horantayla eskiden..O kıvrım kıvrım dar sokaklar bat iillerinde olsaydı filmler ve diziler çekilirdi oralarda.Yazık ki şimdilerde oralar da çarpı kyapılışmaya açılmış durumda.

Bir kaçış,kendine geliş olan o yerleri yitirmek üzereyiz tüm duyarlı insanlar içi acıyanlar için, şehirlerin ruhu ve nefes aldığı yerler olarak bilenler için...

Artık her gün geçerken gıptayla seyrettiğim dut ağacı ve çocukların koparmak için tırmandığı ayva ağacı da yok şimdi.Yerine ne idüğü belirsiz binalar dikilecekmiş..Çıkıntılı örtmeleri,ahşap merdivenleri duvardan dışarı çıkarılan soba boruları ve bacalarıyla,"bir ama gibi evlerin" kırık pencere camları,yıkılmış süükleri,sundurmalarıyla beli bükük ihtiyira dönmüş merhamet beklerler.Geçenlerde gördüm ki tarihi polisevi binasının arka tarafındaki yan binaya kazma ve kepçeler girmiş.Tek katlı binanın çatısı gürültü ve tozlar arasında yerle yeksan olmuş.Göz göz karanlık pencereler geceleri rüyamıza girer.Korkuyorum kenarlardaki o ulu çınar ağaçlarına da kıyılacak. Şehre yük sanki yeşillikler...Ninelerin, annelerin,gelinlerin yağlı çörek yaptığı göçmen zobalar,tandırlardaki açık ekmek,bazlama,börek ekşili ekmekleri özlemeyenler var mı?

Kapı önündeki asmalar şahit çocukların yaramazlıklarına.Ve sokağın başındaki el arabası ev sahibinin maddi durumunu sormaya hacet bırakmıyor.Kadınlarımızın birini görünce yol vermesi,ayağa kalkması,arkasını dönmesi gelenekle,sadece utanmayla anlatılacak bir durumdan ziyade saygı sevgi ve edebtendir.

KIŞLIKLAR

Kış gelirken tarladan çeşitli meyveler-ay çiçeği sapsarı-toplanır,bağdan kurumuş bağ kütükleri,çibiklar getirilir.Sapsarı toplanır anızlardan.Sırasıyla anam komşuların ekmeğini yapmaya giderdi.Küçükken hamurun sonuna doğru el kadar ince bazlamadan biraz kalın şekilde "bilik" yaparlardı.Üzerine tere yağı veya yumurta sürerdi. Eskiden bağlarda üzüm kaynatma yerleri olup,imece usulüyle işler yapılmış.Tahtadan sallarin içindeki üzümü tepele Allah tepele..Kırmızı elenmiş toprak bırakılır üzümün üstüne pekmezi arıtmak için. Üzüm pekmezinin kışın soğukta buz tutup "kığırıklanması" ne hoştur.pekmeze bulgur katılarak yapılan,sonra kızdırılıp yağlanan sonra üzerine yumurtada a kırılan "kıрма" vaz geçilmez yiyeceklerdendi eskilerde.Yine üzümle devam edelim:"Teh "nedir,bilir misiniz?Davşan ganı gıvamına gelinci üzüm pekmezi taze olan üzümler salkımlarından ayrılıp içine atılır,koyulaşana kadar kaynatılır,sonra indirilir.Su ve şeker yerine geçer pekmez.Sonra bidonlara doldurulur.Bir de tehleme var:Dalında kurumuş üzümler alınır çeliklere bırakılır.Çürümez mi diyeceksiz?Çürümez.Daha daha,"bastık" var üzümle yapılan.Kesme var yine:Bastık yapımına benzer ,bastıktan daha kalın,tarhana dişi gibidir. Koyu kıvamlı pekmez ve ceviz bezlere serilir kuruyunca kaldırılır. yeme gitsin. Kırmızı pancar,havuç,biber,göy domates vb.ile bir yığın turşuluklar hazırlanırken habersizce çaldık.O tahranın (şilte torbanın) ağzını açamazdık,ama bir yırtık yerini bulduk mu parmağımızla genişletir bir bir eksiltirdik tarhana çuvalını. Meyve sebzenin hiçbir yerini ihmal etmezdi anam.Domates kurusu,"elma hakı",erik çiri,elma reçeli ve kabak reçelinin tadını hala unutulmam.Anadolu insanının müthiş bir yiyecek saklama kabiliyetinin göstergesidir bu turşu,tarhana,baharat ve reçeliklerden tutun et ve havuç, turpa,pancara kadarki kışlık hazırlıkları. Kurutulmuş kırmızı etin bir patates sulusu olur ki değme gitsin.Ya közde soğan,fırında patates birçoklarımızın ney ney ney?dediklerini hissediyorum.Bizde tatlının,çorbanın,konservenin,peynirin ismini sayabilmek için dahi birkaç sayfa yetmez..

VE YEMLİK

İlkbahar gelip de türlü türlü çiçek ve kelebeğin arzı endam ettiği sıralar Elbistan sokaklarında köy arabalarından aceleyle çuvallardan yığın yığın el arabalarını,tezgahları süsleyen bir bitki indirilir:Yemlik..Yemlik vaar,on lira,beş lira gün gün fiyatı düşer bu yeşillığın midelerimiz iyice bayram etti mi.Taa İstanbullara gönderir anneler,kaynanalar gelin,torunum yeşillik yesin diye.Bazlama ve ayrılarla ne de güzel yenir yemlik.Hele tereyağı ile yağlanan yemlik pilavını ye bir...Yemlik kocadı mı sarı bir çiçek açar. Yemlikten söz açmışken insanın çocuklukta yaptığı hatalar akla gelmez mi?Davar,kuzu güderken hem nohiutu yay hem sen ye,bir de öğleyin "nohut firıği" üt sanki babanın malı kötallerin,sabaşın tarlası..Ayçiçeği zamanı asvaltın kenarına -İçmelere gidenlere-düzülüp ayçiçeği satarmış dediklerine göre bizim arkadaşlar.Büyüklerimizin anlattığına göre eskiden bağı ilk dikenlerin güzel üzümü olurmuş.Bu erken,harman zamanı,çıkan üzümleri anlı şanlı hırsızlar ay ışığında yuvarlanıp beline yumşak gelen üzüm,kavun,karpuz,hıyarı doldururlarmış koyunlarına. Kırkgözde dedemin erik bahçesi vardı .Şimdi yerinde yeller esiyor da.Orada su arkları arasında,göl kenarında sazların,yarpızların koşuşmalarımız aklıma geliyor annemgil yün yıkarken bostanı sularken.Bizim kasabanın mesire yerlerinden birisidir "Kırkgöz ve İskaftul."

ELBİSTANDA BİR BERBER

Dulkadiroğlu Caddesi'nin bitiminde köprüyü geçince Erdem'in yan tarafında öğretmenevi,öğretmenevinin giriş katında solda öğretmenevi berber salonu..Neden burayı seçiyorum acaba traş olurken:gezdiğim tüm berberlerin çok konuşkan,çok soru soran biir olduklarından mı,biraz uygun olduğundan mı dersiniz birinci şık derim herhalde ben de konuşmayı sevmeyen biri olduğumdan.Elbette tek sebep,yazı ,yazmaya sebep bunlar olamaz.Farkındalığı mekanın orijinal,diğerlerinden ayır olmasından.İlk girişte sıra sıra koltuklar,üç beş yamak yerine gazeteler,gazetelere abanmış da kupon kesen berber abimiz,kutu kutu şampuanlar,kolonyalar yerine hediyelik eşya dükkanı izlenimini veren bir ilahi,bir sohbet kaseti veya radyosuyla hoş geldin eden bir ortam, birçok iş yerinde olduğu gibi: "Sen benim için ne düşünürsen Allah da sana misliyle versin." yazısı karşılıyor sizi.İnsanda meraktan ziyade,hobiden ziyade aşktır bunları biriktirebilmek.Maddi olarak bir kıymete haiz değil belki;ama manevî değeri çok olan hediyelik eşya neler:Hemen musluğun dibinde briyantınların üzerinde kabe motifli bir piramit,karşısında teyp,piramitin yanında önünde gül yapıştırılmış ayna,arkasında kitaplar,gazetelerin hediye verdiği kasetler,cdler –Ey Efendim,Esma ül Hüsna,Aşkına Pervane,Besmeleli,nazar ayetli,Allah(cc) Muhammed yazılı tablolar,saatler duvarların haricinde kitapların yanlarına dizilmişler arz-ı endam ediyor.Kitapların arkasından bir bakır vazo,vazonun içinde bir cıncık,cıncığın üzerinde bir gül ki beni kokla diye davet ediyor..Kimler dev aynadan sokaktan gelip geçenleri dikizlemiştir göz ucuyla. Bense yazıları tersten okumaya çalışıyor,arka tarafındaki açıklığı naası İkapatacak berber diye göz ucuyla süzüyorum..Duruşu ,ağırbaşlı tavrıyla ilmiyle amel eden biri olduğu kanaatini uyandıran ve emeğinin hakkını veren bir çalışan..Sürç-i lisan ettikse affola;fark etmemek olmazdı diyorum çevremizdeki güzelliklerin sonsuza dek yaşaması,çağının farkında olmalı aydın insan gayesiyle bu satırları kaleme aldım.(2 HAZİRAN 2013,pazar,Elbistan)

TÜRKÜLER OY TÜRKÜLER

"Ana sütü gibi sınımsız

O türküler yok mu?"Türk milletinin geleneğinin,sevincinin,hüznünün,çaresizliğinin dile dökülüp yansımaları olan türkülere ben de "bir dua gibi" diyorum.Manevi bir havası da var.Bizim olan bu türküler samimi,saf Anadolu insanının kalbinin aynasıdır.

"Maraş'tan bir haber geldi,

Dediler ki Merik ölmüş.

...Doktor yarayı kesiyor...

"Ay doğar aşar gider, kızlar Maraş'a gider..

Edebiyatımızda en iyi Sabahatrtin Eyüboğlu dile getirmiştir türkülerimizin özgünlüğü ve özelliğini.

BAYRAMDAN SONRA

Bugün Kurban Bayramı arefesi..Çocukların kızlı erkekli, bizim çocukluğumuzda oynadığımız oyunları oynadığını görünce, bir anda kendi çocukluğuma döndüm hayalen.Kızılcaoba mahallesi..İki insanın yan yana zor geçtiği ara sokakları,geçerken üzerine eğilip düşüverecekmiş hissi uyandıran ,bazıları yeni boyalı tarihi ahşap evleri,Elbistan'ın tarihi,kültürel geleneklerinin yaşandığı ,bir taraftan da modern binalar,site içi yaşamların ağırlık kazandığı ettiği bir semti.Tarihi ahşap evler ve camii,türbesi ile evlerinden çıkan eski,el yapımı bıçaklar,kamalar benzeri aletler,gereçler,süslemeler,ibrikler,semaverler,idare lambaları,eski buharlı ütüler günlük kullanılan büyüklü küçüklü küpler,üzerlikler,yayık tulumları,heybeler,asalar şimdilerde kahve köşelerini süslüyor .Açık hava müzesine girmiş gibi oluyorum ne zaman türbeye doğru tırmanışa geçsem.Tarih ve geleneğin kokusunu hiçbir semtte bulamaz insan Kızılca'obadaki gibi.İnsanlarının yüzleri bir başka ,bakışları,sükûtları dahi bir başka burda.Tarih içinden kopup gelmişler sanki.Bir de yanına yaklaşıp bir pir-i faniden derdini dinleyebilirsek ne ağıtlar ne acılar ne maniler vardır onda.Kızılcaoba Mahallesi Elbistan'ın tarihi,ahşap evlerinin,dar sokaklarının bulunduğu Şar Dağı'na yaslanmış güzeş bir mahallesidir.Yoğun çarpık kentleşme,birbirine benzer binaların,inşaatın hızla geliştittiği modern evlere karşı direnmeye çalışıyor "gözleri bir ama gibi ahşap evler." ama maddiyat hırsı,o güzelim evlerin canına okuyacak gibi,çürüyüp yıkılmasına,bahçeli evlerin talan edilmesine doğru bir hazin sona dört nala koşuyor,koruma altına alınacakken nice eski ahşap evler..

06.11.2011

ELBİSTAN,

DAĞLAR VE YAYLALAR

Bayramın üçüncü günü evde televizyonun karşısında uyulamaktan,çarşıya kalabalıklar arasına karışmaktan sıkılıp birkaç senedir alışkanlık haline getirdiğim dağlara yöneldim.Uzaktan çırılçıplak gördüğümüz Şar Dağı kucak açında çalılıklar,kuş burnular,melengiçler,eski ormanlı günlerinden kalma koca koca kütükler,alıçlar göze çarpıyor.Sık sık çobanlara rastlıyorsunuz y ada avcılara.Ne işin var buralarda,bu sıcakta nereye böyle?Gibi sorularla karşılaşıyorsunuz.Ben de diyorum ki:Alışkanlık,eski alışkanlıktan,dağlar çekiyor beni.Çocukluğumuzu geçirdiğimiz yayla yaşamı,koyun kuzu güttüğümüz koyaklar,susuzluktan kırılıp kuşluk ve öğleyi zor ettiğimiz günler hatırıma geliveriyor.Köyden birilerinin,bir traktör,bir otomobilin gelmesi farklı bir hava katardı o gelenler bize misafir gelme dahi.Dağ çayı,kuzu kulağı,ve kenger sakızı toplamak için yarışır,kendimize göre işaretler bırakırdık.Bir de "kalefir "var:Serin koyaklarda,kaya diplerinde bulunur.ÇİÇEKLERİVAR.Yaprağı ebegümeciye benzer.Tadı karanfil gibi;ama karanfil değil,demlenen çaya toplanan köklerinden bir kök ve ya yarısı kırılıp atıldı mı çok değişik bir rayiha verir.

Umman sanıyorum mavi göğü

Çakılıkalıyorum buz gibi bir kayaya

Beni bu yücelere çeken

Sonsuzluk hissi mi?"

Dağlarda çeşitli ziyaret yerleri var eskilerin anlattığı dua dileklerin yapıldığı, kurbanlar kesildiği,kuran okunduğu.."Dede,mağara,Damlalı mağarası,Taş Oluk'ta türbe.Yine Şar Dağı'nda ayı mağarası,medetsiz dağında Abdullah mağarası,Iskaftul höyüğü mesire alanı,son yıllarda Elbistan belediyesinin de keşfettiği ve ağaçlandırmaya açtığı Ekinöz-İçmeler'e giden belen geçidi civarında "Ayı Pınarı Yaylası,Kalealtı köyünde kızlar kalesi,Pınarbaşı ,Mekan yöresi.. İlkbaharı ayrı bir güzellikte bin bir türlü çiçek,kardelen,laleleriyle ve kekik yavşan kokuları,tavşan keklilikleriyle dağlarımın sonbaharı da .Gezenler bilir:Sonbahardan kışa girerken ben sarı laleri o gün gördüm.Dağlardaki kurdun ,kuşun ,tavşanın rızkını ağaç köklerinden ,çalılardan,lale soğanlarını bulmak suretiyle elde ettiğini hayretle gördüm.Yücelere çıktıkça insan kendi acizliğini daha iyi anlayıp ürperiyor,korkuyor ve yüce yaratıcıya sığınmak zorunda kalıyor.İnsanın kendini,içindeki sesi duymasını sağlayan yegane yer.Öyle olmasa tüm büyük insanlar neden yükseklerde "uzlete" çekilsin..

İnsan nereye giderse gitsin ,nasıl yaşarsa yaşasın ille de doğduğu yerin topraklarını özlüyor.Doğduğumuz yer bir şekilde bağlıyor bizi kendine.

"Heybemde yoktur şehirlinin baklava böreği

Soğan ekmektir yediğim yeşile yolculukta.

Adı madım dağlarda koyaklarda ayak izlerim.

Aşınası oldum yüce dağ başının.

Aşkima panzehir aradım "Ağulu Ot'ta." (Yakup ONAT

BU KUBBEDE BİR HOŞ SADA

Bu huşu,havf,reca ve musikişinas terennüm bir başka. 11 Temmuz Cuma akşamı Elbistan'da bir camideyim. Bugün bir başka yankı,alıp uzaklara götüren bir seslenişte ki bizim yağız imam. .Her zamanki sert ve gür halinden çok başka.O çuşu-u huruşu,o cezbeyi fark eden çoktu belki.Anlatılmaz yaşanır öyle şeyler..."Bir anlık bir şey işte bir an",insanı hüngür hüngür ağlatmaya yeten,seccadenizi ıslatan.Büyük camiler işte bu yüzden tercih edilir.İmamı ve müezzinleri manevi olarak donanımlı olur,olması da gerekir ki dine ısınmaya çalışanları o makamları bilenler etkiler..Kendisi de sonra o cezbe halini yakalamaya ,tatmaya çalışmıştır belki ;ben bilemem ama Allah bilir yakalayıp yakalayamadığını.

İnsanoğlu için dönüm noktası olabilecek manevi hazlar bunlar.

GÜN GELİR KAYBOLUR GÜZELLİKLER

Şimdilerde tahminim bahçenin içi fırıncıların yakacak deposu olarak kullanılıyor.Büyük büyük torbalar gördüğüm için bunları dile getirdim.Eskiye sevenler ve yeşile hasret yüreklerin bakımsızlığa bir dur demesini beklerim şahsen..Devlet Hastanesi durağı,yani Karaelbistan durağı, yanında çokgüzel etrafı çevrili çamların bulunduğu şirin barakalr var.Gelip gidip fotoğraf çekmek için dururdum ama çekinirdim.Bu sefer karar verdim ama terkedilmiş o güzel yapılar.Anlaşıyor ki bir gün gelir iş makinaları girer o binaları yıkmaya ağaçları yok etmeye.Şimdilerde sahipsiz gençlerin uğrağı olmuş.Ne amaçla geldiklerini herkesçe malum sahipsiz gençlerin..Eski demirciler çarşımızın,ayakkabıcılar çarşımızın mesleklerinin erbaplarıyla birlikte unutulup gittiği gibi..

PINARBAŞI

Ey Pınarbaşı

Akşamüzerleri keyifçilerin

Haftasonları

Ağzının tadını bilenlerin

Kahrını çeken

Kurbağaların çığlıkları gibi

Kaynarca'nın unutulduğu malum.

İnsan içinde yaşadığı şehre bir değer katmak istiyor. Bazı değerler, sivil mimari dediğimiz yapıların unutulup kaybolmaya yüz tuttuğunu görünce
Yakup Önat

BAHAR

Bahar geldi yine.Binbir çeşit güzellikte çiçeği ,börtü böceği ile Yüce Rahmanın bize esmalarıyla tecelli edip öldükte nsonr adirilme işte böyle gerçekleşecek diye kableri mutmain ettiği bahar..Bu baharın güzelliklerinin farkında olmadan yaşamımız isürdürdüğümüz veya baharına doymadan aramızda nayrılan nice körpe bedenler oldu..Yaşadığımız anın kıymetini bilip olaylardan ders çıkarmak kalıyor bizlere.Günlük meşgalelerle kendimizi yıpratmayıp içimizdeki sesi dinleyip şöyle bir etrafı seyretmek ,dinlenmek için yücelere çıkmak hissi size de ağır basmıyor mu?İçimizdeki sesi dinleyebilirsek kimbilir çevre kirletilmeyecek,ormanlar yok edilmeyecek,silahlanma yarışı olmayacak,savaşlara veda edilecek..

ELBİSTAN İLKÖĞRETİM OKULU 2008-2009 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM 3.YAZILI YOKLAMASI

ADI: SOYADI: SINIF: NO: TARİH:
OSMANLI'NIN BÜYÜK HAYALİ

Osmanlıların büyük hayali, devletin ayakta kalmasını sağlayan büyük inanç, devletin ilelebet payidar kalacağını ifade eden düstur halindeki söyleyiş. Tarihte Türk milleti kadar devamlı ve silsile halinde devlet kurmuş bir başka kavim gösterilemez.Hem de dünyanın birçok yerlerine yayılarak ve muhtelif zamanlarda yeniden dirilerek, başa geçerek.Biz niyetlerimizin sadık kullarıyız. Bir insanın, birkaç neslin, birkaç asrın tahakkuk ettirmeye ömrünün yetmeyeceği koskocaman bir gaye-i hayalin peşindeyiz. Ama akıllı isek, şimdiden buna sahip çıkar, niyetimize göre onun mükafatını alabiliriz. Çünkü müminin niyeti amelinden hayırlıdır. "Sahipsiz olan memleketin batması haktır. Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır."Atatürk bu yönde ne demiş:"Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

Devlet -i ebed müddetin sahibi Türk milleti ve Mehmetçiktir.Ne zaman bitecek başkalarının ninnisiyle başladığın bu uyku/Eğer uyumuyorsan ses ver.

1.Bu parçada en çok hangi fikirden bahsediliyor?10

2.Bu parçanın anafikri olacak cümleler sizce hangileridir?Yazınız.10 puan

3.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "anlam kayması" vardır?10 puan

a)Gelmesi ile gitmesi bir oldu b)Bu gece cır cır böcekleri ötmüyor.

c) Bu dilekçeyi sonra yazarsınız. d)Arkadaşım daha dün buradaydı.

4"Sıcak"kelimesi aşağıdakilerin hangisinde zarf görevindedir?10 puan

a)İnsanlara sıcak davranırdı,kendini sevdirmek için. b)Sıcak simitle kahvaltı güzel oluyor.

c)Havuzun sıcak suyunda iyice gevşedik. d)Deniz kıyısı olmasa bu sıcaklar çekilmez.

5."Aşağıdaki "ek fiil" almış cümlelerden isim cümlesi ve fiil cümlesi olanları karşılıklarına yazınız*?10 puan

"Hayat ne tatlı." () "İsanlar bazen çocuklaşmış." ()

"Dost dostun aynasıdır." () "Hasta gittikçe iyileşiyormuş." ()

6."Ara-y a-sınız"fiilinin ekleri ve eklerin çeşitlerini altına yazınız.10 puan

7.Aşağıdakilerden hangisinde "ikileme" farklı görevde kullanılmıştır?10 puan

a)Uzun ,siyah saçlar tel tel dökülsün. b)Damla damla birikiyor,içimde bir korku.

c)Çekin ağır ağır,halay süzölsün. d)Ömrüm geçer hep eğri büğrü yollarda.

8."Şehitlik ve gazilik,ihanet"konuları ile ilgili bir kompozisyon yazınız.30 puan

YAKUP ONAT

BİYOĞRAFI

Okuma aşkını ben dedemde gördüm.Yaşı bir hayli ilerlemiş olduğu halde hep eski yazı kitapları ve KURANI I KERİMİ OKURDU.Hem ekmeğini kazanır hem okurdu ilerleyen yaşlarında da.. insan yetişme çağında iyiyi ve kötüyü ayırt etmeye başlarken güzel kanallara yönlendirilmezse sevgi,merhametle yetişmemişse o boşluğu dolduracak şeyler hemen ortaya çıkar.Arızasız geçirmeyen yoktur ilk gençlik yıllarını.önemli olan en az zararlı ruhu bozacak işlere bulaşmadan atlatabilmek bu evreyi.Ailemi,komşu ve akrabalarımı kırdığım,küskünlüklere yol açan davranışlarım oldu bu meyanda.Hala konuşmayan ilk okul,orta okul arkadaşım var benimle.Duygu dönüşümleri insana verilmiş bir olgu.İnsan en azından kendini anlayacak,dinleyecek ve kendisine hak verecek bir arkadaş arar.Arkadaşın çok olması da iyi değil.Neden diye soracak olursanız,bazen en yakınınız sizi anlamaz,anlamak istemez;ayrı telden çaldığınız durumlar olabiliyor.Türk milleti olarak samimi,cana yakın bir milletiz.Dert dökecek bir arkadaşımız mutlaka olur.Bundan dolayı Türkler psikoloğa gitmez kolay kolay denir.Hele eskilerden -eki toprak -bir teyze,bir amcaya ile cami avlusunda,sokakta,bir toplantıda rastladınız mı başlarlar size öğütler vermeye.Bu kendi tecrübelerini aktarmak için bir fırsat:Gelin kaynana ilişkilerinden,hanımın nasıl huyu olmasından erkeğe nasıl davranması gerektiğinden ve de siyasetten vb.ne gelirse aktarırlar.

insanı bir şarkı,şarkı sözü alıp götürür kimi zaman.Bir hayal bir cümle insan zihnine acaip ip uçları verebilir.Yatağa yattığınızda,kitap okurken,namaz kılarken birden parlak bir fikir gelebilir,bu hayatınızda dönüm noktası olabilir..

KİTAP KAĞIT PARÇASI DEĞİLDİR

"İnsan bir kitaba girdiği gibi çıkamaz."

İnsan dünyaya eğitilip, hatalarımızın farkına vararak, gelişip üretmek için gelmiştir. Modern hayatın olmazsa olmazları kitaptır. Kitap derken, ders dışı kitapları kastediyorum. Millet olarak Ak Zambaklar ülkesi misali değer ortaya koymak, "Asım'ın Nesli"ni yetiştirmek istiyorsak yöneticisinden, şoförüne, öğretmeninden kantincisine, milletçe çocukları yarış atı gibi yetiştirmek yerine kitabı her zaman, her yerde okuyarak, baş ucu eleman yaparak, sevdirmeliyiz genç dimağlara.

Söz gelimi, beğendiğim bir kitabı mutlaka para verip almalıyım. Tekrar tekrar okumaktan sıkılmam bir kitabı. Geçen yıl yolda Mehmet Rauf'un "Eylül" adlı eserini çamurlar arasında gördüm. Hemen alıp çamurlarını sildim, Geçen hafta bir sokakta, geri dönüşüm eşyaları arasında "Rasim Özdenören'in "Müslümanca Yaşama Üzerine Denemeler" adlı kitabını atıklar arasında buldum. Yine okulların açıldığı ilk günlerde sınıf kitaplıklarını düzenliyordu galiba meslektaşlardan biri. Birilerinin çöpe bıraktığı kaynaklar ve diğer ıvır zıvırlar arasında Chrsty Brown' un "Sol Ayağım" adlı eşsiz kitabını buldum. Hemen satırlar arasına gömüldüm: resim yaparken gururlandığı bölüm benim gözlerimi buğulandırdı. Bizim normal insanlarımızın bir şeyler başaramamasında çok etkilendim. Çarls Dikins on beş yaşlarında gazetelere yazılar gönderiyor, bizim çocuklarımız yalnız çarşıya çıkamıyor.

Yine yerlerde sürünen Beydeba'nın Kelili ve Dimne tercümesini alıp evime getirdim. Bizim küçükler, kitabın sayfalarını, çiçek ve çini motifli cildini düzenlerken görüp sordu: "Ne yapıyorsun baba? diye.

Ben de espriyle:

" Elbisesini düzeltiyorum." dedim.

Ve bir tanıdığın kapısının girişinde baş ucu kitabımız, 40'lı yıllara ait, Kuran-ı Kerim'i buldum. Sevinsem mi üzülsem mi bu satırları yazarken. Kutsal kitabımı da bir güzel tozlarından arındırıp kitaplığımın en sevilenler bölümüne bıraktım.

"Çöpten Dostoyevsk Buldum" adında bir TV. program. Bu program benim için çokça gerçekleşiyor. "Buradan ben yayın evleri ve gazetelere çağrıda bulunuyorum: Eğer derdimiz memleket mes'elesi ise bir veya birkaç gün matbaalarımız okullarımızın kütüphanelerinin zenginleştirilmesi için çalışsın. Abone yarısına değil de."

O zaman ülke çağdaş uygarlık düzeyine belki çıkar? Ama; aması var bu işin umutlu olmayı yeğlemeli. İnternet hazretleri var, sesli kitaplar var, kütüphaneye gerek yok" diyen, ilim-irfanın kıymetinin farkına varamayan şahıslar oldukça ümitsizleşsek de..

Kafayı "sırf bir yerlere yerleştirme, maddi kazanç sağlama ünlü olma saikiyle" bozan bireyler ve kitleler, kıskançlıkla, hırsla" birbiri ile yarışır durumda olan insanlara şaşırıyorum. Bırakalım boşuna zaman geçirmeyi, hakikaten Ulu Önder'in ilim öğrenen ve öğretenleri" irfan ordusu" tabirine dayanalım, titreyip kendimize has sistemle, kendimize dönelim.

Yakup Onat

Türkçe 6 ve 7

Türkçe Dersi...Eğitim-Öğretim Yazılı Yoklama Sınavı

(I)Gökbilim fotoğrafçıları Ay, Güneş, yıldızlar, kuyruklu yıldızlar, bulutsular, gezegzenler gibi gök cisimlerinin fotoğraflarını çekerler. (II) Bu nedenle de genellikle güneş battıktan sonra çalışırlar. (III) Gökyüzünü çok iyi tanırlar ve gök cisimlerinin yerleri, adları ve yörüngeleri gibi konularda bilgi sahibidirler. (IV) Amatör gök gökbilimciler, fotoğraf makinelerini kendi teleskoplarına bağlayarak gök cisimlerinin fotoğraflarını çekebilir. (V) Gözlemlerindeki büyük teleskoplar aracılığıyla da fotoğraf çekilebilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış hangi cümleyle başlar? 10 puan

A) II B) III C) IV D) V

Adı Soyadı Sınıf No Tarih

1."Evin bahçesinde" düzinelerce"çiçek yetiştiriyor. "Cümlesinde tırnak içindeki kelime için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tekil isim
- B) Özel isim
- C) Soyut isim
- D) Topluluk ismi

2.Aşağıdakilerin hangisinde-lık/-lik eki eklendiği sözcüğü" soyut" isim yapmıştır?

- A)Yağmurluk B) Çöplük
- C) Açlık D) Kulaklık

- 3. 1.Bir garip rüya rengiyle
- 2.Uyuşmuş gibi her şekil.
- 3.Rüzgarda uçan tüy bile
- 4.Benim kadar hafif değil

Yukarıdaki numaralanmış dizeleri hangisinde sıfat yoktur?

A) 1B)2 C) 3 D) 4

4.Başarısızlıklarımın nedeni"buymuş."Cümlesindeki zamirin çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soru zamir B)İşaret zamiri
- C) Belgisiz zamir D) Kişi zamiri

5."Dün verdiğiniz davete icabet edemedim

... gerçekten çok hastaydım." Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki bağlaçlar dan hangisi getirilebilir?

- A) Çünkü B) Yalnız
- C) Ama D) Ancak

6.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde" beklenti"söz konusudur? 10 puan

- A) Doğum günümde hatırlanmak beni mutlu edecek.
- B) En sevdiğim kazağımı ona veremem.
- C) Birkaç kez uğrayıp halimizi sordu.
- D) Havanın bozacağını önceden anlamıştım.

7.Aşağıdaki cümlelerden hangisi "olasalık" cümlesidir? 10 puan

- A) Havalar soğudu, yaz bitti.
- B) Ben gördüm, kardeşini okuldan aldı.
- C) Küçük gibi görünüyor ama, yaptıkları büyük.
- D) Çok geciktik, sanırım yarışma başlamıştır.

8.Aşağıdaki cümlelerin hangisi neden-sonuç cümlesidir?

- A) Her şey için teşekkür ederim.
- B) Geç geldiği için derse giremedi.
- C) Tatil için hazırlıklara başladı.
- D) Sokağa çıkmak için izin alamadı.

9.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde"karşılaştırma" yapılmıştır? 10 puan

- A) Yazdığım şiirleri çok beğendi.
- B) Her gün düzenli olarak yürüyorum.
- C) Geçen yıla göre daha çok okuyorum.
- D) Havalar iyice soğumaya başladı.

10.Aşağıdakileri hangisinde "türemiş" sözcük yoktur? 10puan

- A)Uyumak insanın yorgunluğunu alır.
- B) Şu kitapları masaya koyun.
- C) Bize karşı duygularını söyleyemez.
- D) Orman yangınları canımızı acıtıyor.

11.Aşağıdaki sözcüklerden hangisi eklerine ayrılırken yanlış ayrılmıştır? 10puan

- A)Çanta-m-ın.B)Araba-n-dan

C) Saygı-sız-lık D) Bat-ı-lı-lar
12. Aşağıdaki tırnak içindeki sözcüklerden hangisi "sıfat" değildir? 10 puan

- A) Yolun sonunda "bir" park var.
B) Yaşlı arabalar "hurdaya" ayrılacak.
C) Üzerinde "çizgili" gömlek vardı.
D) "Pahalı" bir ayakkabı almış.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur? 10 puan

- A) Bu bitkiler doğu Akdeniz'de bulunur.
B) Kardeşim Hindistan cevizli kekleri sever.
C) Antep fıstıklı baklavayı da ben severim.
D) Doktor, bir kaç güne kadar gelecekti.

13. "Ötekinin söylediklerine kulak asmadan sadece beni dinlemelisin." Cümlesinde zamir olan sözcükler aşağıdakilerden hangisidir? 10 puan

- A) öteki-beni B) sadece-kulak
C) Öteki-sadece D) beni-sadece

2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ELBİSTAN ORTAOKULU 6.....SINIFLAR TÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM 3.YAZILI YOKLAMASI
ADI: SOYADI: SINIF: NO: TARİH:
TATLI DİL

Güler yüze dair konuşmanın arkasından tatlı dilin gelmesini tabii karşılamalı.

Mağaza vitrinlerindeki mankenleri bilirsiniz. Hepsi güler yüzlüdür. İçlerinde pek de güzelleri vardır. Ama dilleri olmadığı için soğukturlar. Onlar her ne kadar insan benzeri iseler de sahici insanları güzel yapan, sıcak yapan dildir. Ama her dil değil. Dilin de tatlısı olmalı. Çünkü dil, ağzın içinde her dönüşünde can yakar, kalp kırar, gönül devirir. "Dil yarası yaraların en derinidir." derler. Doğru sözdür. Bıçağın açtığı yara zamanla kapanır; dil yarası, ruhun en gizli taraflarına doğru boyuna işler, bir türlü kapanmak nedir bilmez.(ŞEVKET RADO)

1. Yukarıdaki metnin anafikri nedir? 10 puan

2. Yazar, dil yarasını nasıl tarif ediyor? 10 puan

3. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanına (d) yanlış olanına (y) bırakınız? 10 puan

"Deyimler mastar eki alırlar." ()

"Atasözleri her zaman mecaz anlamlıdır." ()

"İle bağlacı bazen "ve" anlamında kullanılabilir." ()

"Tırnak işareti özellikle vurgulamak istediğimiz kelimelerin arasına da bırakılır." ()

4. Aşağıdakilerden hangisi "yapım eki" almıştır? 10 puan

A) Gezici B) geziyor C) gezdi D) gezse 10 puan

5. Aşağıdakilerden hangisi "sıfat yapım eki" olan "-ki" dir? 10 puan

A) Sanki ben seni sevmiyorum. B) Sendeki hazineye kimse bilmez.

C) Oradakileri henüz almadım. D) Buraya geldim ki seni göreyim.

6. "-Mi" edatı aşağıdakilerin hangisinde farklı bir anlam katmıştır? 10 puan

A) Çocuk, çalışkan mı çalışkan biri.. B) Yaz geldi mi bütün çiçekler açar.

C) Çok çalıştı mı başarır. D) Sabah oldu mu içim açılır.

7. "Söyleşi" nedir? Tanımlayınız 5 puan.

8. "Makale nedir?" Tanımlayınız 5 puan

9. "Çevresini koruyamayan geleceğini yok eder." sözü ile ilgili bir kompozisyon yazınız? 30 puan

2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ELBİSTAN ORTAOKULU 5.....SINIFLAR TÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM 3.YAZILI YOKLAMASI
ADI: SOYADI: SINIF: NO: TARİH:

CENK ŞARKISI

"Yurdunu Allâh'a bırak, çık yola:

Cenge! " deyip çek ki vatan kurtula.

Böyle müyesser mi gazâ her kula?

Haydi levend asker, uğurlar ola.

Ey sürüden arkaya kalmış yiğit!

Arkadaşın gitti, yetiş sen de git." (MEHMET AKİF ERSOY)

1. Yukarıdaki şiirin "ölçüsünü, anaduygusunu ve türünü" bulunuz? 10 puan

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanına (d), yanlış olanına (y) bırakınız? 10 puan

"Kısaltmaların da sonuna (.) işareti bırakılır." ()

"İsmin hal ekleri beş türdür." ()

"Anı yazı türünde günü gününe tarih atılır." ()

"Tüm sözcükler yapısı yönüyle üç kısma ayrılır. ()

3. Anı (hatıra) yazı türü hakkında bilgi veriniz? 10 puan

4. "Ahmet çok temiz bir geçmişe sahip olduğunu söylüyor." cümlesinde hangi sözcük "mecaz" anlamda kullanılmıştır? 10 puan

a) çok b) temiz c) geçmişe d) olduğunu

5. Aşağıdaki tırnak içinde verilen sözcüklerden hangisi "terim anlamlı değildir"? 10 puan

A) Dedemin "toplardamar"ında tıkanıklık varmış.

B) Salondaki "avize" kırılmış.

C) Dinlediğim şarkının "bestesi" çok güzel.

D) Belgeselde "Güney Kutbu"nu izledik.

6. "Bağlar, bahçeler

Yeşerdi ilkbaharda

Kuşlar cıvıldaşıyor

Ağaçlarda, dallarda." Bu dördlüğün `ölçüsünü, anaduygusunu, şiirin türünü`

bulunuz? 10 puan

7. Aşağıdaki verilen bilgilerden doğru olanına (d), yanlış olanına (y) işareti bırakınız? 10 puan

☐ Yükleme sona olan cümlelere "kurallı-düz" cümle denir ()

☐ Eş görevli sözcük ve ögeler arasına virgül bırakılır. ()

☐ En az iki kelimedenden oluşan, mastar eki alabilen, bazen cümle şeklinde olan kelime gruplarına "deyim" denir. ()

☐ Ayrıntı ve bölümlerin fazla olduğu, uzun "olay yazılarına "anı" adı verilir. ()

5. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır? 10 puan

A) Turgut Özal bulvarında kaza var. B) Gösteri Hayat Sokağı'nda yapılacak.

C) Gez için Akdeniz Bölgesi'ni seçtik. D) Ülkemizin bir bölümü Avrupa'dadır.

6. Aşağıdakilerden hangisi yapım eki almıştır? 10 puan

A) Gezici B) geziyor C) gezdi D) gezse

7. "Kitap" sözcüğünü sırasıyla "basit-türemiş-birleşik" sözcük olarak tablo halinde gösteriniz? 10 puan

8. Görevini en iyi yapan, vatanını en çok seven kişidir." sözü ilgili bir kompozisyon yazınız? 30 puan

TÜRKÇE TESTİ

1. Aşağıdaki altı çizili ikilemelerden oluşan eylemsilerden hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Olur olmaz bahanelerle lütfen karşıma çıkma!

B) Canım kardeşim, eve varır varmaz mutlaka bizi ara.

C) Yemeğini bitirir bitirmez sofradan kalkacaksın.

D) Haberi alır almaz hiç düşünmeden yola çık-mıştım.

2. Eylemlerden türediği halde ad, sıfat, zarf olan ve yan cümlecik kuran isim soylu sözcüklere eylemsi denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi yoktur?

A) Uzak diyarlardan gelip bu bölgeye yerleşmişler.

B) Gerçeği başka sözlerle ifade etmeye çalıştık.

C) Elinde, kalınca bir kitap vardı; gün boyunca onu okudu.

D) Güzel günlerden kalan tek hatıram bu fotoğraflardır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir fiilimsi vardır?

A) On gün evde yatınca nihayet iyileşti.

B) Zavallı çocuğu, öldüresiye dövmüşler.

C) Alınacak kararlar tüm işçileri etkileyecek.

D) Canı sıkıldığında böyle hareket ediyor.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

A) Ay pencerede durup durup güler

B) Sert konuşmaya başladı aynalar

C) Geldiğinde söyleyin haberim olsun kuşlar

D) Öldük ölümden bir şeyler umarak

5. Fiilimsileri (I) kavrayınca (II) dilbilgisinde işledikleri (III) konuları yeniden gözden geçirmeye (IV) karar verdiğini (V) söylüyor.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem bir fiilimsidir?

A) Tek amacı, güzel bir üniversitede okumam-dı babamın.

B) Beni her konuda olduğu gibi bu konuda da çok destekledi.

C) Yaptığı fedakârlıkların ne kadar büyük ol-duğunu kabul etmeliyim.

D) Bir çocuğa ayrılabilen tüm zamanı bana ayırdı.

7. (I) Fiilimsiler, fiil kök ya da gövdelerine getirilen çeşitli eklerle oluşturulan sözcüklerdir. (II) Fiilimsiler cümle içerisinde isim, sıfat, zarf göre-viyle kullanılabilir. (III) Yan cümlecik oluşturup yüklem in ögesi olabilir. (IV) Eylem olarak cümle nin yüklemi olma özelliğini gösterebilir. (V) Ayrıca bu sözcükler, hem isim hem fiil çe-kim eklerini alabilir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangi-sinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) II B) III. C) IV. D) V

8. "Ayrılık demir çubuk gibi sallanıyor havada

Çarpıyor yüzüme yüzüme

Sersemledim

Kaçıyorum ayrılık kovalıyor beni
Yolu yok elinden kurtulmanın.”

Bu metinde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

A)kişileştirme-abartma b)Benzetme-abartma c)Benzetme –kişileştirme D)Kişileştirme-Konuşturma

9.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecazlı bir anlatım yoktur?

A)Dağın kucığında bir yığın beyaz pamuk bulut vardı.

B)Beşparmak dağının yalçın,granit, esmer yüzü görünüyordu.

C)Güneşin ağarmasıyla ortalık aydınlanmaya başladı.

D)Dağın yüzündeki bu yumuşak pembelik,ağır başlı bir öfkeyi de ortaya koyar gibiydi.

10. “Dağlar arasındaki Manisa, akşamları morararak susar; ince rüzgarla dağılan ezan seslerinden sonra belde,derin bir sessizliğe dalar,karanlık basınca yamaçtaki evlerde cılız gaz lambalarının titrek ışıkları görülür.”Yandaki paragrafta anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Öyküleyici B)Betimsel

C) Açıklamalı D)Karşılaştırmalı

Gene bahar geldi, açıldı güller” dizesinde ,güllerin açması baharın gelişine bağlanmaktadır.

11.Aşağıdaki dizelerin hangisinde buna benzer bir kullanım söz konusudur?

A)Ağlarım hatırıma geldikçe o güzel günlerim. B)Seni aramak için çıkarlar yola gece vakti.

C)Başım yastıktadır gözlerim yolda.

D)Ne bir vefa gördüm ne de faydalandım.

12.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde belirtilen anlam özelliği yoktur?

A.Duyguların çok etkili ve coşkulu bir biçimde dile getirildiği şiirler lirik şiirlerdir. (tanım)

B.Konuşmak için kürsüye geldi (neden sonuç)

C.Anlaşmayı imzalamak üzere masaya oturdular. (amaç sonuç)

D.Bu sınava çok çalıştığın takdirde sınavı kazanabilirsin. (koşul sonuç)

(1) Arkeolojik çalışma kayıtlarına göre MÖ 5500 yılına uzanır Amasya'nın tarihi.(2) Hititler Dönemine ait yazılı belgelerde, adının “Hakmiş” olduğu görülür. (3) Eldeki bilgilere göre “Amasya” ismine ise MÖ 300 ile MS 200 yılları arasında bastırılan madenî paralarda rastlanır. (4) Dört bir yanı yüksek kayalarla çevrili şehir, görkemli bir kale görünümüne sahiptir.

13.Bu metinde numaralandırılmış cümlelerden hangisi, kişisel görüş bildirmektedir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

(1)Hakan, yüz voltluk lambanın tam altında oturuyordu. (2)Ali ise gösteriye hazırlanan bir kuklacı gibi ayakta dikilmişti. (3)Tek kelime etmeden Hakan'a bakıyordu. (4)Bense, can sıkıcı sessizliği bozmak için konuşma- ya çalışıyordum.

14.Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerden hangileri neseldir?

A) 1 - 2 B) 1 - 3 C) 2 - 3 D) 2 - 4

(I) Okul dergilerinde çok fazla şiir yayımlanması doğru bir tutum değil. (II) Çünkü yapılması gereken, bütün öğrencilerin değil, şiir yazabilecek öğrencilerin öne çıkarılmasıdır. (III) Bir öğrencide yazma tutkusu varsa o, şiirlerini kabul ettirene kadar çabalayacak, hep daha iyisini arayacaktır. (IV) Böyle bir tutkusu yoksa şiire ilgi duymayacaktır.

15.Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde koşul anlamı vardır?

A) I. ve II. B) I. ve IV.

C) II. ve III. D) III. ve IV.

Eskiden insanların iletişim kurmak amacıyla yazdığı
mektuplar, - - - -

16.Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa
nesnel bir yargı meydana gelir?

A) Artık tarihin tozlu sayfalarını süsleyen birer sanat eseri.

B) Yeni edebiyatın en sevilen türlerinden biri olmaya adaydı.

C) Son dönemde İnternet ve telefonun gerisinde kalmış.

D) Belki de en samimi duyguların paylaşıldığı yazılardı

(I) Millî Edebiyat hareketinin öncülerinden olan Ömer Seyfettin, hikâye türünde eserler vermiştir. (II) O, dilimizin sadeleşmesi için büyük gayret gösteren, kıymetli bir sanatçıdır. (III) Eserlerini anılarından, tarihteki kahramanlıklardan ve günlük yaşamdan aldığı konularla oluşturmuştur. (IV) Olayları öne çıkararak ve çoğunlukla beklenmedik bir sonla biten hikâyeleri vardır.

17.Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV

(1) Çetin Öner “Dünyanın Bütün Kedilerine” isimli kitabında kedilerden bahsediyor. (2) İlk baskısı 2005’te yapılan bu kitap, bu yıl yeniden basıldı. (3) “Dünyanın Bütün Kedilerine” içindeki kedi resimleriyle de bakılabilecek bir kitap olmuş. (4) Ayrıca sayfalarının tasarımıyla da okuyucusunu memnun ediyor.

18. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde öznellik söz konusudur?

A) 1. ve 2. B) 2. ve 3. C) 2. ve 4. D) 3. ve 4

(1) Helsinki’yi dolaşıyoruz; burası şehir değil, sanki bir çiçek bahçesi. (2) Evler, oteller, lokantalar, dükkânlar hep yeşil bir rüya içinde. (3) Ağaçların altında, yolların kenarında beyaz boyalı kanepeler var. (4) İsteyen herkes, bu kanepelerde oturup bu güzel şehri doyasıya izleyebiliyor.

19. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazar kendi duygu ve düşüncelerine yer vermemiştir?

A) 1. B) 2. C) 3. D) 4

20. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yorum söz konusu değildir?

A) Alabildiğine insan kalabalığı vardı./Bir aydınlık geleceğe bakıyordu.

B) Bir ılık güz öğlesinde/Şanlı haki üniforması üstünde.

C) Koymuştu kılıcını içine kınının/Yürüyordu arasında sevgili halkının

D) İzmir’e girişini Atatürk’ün/Bir kahve duvarındaki resimde.

21. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “beklenti” söz konusudur?

A) En güzel düşünceler, hep kitap sayfalarında kalmış.

B) Umarım, o da bir gün yaptıklarının yanlışı olduğunu anlar.

C) Yaşadığı sıkıntılar, yaşlı gözlerinden okunuyordu.

D) Yalnız şu var ki savaş henüz sona ermedi.

Tarih doğrudan doğruya meraka bağlı bir şey. Merak edenler için orada çok değerli bir hazine yatıyor. Tarih, günümüzün apaçık görünen durumlarından çok daha derin gizler taşıyor. Eğer siz de gizlere merak duyuyorsanız mutlaka tarihle ilgilenmelisiniz.

22. Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öneri cümlesi vardır.

B) Olumlu yargılar taşımaktadır.

C) Karşılaştırma cümlesine yer verilmiştir.

D) İhtimal cümlesi vardır

1. Gördüğüm manzaraya sevineyim mi, üzüleyim mi bilemedim.

2. Sanat, özellikle sinema, ayrıntıları aktarma işidir.

3. Otobüs bir sürü misali toz kaldırarak ilerliyordu.

23. Bu cümlelerde aşağıdaki anlam özelliklerinden hangisinin örneği yoktur?

A) Tanımlama B) Benzetme C) Kararsızlık D) Beklenti

CEVAPLAR:

1)A 2)C 3)C 4)B 5)A 6)A 7)D 8)C 9)C 10)B 11)A 12)B 13)D 14)B 15)D 16)C 17)B 18)D 19)C 20)D 21)B 22)D 23)D

?&&&&&&&&&&

Apartmanın güneş gören cephesinin boyaları dökülmüş.

Bu cümlede sözü edilen apartmanın diğer cephelerindeki boyaların sağlam olduğu anlamı örtülü bir şekilde verilmektedir.

14. Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde örtülü anlam yoktur?

A) Sadece işi düştüğü zaman beni arardı.

B) Bölgede irili ufaklı çok sayıda buzul gölü var.

C) Bugünden itibaren hava sıcaklığı artacak.

D) Kitabın bu baskısında yazım hataları düzeltilmiş

Son on yıldır her müsabakaya katılan bu hızlı atlet, 2012’de iki kez kendi rekorunu kırmış ve 2015’teki son koşusunda ülkemize altın madalya kazandırmıştır.

15. Bu cümlede sözü edilen sporcuyla ilgili kesin olarak çıkarılacak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2012’de dünya rekoru kırmıştır.

B) 2012’den önce müsabakalara katılmamıştır.

C) Atletizm dışındaki spor dallarıyla da ilgilenmiştir.

D) Yarışlarda en az bir defa birincilik kazanmıştır.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma söz konusudur?

A) Marşlar şarkılara göre daha gür sesle söylenir.

- B) Bestelerinde insanın her hâlini anlatmaya çalışmıştır.
- C) Köprünün üstünde bir müddet durup etrafı seyrettik.
- D) Makine gürültüleri arasından ustanın sesi işitildi.

- I. Bir edebiyat eleştirmeninin temel malzemesi incelediği eser olmalıdır.
 - II. Eleştirinin tarafsız olması için eserden başka bir unsura bakılmaması gerekir.
 - III. Bir eleştirmen okurlara iyi veya kötü eseri gösterdiği müddetçe görevini yapar.
 - IV. İncelediği eserin dışına çıkan bir eleştiri yazısı objektif olmaktan uzaklaşacaktır.
17. Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?
A) I. ve II. B) I. ve III.
C) II. ve IV. D) III. ve IV.

- I. Edebiyat, insanlara yaşadıkları sorunlar karşısında güç verir.
 - II. Sorun çözümünde en son başvurulacak araç edebî eserlerdir.
 - III. Edebî eserler, toplumun problemlere karşı direnç kazanmasını sağlar.
 - IV. Kimi sorunların çözümünde edebî eserlerin etkisi inkâr edilemez.
18. Numaralanmış cümlelerden hangisi anlamca diğerleriyle çelişmektedir?
A) I. B) II. C) III. D) IV

TÜRKÇE ŞUBE

ELBİSTAN ORTAOKULU 5-E SINIFI ŞUBE ÖĞRETMENLERİ TOPLANTI TUTANAĞI

Gündem Maddeler i

1. Bir önceki öğretim yılının genel sonuçlarının, istatistiki bilgilerin, öğrenci başarılarının, durumlarının değerlendirilmesi
2. Atatürk ve İlke ve İnkılaplarına Öğretim Esasları Yönergesinin Okunması (TD.2104-2212-2457)
3. Problemlili öğrencilerin eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların ve iş birliği esaslarının belirlenmesi, öğrenci davranışları
4. Eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili planların hazırlanmasında birliğin sağlanması (Yıllık, ünite ve günlük planlar ile gezi, gözlem, inceleme planlarının hazırlanması, ders konularının işlenişi, uygulanacak yöntem ve teknikler vb. arasında birliğin sağlanması)
5. Yeni eğitim-öğretim yılında yapılacak sınav haftaları ve ortak sınavların belirlenmesi.
6. Sınavlarda sorulacak soruların niteliği ve sınav değerlendirme ölçütleri, ders içi performans ve uygulama sınavlarında ölçme ve değerlendirme ölçütleri üzerine görüşme.
7. Performans görevi ve proje konularının belirlenmesi.
8. Diğer zümre öğretmenleri ile yapılacak iş birliği esaslarının belirlenmesi.
9. Öğretim materyallerinin temini, tespiti, çevreden yararlanılabilecek kaynakların tespiti ile ders araç-gereçlerinin kullanılması, kaynak araç ve gereçlerin belirlenmesi.
10. Veli toplantılarının düzenli ve çok katılımlı olması

DERİSİ ADI SOYADI BRANŞI İMZA DÜŞÜNCELER

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

NOT:5-E SINIFINDA OĞUZHAN ÜSTÜ ADLI ÖĞRENCİMİZ KAYNAŞTIRMADIR.

YAKUP ONAT
TÜRKÇE ÖĞRT

AŞK NEDİR

Bugün bir tv programının konuğu sosyolog Doğan CÜCELOĞLU idi.Programın konusu iyi fikir,ana tema aşk nedir? Böyle önemli bir konuyu lastik gibi sündürüp çekiştirebilirsiniz,uğruna dünayı yıkıp tekrar kurabilirsiniz,çeşit çeşit tarif yapabilirsiniz;ama yine de hiçbir şey yapmamış olursunuz..

Klasik söylemleri göz önüne getirelim hemen.Efendim aşkın tarifi de olurmuymuş?Aşk aşktır işte.

Peki hoşlanmak ne,sevgi ne,seven saygı duymayı,hep karşılıklı mı olmalı aşk u sevda,duygu bağı ne,elektrik almak ne demek,mantık evliliği mi aşk evliliği,bireysel mi,mecazi mi,ilahi aşka çıkar mı her kapı,olgunlaşmış aşk ne,kara sevda ne?,Şarkılar,şiirler,filmle,savaşlar,intiharların ana unsuru aşk veya sevgi olmak zorunda

mi?Aşk,eşin,çocuklarının,anne babanın,vatanının uğruna kendini feda edebilmek mi?Birden fazla aşk olabilir mi?İnsanoğlunun olduğu yerde her şe yolabilir diyorum ben.Mutsuz olsan da onu

bildirmemek,sabretmek,merhamet göstermek,dırdırı kulak ardı etmek...

meydan okumak tır da deniyor aşk için..

Sen kendini tanıyorsan aşkı da tanıyormuşsun..Kim bilir?

Yanığının külleri üzerinde oturup öylece kalakalmak mı?Kendi içindeki sesi duyabilmek bence..Belki bir tefekkür..

İşte size aşkın şairce tanımı:

AŞK

Aşk, etin ete değmesi değil..

Aşk, zamanın akıp gitmesidir.

Aşk, yalancıkandan aşkım demek değil.

Aşk kötü günde kahretmemektir.

Aşk ellerin birleşmesi.

Aşk,ışığı görebilmektir.

Aşk,çileyle yoğrulmaktır.

Aşk,bir bakış ve bir gülüşle yetinebilmek.

Aşk,onun kokunu özlemekten haz duymaktır.

Aşk hak bellediğin yolda yalnız kalmaktır.

Aşk,yolda kalakalmaktır.

Aşk,en güzel bir delilik.

Aşk,ihtiyarlıkta kıymet bilmektir.

Aşk,başın dönmesidir sevdadan.

Aşk,sözsüz iletişimidir.

Aşk,sevilmediğini bile bile yanmaktır.

Aşk,yangının küllerini saçmamak oraya buraya.

Aşk,yüreğin kor yangınlarını içine atabilmek.

Aşk,şairce haykırmaktır.

Aşk,göz görmeden de hayran olmak.

Aşk,kırıldığında gönül almaktır.

Aşk,dolaplar çevirmek değildir.

Aşk,yollarına inciler güller dökmektir.

Aşk,yağmurda sırlıklam ıslanmaktır.

Aşk,sigaraya başlamaktır.

Aşk,darda kalana tuzak kurmak değildir.

Aşk,geceleri onu uzun uzun düşünmek ve düşlemektir.

Aşk,ihaneti belli etmemektir.Aşk,sevildiğini bilmektir.

Aşk,vuslata erememektir.

Aşk,ince hastalığa tutulmaktır.

Aşk,sevdiğini şüpheler içinde kıvrandırmaktır.

Aşk,ezelden ebede ihtiras ve emellerde boğulmaktır.

Aşk,her şeyin bittiği yerde delikanlıca aradan çekilmektir.

Aşk,ümitlerin tükendiği yerde kafaya sıkılmaktır.

Aşk,onun için,onun hatrına yaşamaktır.

Aşk,feylesofça düşünmeyi düşünmektir.

Aşk,mana denizine yol almaktır.

Aşk,O'nu bulmak ve kendine gelmektir.

Aşk,günaha girecekken "imtihan sırrını"hatırlamaktır.

Aşk,çıkarcılık hiç olamaz.

Aşk,bir köşede unutulup kalmaktır.

Aşk,şu sanal dünyada oyuncak olmaktır.

5.SINIF ŞUBE TOPLANTI TUTANAĞI

ŞUBE TOPLANTI TUTANAĞI

ELBİSTAN ORTAOKULU 2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI TÜRKÇE DERSİ 5- E SINIFI ŞUBA ÖĞRETMENLER KURULU
TOPLANTI TUTANAĞI

TOPLANTI SAYISI:2

TOPLANTI YERİ:Öğretmenler Odası

TOPLANTI TARİHİ:27.02.2014

TOPLANTI SAATİ:15.00

GÜNDEM MADDELERİ

1.Açılış ve yoklama

2.1.Dönem sınıf başarı durumlarının değerlendirilmesi

3.Öğrencilerin kişilik gelişimleri,ailelerin sosyal ve ekonomik durumları,öğrenci-öğretmen ve veli iş birliğinin geliştirilmesi

4.Ölçme ve değerlendirme çalışmaları

5.Başarıyı arttırıcı çalışmalar,kitap okuma alışkanlığı

6.Şube öğretmenleri arasındaki ilişkiler

7.Dilek ve temenniler

1.5.sınıflar şube öğretmenleri toplantısı okul müdürü Cihat UĞUR başkanlığında,belirlenen gün ve saatte iyi dileklerle başlamıştır.

2.Sınıf başarı durumları hakkında okul müdürü Cihat UĞUR özellikle derse hazırlıklı gelmesini belirtti.Yakup ÖNAT:Derlerde başarının yanında davranışın,güzel davranışın ödüllendirilmesi gerektiğini belirtti.Yasemin KÖŞKER ise öğrencilerin ve bazı sınıfların seviyelerinin eşit hale gelmesi için çalışıldığını bildirdi.Şengül P.YİNNAÇ da davranış sorunu öğrencilerin dersi kaynattıklarını,motivasyonu olumsuz etkilediğini bildirdi.Mevlüt KÖŞGER de:İdare-öğrenci veli işbirliğinin gereğini vurguladı.Muhsin çiçek de:Sınıflarda bazı öğrencilerin yerlerinin değişmesinin derse ilgilerinin artmasına yol açtığını bildirdi.Kübra BÖLÜKBAŞI da:Dil öğrenmenin basitten karmaşığa,drama yoluyla öğretilmeye çalışıldığını vurguladı.Ebru Özde:sosyal etkinlikler ve olumlu davranışların ödüllendirilmesine dikkat çekti.Ahmet YILMAZ da davranışı olumsuz öğrencilerin rehber öğretmene yönlendirilmesi ve onlara yeni sorumluluklar verilmesinin onları okula bağlayacağını vurguladı.Yine Yakup ÖNAT:Öğrencilerin okuma alışkanlıklarının geliştirilmesi için şiir yarışmaları,tiyatrolar oynanmasının gerekliliğini,tekerleme ve mani ezberlenebileceğini vurguladı.

3.Öğrencilerin Türk kültürü ve manevi ahlaklarını geliştirecek yayınlar okumalarının önemi vurgulandı.

4.Ölçme değerlendirme çalışmalarında tüm derslerde okulumuzun iyi seviyelerde olduğu belirtildi.Olumlu davranışlar notla ödüllendirilebilecek.

5.Başarıyı arttırıcı amaçlı derslerde dramalar yapıp,şiirler okunabilir.

6.Şube öğretmenleri ile bilgi alış verişi yapılması kararlaştırıldı,bunun zorunluluk olduğu vurgulandı.

7.Okul müdürü...

toplantıyı iyi dileklerle kapattı.

ALINAN KARARLAR

1.Başarıyı arttırmak için bilgi yarışmaları yapılabilir.

2.Öğrencilerin kişiliklerinin gelişimi için farklı kurumlar ziyaret edilebilir.

3.Proje görevleri Nisan ayı sonunda toplanacak,sınavlar Mart,Nisan,Mayıs ayları içinde olacak;son yazılı sınavı ortak yazılı şeklinde olacak.

4.Ortak ev ziyaretleri,öğrenci ziyaretleri gerçekleştirilebilecek..

5.Kitap okuma saatleri düzenlenecek ve okulumuz kütüphanesi velilere de açık olacak..

NEDEN KÖPRÜYE ÇIKILIR

Dün öğleden sonra Battal Köprüsü tarafından ,Otelin yamacından,dağa nefes almak için çıkmıştım.Yanıma biraz yiyecek ve içecek de alıp oyalana oyalana çıktım.Birkaç resim çekip,etrafı seyrettim,biraz gölgelerde,kaya kovuklarında dolaştım ve dinlendim.Şehrin gürültüsünden kafamı dinlerim çoğu kez..Saat 4:30 civarı indim aşağıya.İndiğim yerde ,daha önce de görmüştüm o vatandaşımızı, yanında bir küçük çocuk...Demek ki çok mücadele etmiş,kend içinde..ne kafasına dank etti,ne çaresiz bıraktı insanımızı bilemem.Sevinelim ki ,öğrendiğime göre bir şey olmamış..

Şu ölümlü dünyada neden kendimize dertler ediniz,niçin olayları büyütürüz?orası meçhul...Büyük Yunus idi galiba bir söz geldi aklıma:Hor görme kimseyi,hiç kimse boş değil..İşte insanlarımıza kişilik kazandırabilirsek,insana insan olduğu için değer verdiğimizizin farkına vardırırsak olay çözülür herhalde...

07.04.2014,Elbistan

MENDİLCİ BABA

Kimi şehirlerin,sokakların,camilerin gediklileri vardır.Onlar oralarla sembolleşmiştir.Bir şehir tüm insanlarıyla güzelleşir ve yaşanır hale gelir.Bunlar dilenciler,divaneler,yaşları yetmiş olsa da dimdik,evine helal lokma götürmek için cami avlularında,sokaklarda mendil,hediyelik eşya vs.atan ihtiyar ve ihtiyareler..Bizler o tip insanlardan hürmetine bazı belalara maruz kalmıyoruz, kim bilir?Hep Fatih camisi önünde gördüğüm,bazen de mendil aldığım Ak sakallı amcaı,geçenlerde çarşıda bir meşhur mağaza önünde görünce bir yandan takdir ettim,bir yandan tarifsiz bir hüznü duydum o, terlikli ihtiyarı görünce.Gurur duydum o ihtiyarla.Çünkü hemen yanı başında sapaşğlam adamlar,kadınlar ve çocuklar isteyerek ya da zorlanarak dilencilik yapıyorlardı.Ama o heybetli ihtiyar, onlara davranışları ve dik duruşu ile güzel bir öğüt veriyordu.

-Neye dersiniz?

-Duygu sömürüsü yapmadan,çalıp çırpmadan kazanç elde etme yolunu seçmiş,model insandır.diyebiliriz o ihtiyar haliyle çalışanlara.Her insanı eşit olarak dünyaya gönderen Yüce Yaratan,kimisini, kimisinin halini görsün de,ibret alsın diye üstün kılmış..Modern yaşamda görüp de farkına varamadığımız,dertleriyle dertlenemediğimiz nice ilginç hikayeler var ki o hikayeleri biraz normale çevirmek, bir insan olarak,aydın bir birey olarak farkındalık oluşturmak için tebrik ve teşvik etmek çok mühim.

insanları kolaylıktan,el açar duruma getirmekten vaz geçirmeye bir sebep olabilir bu tür hikayeler.

Elbistan

KELİMELEERDEN GOCUNMAK

“Söz var padişah gibi oturur cümleinin başına,
Söz var yağlı kendir olur geçer boynuna.”(Bahaettin KARAKOÇ)
NOT: Yazıyı denemeler kısmına aldım...

6.sınıf şube öğretmenler toplantısı

ŞEKER ORTAOKULU 2021-2022 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 2.DÖNEM ŞUBE ÖĞRETMENLER KURULU TOPLANTISI
Toplantı Tarihi : 27.02.2022
Toplantı Yeri : 7/D Sınıfı
Toplantı Saati : 15.30-16.30

GÜNDEM MADDELERİ

- 1.Açılış ve yoklama
- 2.Bir önceki dönem hakkında bilgilendirme
- 3.LGS sınavı ve diğer sınavlar hakkında bilgilendirme
- 4.Proje ödevlerinin yapılıp-yapılmaması konusunda velileri bilgilendirme
- 5.Öğrencilerin başarı ve başarısızlık durumları,derslere katılımları
- 6.Evde ders çalışma ortamlarının hazırlanması
- 7.Öğrencilerin kitap okumalarına özen gösterme
- 8.Öğrencilerin kılık-kıyafetleri ve temizliği
- 9.Öğrencilerin beslenme ve sağlık durumlarının görüşülmesi
- 10.Öğrenci devamsızlıkları görüşülmesi
- 11.Dilek ve temenniler

GÜNDEM MADDELERİ

- 1- Açılış ve yoklama
- 2- Öğrencilerin genel başarı ve başarısızlık nedenlerinin değerlendirilmesi
- 3- Başarıyı arttıracak tedbirler
- 4- Genel öğrenci davranışları ve okul kurallarına uyumu
- 5- Sınıf sosyal çalışmalarının değerlendirilmesi
- 6- Sınıf ve veli toplantılarının değerlendirilmesi
- 7- Öğrenci davranışlarına etki eden faktörlerin değerlendirilmesi
- 8- Şube öğretmenleri arasında iş birliği
- 9- Okul disiplin kuralları ve sınıflarda alınacak tedbirler

GÜNDEM MADDELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

- 1.Müdür yardımcısı Mehmet MARAL başkanlığında Açılış ve yoklamadan sonra gündem konuları görüşülmesine geçildi.
- 2-Öğrencilerin başarı durumlarının iyi olduğu, başarının daha da arttırılabilmesi için öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının geliştirilmesi, çeşitli materyallerle eğitim öğretimin zenginleştirilmesi gerekliliği belirtildi. Derslere karşı ilgisini yitiren öğrencilerin ilgilerini canlandıracak etkinliklerle başarının arttırılması yönünde çalışmaların yapılması gerektiği belirtildi.
Öğrenci başarısızında ailenin desteğinin önemi vurgulandı. Aile desteği almak için velilerle iletişimin önemi tartışıldı. Velilerin okul ziyaretlerini arttırmak için yapılması gerekenler tartışıldı.
Başarısızlık nedenlerinden derse olan ilgilinin önemi tartışıldı. Derste dikkati çekmek için materyal kullanılmasının, görsel sunum yapılmasının önemi vurgulandı. Öğrencilerin derse etkin katılımının başarıyı arttıracığından dersi öğrenci merkezli işlenmesine dikkat edilmesinin önemi belirtildi.

- 3- Öğrencilerin ders çalışma teknikleri ve araç gereç kullanımı hakkında bilgilendirilmesi, ders araç gereçlerinin haftalık ders dağılım çizelgesi doğrultusunda hazırlanması için özendirilmesi, öğrencilerin yapacakları ödevler, projeler ve çalışmaların mutlaka kontrol edilip derse hazırlıklı gelmelerinin sağlanması konusunda ortak fikir oluştu. Konular işlendikçe ve yeri geldikçe branşlar arası işbirliğinin sağlanması, deneme sınavlarının yapılarak,tam kavranılmadığı anlaşılan konuların tekrar ele alınarak öğrencilerin seviyelerini yükseltmek için daha fazla gayret gösterilmesi belirtildi.

Şube rehber öğretmeni Tacettin DOĞAN, Öğrencilerin sınavlara en iyi şekilde hazırlanmaları için haftalık çalışma planlamasının yapılması, planlamaya uyulup uyulmadığının aileleri ile diyalog kurularak kontrol edilmesi, öğretmenler girdikleri derslerle ilgili olarak özel çalışma yöntemlerini anlatmaları, başarı durumları sınıf ortalamasından düşük olan öğrenciler için veliler ve okul rehberlik servisinden destek alınarak sorunlarının tespit edilmesi , sorun giderici çalışmaları yapıp bu öğrencilerin başarılarının arttırılması yönünde önem gösterilmesini istedi.Sosyal bilgiler öğretmeni Yasin İ. DELİÇAY bazı öğrencileri derse isteksizliğinden,Rukiye Vera, öğrenci davranışı üzerinde önemle durulmasından,Taner YÜKSEL bazı öğrencileri ders konusunda harekete geçirmek için ödüllendirmenin öneminden bahsetti.Türkçe öğretmeni Yakup ÖNAT da öğretimden ziyade eğitimin ön plana alınması,model almanın öneminden,Türkçe derslerinde;okuma,anlama,izleme,dinleme,hayal kurma,yeni şeyler ortaya koyma,şiiir sevme,not tutma alışkanlığının olması;gibi farklı etkinliklerin önemine dikkat çekti.Bazı özel yetenekli öğrencilerin araç-gereç eksikliği veya ailenin destek vermemesinden dolayı hevesleri kırılıyor, dedi. Hüseyin

KILIÇ da okul-veli öğrenci şbirliğinin ve sosyal etkinliklerin önemine dikkatçektir.

4 - Öğrencilerin okul kurallarına uyumlarında fazla problem yaşanmadığı belirtilerek yine de bu kuralların belirli aralıklarla hatırlatılmasına

Sosyal Bilgiler öğretmeni Yasin İ. DELİÇAY;Tertip düzen açısından kılık ve kıyafetlerin yanı sıra defter, kitap ve diğer ders araç ve gereçlerinin de düzenli olarak kullanılması için öğrencilerin sık sık uyarılmasını istedi.

Okula geliş ve gidişlerde karşılaşılabilecekleri tehlikeler konusunda uyarılmalarına, öğretmenleri ve arkadaşları ve diğer sınıfların öğrencileri ile olan ilişkilerinde görgü kurallarına uymalarının sürekli hatırlatılması belirtildi.HATİCE UYSAL MERT, dil öğrenmenin anadilinin kurallarını iyi bilmeden geçtiği yönünde görüş belirtti.yine SEVDE DİLLİ de öğrencilerin derse hazırlıklı gelmesi,araç-gereçlerin olmasının öneminden bahsetti.

5-Öğrencilerin sosyal açıdan gelişimleri için,

Okul içi etkinliklere ve törenlere katılmasının teşvik edilmesinin

Okul sosyal kulüplerinde etkin rol alınmasının önemi vurgulandı.

6- Velilerin bilgilendirilmesi, öğrencilerin takibi, velilerin de eğitim öğretim çalışmalarına katkıda bulunmaları için genel veli toplantıları haricinde de toplantıların yapılabileceği belirtildi.

Şube rehber öğretmeni Yakup Önat ,sınıf veli toplantısına katılımın hemen hemen tam olduğu toplantıya gelmeyen telefonda görüşülmesi gibi, ayrı olarak görüşüleceğini söyledi

7-Öğrenci davranışlarına olumlu etki eden faktörler içinde mükâfat verme, onurlandırma, öz güvenini arttırıcı sözler ve davranışlarda bulunma, takdir etme, sevme, vb gibi yöntemlerin kullanılmasının , öğrenci davranışlarına olumsuz etki eden faktörler içinde de bağırma, azarlama, aşağılama, hakaret etme, vb gibi yöntemlere kesinlikle yer verilmemesinin önemi belirtildi..

8- Aynı şubede derse giren öğretmenler arası işbirliğine önem verilerek öğrenciler hakkında bilgi alış verişinde bulunulması kararlaştırıldı.

Bu sınıfta derse giren her öğretmen kendi branşı ile ilgili okul içi ve dışı etkinlikleri sınıfa duyurmasına ve katılımlarının sağlanması ile ilgilenmesi belirtildi.

9- Bu sınıfta derse giren her öğretmen okul disiplin kurallarını yeri geldikçe öğrencilere açıklamalarını, kurallara uymayan öğrencilere uygulanacak yaptırımların neler olacağını açıklamaları kararı verildi.

ALINAN KARARLAR

1. Öğrencilerin başarı durumlarının iyi olduğu, başarının daha da arttırılabilmesi için öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının geliştirilmesine,
2. Aile desteği almak için velilerle iletişimi arttırılmasına,
3. Derslerin öğrenci merkezli işlenmesine,
4. Konular işlendikçe ve yeri geldikçe branşlar arası işbirliğinin sağlanılmasına,
5. Haftalık çalışma planlamasının yapılmasına,
6. Okul kurallarının zaman zaman hatırlatılmasına,
7. Sıra defter, kitap ve diğer ders araç ve gereçlerinin de düzenli olarak kullanılması için öğrencilerin sık sık uyarılmasına,
8. Öğrencilerin okula geliş ve gidişlerde karşılaşılabilecekleri tehlikeler konusunda uyarılmalarına,
9. Öğrencilerin , okul içi etkinliklere ve törenlere katılmasının teşvik edilmesine,
10. Genel veli toplantıları haricinde de toplantıların yapılmasına,
11. Öğretmenler arası işbirliğine önem verilmesine,
12. Kurallara uymayan öğrencilere uygulanacak yaptırımların öğrencilere ve velilere hatırlatılmasına karar verildi.

Yakup ÖNAT Bekir SAYIN

KELİMELERİMİZ

“Söz var padişah gibi oturur cümlenin başına,
Söz var yağlı kendir olur geçer boynuna.”(Bahaettin KARAKOÇ)
Bir atasözümüz de:Söz var, iş bitir; söz var, baş götürür. demez mi?

Dilimizde sosyal, siyasi, dini, ve kültürel olarak yanlış anlaşılabilir, farklı algılanan kavramlar vardır. Bunlardan kimi anlam genişlemesine, kimisi anlam daralmasına uğramış, kimi de argoya kaçmıştır. Çok anlamlılık tabiidir dillerde. Kızıl elma, yavuz, fıstık, yoldaş, üstad, şeyh, hemşeri vb. sözcükler bahsetme kastediğim.. Kimimiz bu kavramları kullanmak istemeyiz, bunların yerine başka kelimeler kullanmaya özen gösteririz.

Yavuz kelimesi eskiden “yiğit” anlamındayken şimdilerde hinlik düşünmek, uyanıklık anlamına kaymış. Köylü, şehirli, dağlı kelimeleri de kentleşme, kültürel gelişme ile birlikte sahiplenilen, belli bir kesimi alt tabaka göstermeye, şehre sokmamaya kadar abartılı davranışlara iten bir kavram olmuş. Türk edebiyatında da Hasan Boğuldu hikayesi bu konuyu işleyen en güzel en hüznü bir öykü olmuştur.. Yoldaş sözcüğünü samimi bulduğum bir arkadaşına karşı kullandım ve: Bana bir daha kullanma o kelimeyi diye tepki aldım. Neden kelimelerden korkarız ki, kullandığımız manayı belki jest ve mimiklerle bildirmeye çalışırken. Üstad kelimesi günlük yaşamımızda herkesin diline dolanmış vaziyette ne anlama geldiğini bilenimiz ve bilmeyenlerimiz de kullanır olmuş.. “Şair-i Azam”lara verilen bu kavram yerli yersiz kullanılmamalı benim görüşümce. Aynı şekilde “şeyh, şeyhim, halk dilinde şihim” sözcüğü de gelişigüzel kullanılanlardan.. Hemşeri, hemşerim, kavramı gurbet ellerde aidiyet duygusunun tavan yaptığı zamanlarda sığınılacak liman olmuş, kendisi gibi giyinen konuşan, hatta yürüyen Anadolu insanımızca. Hemşo kelimesi argoya kaçmış, veya belli bir kesimin kendine mal ettiği bir söz olmuş. Üzülerek belirtiyim ki “mal” kavramı da bu saydıklarım içinde.

Dilimizin çağa ayak uydurma, yeni gelişmelere karşı terimler üretme, yabancı dil baskılarından kurtarma gibi, güzel, edebi eserler üretme gibi büyük sorunları varken en iyisi ne söylediğimizi, nasıl söylediğimizi, hangi anlamı kastettiğimizi açık açık, vurgulu şekilde karşıya aktarabilmekte.

04.06.2014

Elbistan

TÜRKÇE ZÜMRE

2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ELBİSTAN TÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM ZÜMRE TOPLANTI TUTANAĞI
TOPLANTI NO:1
TOPLANTI TARİHİ:06.10.2016
TOPLANTI YERİ:Öğretmenler Odası

GÜNDEM

- 1.Açılış ve yoklama
- 2.Türk Milli Eğitim sisteminin amaçlarının okunması
- 3.Türkçe dersinin genel amaçlarının okunması
- 4.Sınavlar ve değerlendirme sistemiyle ilgili değişiklikler
- 5.Çalışma takvimi ve sınavların uygulama zamanları
- 6.TEOG konusu ile ilgili başarının artırılması için öneriler
- 7.Derslerde uygulanacak yöntem ve teknikler
- 8.Yıllık planların hazırlanması
- 9.Ders araç ve gereçleri
- 10.Diğer zümre öğretmenleri ile işbirliği
- 11.Kitap okuma alışkanlığının kazandırılması hususunda yapılacak faaliyetlerin planlanması
- 12.Proje konularının belirlenmesi
- 13.Dilek ve temenniler,kapanış.

GÖRÜŞMELER VE ALINAN KARARLAR

- 1.Toplantı,Okul müdürü Bekir SAYIN gözetiminde,Zümre başkanı Hasan GÜZEL'in yeni eğitim-öğretim yılının başarılı geçmesi dileğiyle başladı..Toplantıya Hasan GÜZEL,Mevlüt KÖŞKER,Nurgül ÜNAL,Ramazan DOĞAN,Meral KAYA,Yakup ONAT Ve Yıldız ONAT katıldı.
- 2.1739 SAYILI Milli Eğitim Temel kanunu genel amaçları okundu.
- 3.Türkçe Öğretim Programı gözden geçirildi.Programda yapılan değişiklikler ve üniteler incelendi.Programın genel amacı,temel yaklaşımı,öğrenme alanları,ders ve öğretmen kılavuz kitaplar5,ı6,7,8.sınıflar ölçme değerlendirme kazanımları okundu.
- 4.Zümre başkanı HASAN güzel,toplantı hakkında:diğer arkadaşlarımızın,önceki sınıflardaki arkadaşlarımızın emeğini de göz önünde bulundurmamız gerektiğini özellikle belirtti.
- 5.TEOG sonuçları değerlendirildi.Hasan GÜZEL başarının geçen sene ye göre daha iyi olduğunu belirtti.Emeği geçen tüm arkadaşlar teşekkürlerini bildirdi.

ALINAN KARARLAR

- 1.Öğrencilere okuma zevk ve alışkanlığı kazandırılacak.
- 2.Öğrencilere sanatsal zevk kazandırmak amacıyla güzel şiir ve öykü,kompozisyon yazma çalışması yaptırılacak.
- 3.Öğrencilere şiir ve öykü,kompozisyon yazmak için özendirici yarışmalar yapılabilir.
- 4.Türkçe yazılı sınavları 3'er tane ve ders içi performanslar da 3'er tane olabilir.
- 5.Ödev ve performanslar drama,şiir ezberleme gibi ilgi çekici olacak.
- 6.Türk dilinin doğru kullanımı ile ilgili bütün zümre öğretmenleri ile iş birliği yapılacak.
- 7.Öğrenci-veli öğretmen ilişkisi için öğretmen ve idare olarak gerekenler yapılacak.
- 8.Öğrencilerin derste aktif katılımını sağlayacak şekilde EBA sistemi verimli kullanılacak.
- 9.Başarısız öğrencilerin başarılarının artırılması için çeşitli çalışmalara yer verilecek.
- 10.Yeni eğitim-öğretim sistemi ile ilgili gelişmeler takip edilecek,mevcut imkanlar dahilinde uygulamalar geliştirilecek.

BİZİMKİLER

Türkçemizde bazı kavramlarımız var. Bunlar bazı gruplar ve şiir takipçisi ve ekollerince öylesine benimsenmiş ki başkalarının kullanmasını istemezler veya hoş karşılamazlar. İşte 'bizimkiler' sözcüğü de bunlardan birisi. Bizim çocuklar, bizim arkadaşlar, bizim çağ, bizim ekol, bizim komşular gibi. Bazı edebiyatçılarımızın yazı ve eleştirilerine bakıyorum kendi dünya görüşünde şahsiyetleri göklere çıkarır, hakiketen edebiyat değeri olan eseri bulunan kişileri yerer. Hep gelenek olmuş bu saydıklarımız eskiden beri dediğinizi duyar gibiyim. Evet, Serbest şiiri, konuşur gibi yazmayı bize kazandıran, sevdiren Orhan Veli'yi kim veya hangi kuşak sevmez. Ama Atilla İlhan'ı, Nazım Hikmet'i muhafazakar kesim makale ve eleştirilerinde, tahlillerinde misal gösterirken bazıları Necip Fazıl'ı, Yahya Kemal'i Tevfik Fikret'i, Nihal Atsız'ı özellikle kaynak göstermez. Akif, bir dev ise Fikret de, Haşim de, Çamlıbel de.. Üniversitelerimizde de bir kısım edebiyatçılarımızı haftalar, aylar boyunca ders olarak okutan; bazı kalemlerimizi görmezden gelen akademisyenler çıkabilmekte. Bu şahsiyetlerin hepsi kanımca Türkçemizin gül bahçeleri.. Bunların hepsi ve daha ötesi Türk Cumhuriyetlerindeki edebiyatçılarımızı kaçımız tanıyor az okuyan bir toplum olarak?

Dert yandıgım konuyu ben Ahmet Hamdi ve Mehmet Kaplanda görmedim ruhları şad olsun.

08.11.2016

Yakup Onat

Ey Ümit

Ey Sevgilim,

Sana sevgimi şiirlerle dile getirdim.

Ne yazık ki karşılık bulamadım.

Yeni yetmeler gibi,eskiden olduğu gibi bir de mektupla aşkımlı ilan edeyim.diyorum.

Sen,gönlümün biricik kelebeği,üveyik kuşusun,canımın içi,içimde sakladığım,hayallerimin süsleyip de besleyip büyüttüğü dilberim,suna boylum,boy u posuna,salınışına kurban olduğum..

Her gece düşlerimde el ele tutuştuğum,hayalen "civeleştiğim"platonik sevdam.Sanma ki bu döktüğüm diller boş sözler,kuru lakırdı.

Hakikaten tekleyen kalbimi artık güzel bakışların,salınışın ayakta tutar oldu.Hayata yeniden başlamış gibiyim seni her gördüğüm gün.Hoş geldin evime, demek istiyorum ama nerde?Ne çare ki birçok şey gibi aşkta da sanki bir ceza,vurgun yemiş gibi hissediyorum.

Biliyorum, kaldırımda karşılaşsak yine benden kaçacaksın. O tarafını hiç sorma.Niçin yüzümün gülmediğini.

Sıkıntısız,imtihansız insan mı olur,diyorum?Tüm güzellikler senin ve seninle olsun,diyorum.Dilimizde bir söz var ya.Satırlarımı onunla bitirmek istiyorum:"Tırnağına taşlar değmeye."

20.04.2017

Sınavlar 6.

2022-20...EĞİTİM ÖĞRETİM YILI TÜRKÇE D.1.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMASI

ADI: SOYADI: SINIF: NO: TARİH:

BY BY TÜRKÇE

Oktay Sinanoğlu'nun Türkçe ile ilgili makale, söyleşi ve konferanslarından derlenmiş "Bye Bye Türkçe", özellikle eğitim alanında Türkçe'nin önemi üzerinde durmaktadır. Sinanoğlu, bir ülkenin varlığını sürdürebilmesi için dilini korumasının şart olduğunu belirtmektedir. Kitap, aşağıdaki ana başlıklardan oluşmaktadır. Yazar bu bölümde, dilini kaybeden bir milletin nasıl yok olduğunu örneklerle anlatmaktadır. İngilizler İrlanda'nın ana dili olan Gealik dilini eğitim dili olmaktan çıkarmışlar, yerine İngilizce'yi getirmişlerdir. Bir nesil sonra Gealik bilen İrlandalıların sayısı % 30'a kadar düşmüştür. Durumun farkına varan İrlandalılar mücadeleye başlamışlardır. Ana dillerini yeni nesillere yeniden öğretmek için dersaneler açmışlardır. İşinden çıkan İrlandalılar kurslara gidip dilini öğrenmeye başlamıştır. Bu bilinçlenmenin ardından uzun çatışmalar neticesinde bağımsız İrlanda Cumhuriyeti kurulmuş ve devletin resmi dilini korumuştur.

1. İlk paragrafta kitabın hangi yönünden bahsediliyor?10 puan

2. Metne göre dilini kaybeden milletleri ne gibi tehlikeler bekliyor?10 puan

3. Bu metnin anafikrini açıklayınız?10 puan

4. "İpek, bir kelebek gibi sahnede süzülürken izleyiciler,

"Avını takip eden kartal gibi onu izliyordu

"Yukarıdaki paragrafta "benzeyen" varlıklar hangileridir?10 puan

A) kelebek-kartal B) İpek-kartal. C) Kelebek-izleyici D) İpek-izleyici

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "istem" anlamı vardır?10 puan

A) Yolların bozukluğu, varmamızı etkiliyor. B) Şimdi üniversiteye tekrar dönmek vardı.

C) Anadolu yakasından karşıya tramvayla gittik. D) Çantanızdaki sözlük ne işe yarar?

6. soru: "Uçun kuşlar uçun doğduğum yere/Şimdi dağlarında mor sümbül vardır.

Ormanlar koynunda bir serin dere/Dikenler içinde sarı gül vardır." (R. Tevfik Bölükbaşı)

Yukarıdaki şiirde aşağıdakilerden hangisi yoktur?10 puan

A) Özlem B) Umutsuzluk C) Emir D) İstek

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir karşılaştırma yapılmıştır?

A) Arkadaşına hediye için bir mendil aldı.

B) Yabancılarla anlaşabilmek için onların dilini öğrenmeliyiz.

C) Son kitabının satışı öncekilere göre kötüydü.

D) Notlarına bakılırsa, sınavını zor geçecek.

**Aşağıdaki cümlelerden hangisi "oluş fiili, hangisi durum fiili hangisi kılış" fiili? Karşılarına yazınız.

Kitap okudum. Saçları üzüyor.

Ağacı kesmişler. O, gittikçe güzelleşmiş.

Kanapeye uzandı, yattı.

7. "En büyük cezaevi insanın kafasının içidir." (Konfüçyüs) Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz.

**Aşağıda verilen dizelerde geçen sözcüklerden hangileri fiildir? Karşılarına yazınız

Çekil bu gölgeli yolda gezinme.

Bahar bakışların yine pek sarhoş-tur.

Yanılıp gönlüme misafir inme.

Kapısı kilitli, mihrabı bomboş. (fiil olanları yazınız.....)

A) İnsan, suçu kafasında kurgular.

B) İnsan, suç işlediğinde bunu unutamaz.

C) İnsan, her zaman yaptıklarını sorgular. D) İnsanı kendi vicdanı cezalandırır.

8. "Annem ve babamın bir saate kadar döneceğini öğrenince... çünkü dağıttığımız evi henüz toparlayamadım." Bu cümle, aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa "telaş" anlamı kazanır?

A) Ayaklarıma kara sular indi. b) Eteklerim tutuştu.

c) Eteklerim zil çaldı. d) Ayağı yerden kesildi.

9. "Bugün her zamankinden daha sıkıntılıydı... hiç kimseye belli etmemeye çalışıyordu" Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki bağlaçlardan hangisi getirilemez?

A) ama B) çünkü

C) fakat D) lakin

10. Komşuluk hakkı konusu ile ilgili bir kompozisyon yazınız?10 puan

** "İstedığı okulu kazanamadı... çok gayret etmişti" Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilemez?

A) ama B) halbuki

C) çünkü D) oysaki

*** "İle" sözcüğü hem edat hem bağlaç olabilir "Aşağıdakilerin hangisinde" ile "bağlaç olarak kullanılmıştır?

A) Saygınlık para ile kazanılmaz.

B) Ağabeyim askere giderken annem ile babam üzüldü.

C) Arkadaşları ile dışarı çıktı.

D) Kapıyı anahtarı ile açıp eve girdi.

8. "Atalarımızın uzun tecrübeleri sonucunda söylenegelen, kalıplaşmış, özlü sözlere...

Bilim adamı, şair, yazar vb. insanların bir konuda söylediği özlü sözlere ise... adı verilir.

9. "Yüce dağ başında siyah tül vardır" mısrasında hangi edebi sanat vardır? 10 puan

A) Kişileştirme B) Benzetme C) Karşıtlık D) Mübalağa

10. "Bu çehreye `şen güneşin kahkahası` vururdu." dizesinde hangi edebi sanat vardır? 10 puan

A) Teşhis B) Abartma C) Teşbih D) İntak

11. "Elimiz yanımızdaki komşuya uzanamazken, nasıl olacaktaki biz dünyanın geri kalanı için herşey yapacağız." cümlesinde kaç tane yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

- 1- Hem okudum, hem "de" yazdım.

2- "Evdeki" hesap çarşıya uymaz.

3- Yaz geldi "ama" tatile çıkamıyorum.

4- Anlaşma" dille" sağlanır.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde Edat (İlgeç) vardır? 10 puan

a) 1 b) 2 C) 3 d) 4

Benim için üzülmeye" cümlesinde hangi sözcük türü yoktur? 10 puan

A) zamir B) edat C) bağlaç D) fiil

4. Soru: I. Orhan takımın koyu bir taraftarıdır.

II. Bebeklere koyu süt içirilmemelidir.

III. Mahallenin gençleri ile koyu bir sohbeta daldık.

IV. Ressamın tablosunda koyu yeşil hakimdi.

5. "Koyu" sözcüğü yukarıdaki cümlelerin hangilerinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır? 10 puan

a) 1-2 b) 1-3 c) 2-4. d) 3-4

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün "sesteşi" vardır? 10 puan

a) Üniversiteyi beş "senede" bitirdi.

b) "Başını" eğip yürüdü.

c) Çocuk tökezleyince "düştü."

d) "Yazar" okuyucusunun önerilerine uymuş.

7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi somut anlamlıdır? 10 puan

a) korku b) hayal c) ümit d) rüzgar

8. Dost kötü günde belli olur. Atasözü ile ilgili bir kompozisyon yazınız? 30 puan

"Temizlik imandandır." Sözcüklerinden birini seçerek bir kompozisyon yazınız?

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "amaç- sonuç" cümlesi vardır?

A) Otobüse yetişebilmek için acele etti.

B) Bugün erken gelirim sana uğrayabilirim.

C) Bahçedeki çöpleri toplarken çok yorulduk.

D) Çalar saati kuramadığından toplantıya geç kaldı.

2. "Ben giderim adım kalır.

Dostlar beni hatırlasın.

Düğün olur bayram olur.

Dostlar beni hatırlasın."

Yukarıdaki dizelerde şair" ne dilemektedir? "

A) Özlemeyi

B) Unutulmamayı

C) Üzülmeyi

D) Ayrılığı

3. "El elin eşeğini türkü söyleyerek arar." cümlesindeki çekimli fiil hangi zamanı göstermektedir?

a) şimdiki zaman b) gelecek zaman c) geçmiş zaman

d) geniş zaman

5. "Arka bahçede askercilik oynardık

Ben herkesten daha güzel ölürdüm

Tahta tüfeğimi alıp uzanırdım.

Annemin sesiyle hemen doğrulurdum." Sunay AKIN

Yukarıdaki şiirin hangi dizesinde "durum" eylemi vardır?

a) 1-3 b) 2-4 c) 2-3 d) 3-4

4.

"Orda bir ökseotu:

Der,uyuyamıyorum,
Neden gecikti gece."Bu dizelerde kaç tane basit eylem vardır?

a)1 b)2 c)3 d)4

7.Döner, kıvrılır fakat

Daire olmaz bu hat

Ne kadar sürerse hayat

O yolun yolcusuyuz.

Yukarıdaki şiirde kaç tane çekimli eylem vardır?

a)1 b)2 c)3 d)4

2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILITÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM 2.YAZILI YOKLAMA

.Alanında başarı kazanmış,ün yapmış bir kişinin kendi yaşamını kendisinin anlattığı yazılara...denir.Bu cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

a)Anı b)Günlük c)Biyografi d)Otobiyografi

Aşağıdaki verilen cümlelerin türlerini (isim, zamir, bağlaç, edat) karşılına yazınız? 10puan

Örnek cümle:Yemek "de" güzelmiş(de sözcüğü bağlaçtır)

"Geldi ve gitti.

" Eve bisiklet ile gittik. "

" Bizi gördü mü? "

" Akıl yaşta değil baştadır"

"Amaç-sonuç" cümlesine ve "sebeup sonuç" cümlesine ikişer tane örnek cümle yazınız? 10puan

Aşağıdaki zamirlerden hangisi işaret zamiridir? 10puan

A)Ondan bir şey beklemedik.

B)Onu yanımda çalıştırdım

C)Onları ben aldirmedim.

D)Onlar bize tavsiye etti.

9."Ben bilerseniz ne yaptım

Yıldızlarla tanıştım.

Birkaçını toplayıp

Saçlarıma taç yaptım."Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisine örnek vardır?

a)benzetme b)abartma

c)kişileştirme d)karşılaştırma

10.Aşağıdaki parantez işaretli yerlerden hangisine iki nokta(:)konmalıdır?

a)İki şey önemli()Sevgi ve barış.

b)Bu gece sinemaya gidecektik()Ali gelmedi.

c)Öğretmenimiz geldi mi()diye sordu.

d)Heyhat()Bir daha görüşemeyeceğiz.

11.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

a)Şehrin Batısında bir yangın çıktı.

b)Aydınlar,Batı`yı taklitten vaz geçsinler.

c)Üzüm,Batı Anadolu`da bol yetişir.

d)O yıl Batı Karadeniz`e gittik.

12.Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti konulmamalıdır?

a)Sınavların ardı ardına geleceğini biliyor muydun?

b)Nasıl,iyi midir buranın çiğ böreği?

c)Yağmur yağdı mı trafik felç oldu,demektir?

d)Konuyu anlayamadın mı?

13.Aşağıdaki cümlelerin hangisine ünlem işareti bırakılır?

a)Bir dakika bana bakar mısınız?

b)Hey Siz ne arıyorsunuz orada.

c)Bizlere ne getirdiniz?

d)Böyle çalışmaya devam et de başarıyı yakala.

14Şiir Rüzgarı

"Artık kalmadı hayalimde hülyalar,suretler.

Kalemimin mürekkebi kurudu.

Eskiden olsaydı inim inim inlerdi.

Neyler hıçkırığa boğulup."(Yakup ONAT)

A)Teşbih B) İntak C)Teşhis D)Karşılaştırma

15.Yukarıdaki dörtlükte hangi söz sanatı vardır?

16. "Görmedin sen bizim mavi suları.

Karlar eriyince kırar yuları...

Köpük olur beyaz,sel olur sarı.

Hele taştan taşa dökülsün de gör."(Abdürrahim KARAKOÇ)

Yukarıdaki dizelerde hangi edebi sanat vardır?

a)Abartma b)Benzetme c)Kişileştirme d)Konuşurma

Soru:Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-şart anlamı yoktur?

A) Bize gelse de oyun oynasak ne güzel olur b)Odada soba yakarsak ancak ısınabiliriz.

c)Onunla konuşursa anlaşabileceklerini zannediyorum. d)Derslerimize düzenli çalışırsak başarılı olabiliriz.

Soru:Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sitem anlamı vardır*

a)Nasıl da özledim annemin güzel yemeklerini.

b)Herkesi çağırmış da bir benim haberim olmamış.

c)Bu koltuklar bu odaya pek yakışmamış. d)Düşünmeden konuşup kardeşimin kalbini kırdım.

Yukarıdaki şiirin "ölçüsünü,anadygusunu ve şiirin türünü"bulunuz?10 puan

13.Tanınmış bir kişinin yaşadıklarını,şahit olduklarını olaylar üzerinden belirli bir süre geçtikten sonra yazıya aktarılmasına...adı verilir.

*Bilim,sanat,spor,edebiyat gibi alanlardaki " özel"sözcüklere terim anlamlı sözcükler diyoruz.Aşağıdaki alanlara uygun terimleri yerleştiriniz:

Spor:

Edebiyat:

Müzik:

Tarih:

Coğrafya:

Matematik:

*"Boş" sözcüğünü hem gerçek hem mecaz anlamda iki ayrı cümlede kullanınız?

Boş:

Boş:

***soru:Aşağıdaki tanımı verilen kavramın karşılığını kutucuğa yerleştiriniz?10 puan

"Yaşanmış ve yaşanabilecek olayları anlatan,kahraman,yer,zaman,anlatıcı vs.unsurları bulunan olay yazısı türüdür."

*Bilim,sanat,siyaset,edebiyat,felsefe gibi alanında ün yapmış kişilerin hayatlarının anlatıldığı yazı türüne ...adı verilir.Yan tarafta tanımı verilen yazı türü hangisidir?10 puan

soru:

Uzun zaman işsiz güçsüz dolaştıktan sonra bir gün köprü üstünde giderken intiharın cesaret mi korkaklık mı olduğunu kendi kendime düşünmüştüm. O sırada biri koluma yapışmıştı. Okul arkadaşımdı. Tanımıştım; ama adını anımsayamamıştım... Birlikte yürümeye başladık. Eski günleri andık

1.Balon:Yüzüne vurmak 2.balon:Yüzünü kara çıkarmak 3.balon:Yüz vermek 4.balon:Yüz yüze bakmak

Bir kişinin kabahatini yüzüne karşı söyleyip "ayıplamak" anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?10 puan

A)1.balon B)2.balon C)3.balon D)4.balon

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde atasözünün anlamı yanlış verilmiştir?

A)Damlaya damlaya göl olur: Küçük şeyler birike birike büyük servet olur.

B)Akacak kan damarda durmaz:Zarara uğramak alınımıza yazılmışsa ne yapsak önüne geçemeyiz.

C)Emek olmadan yemek olmaz:Yaşamak ve harcamak için çalışıp kazanmak gerekir.

D)Kendi düşen ağlamaz:Bir insanın ne kadar değerli olduğunu ancak kendisi kadar değerli olan birisi anlar.

"İnsan başkasının başına gelen felaketle alay etmemeli.Gün olur,öyle bir yıkım kendisinin de başına gelir."

Yukarıdaki açıklamayı özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?10 puan

A)Akıl akıldan üstündür.

B)Gülü seven dikenine katlanır.

C)Gülme komşuna,gelir başına.

D)Görünen köy kılavuz istemez.

soru:1- Toros dağlarının etekleri ta Akdeniz'den başlar. Kıyıları döven ak köpüklerden sonra doruklara doğru yavaş yavaş yükselir. Akdeniz'in üstünde daima top top ak bulutlar salınır. Kıyılar dümdüz, cilalanmış gibi düz killi topraklardır. Bu kıyılar saatlerce içe kadar deniz kokar, tuz kokar.

Bu parçada hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

A)Betimleme B)Öyküleme

C)Açıklama D)Tartışma

D)Tartışma

TÜRKÇENİN SIRLARI

(Nihad Sami BANARLI)

Bir milletin memleketinin sokaklarında Türkçeden başka dil konuşulur olmuştaysa,iş yeri isimlerinin çoğunluğu Türkçe haricindeki yabancı dillerden,kavramlardan oluşuyorsa bu durum ülkesini düşünen herkesi üzer ve kaygılandırıcıdır.Bu durumda hemen Çinli filozof Konfüçyüsün o meşhur sözü gelir aklıma: Bir ülkeyi idareye çağırılsaydınız ilk olarak ne yapardınız?

Konfüçyüs:

"İşe önce dilden başlardım.Çünkü dil bozulursa kelimeler düşünceleri anlatamaz.Düşünceler iyi anlatılamazsa yapılacaklar da gereği yapılamaz;töre ve düzen bozulur."der.

Nihad Sami Banarlı,Türkçenin Sırları adlı kitabında dilimizin bilhassa son otuz yıl içindeki buhranlı-sorunlu macerasına ısrarla temas etmiştir.Son yılların yanlış ve methodsuz dil tutumları üzerinde bundan yıllarca evvel söylediğimiz sözlerimizdeki isabet,üzüntüyle belirtelim ki şimdi herkesin gözleri önündedir.Yine Banarlı:"Bir dilin kelimelerini hor görmek,hakir görmek,hele şu veya bu siyadı. Sebeple dilden atılabilir görmek,en az o kelimelerin

oluş ve yontuluş tarihini bilmemekten,hatta sevmekten doğan büyük bir gaflettir. Çünkü milletlerin olduğu gibi,kelimelerin de tarihi vardır.Misal,uzun hece Anadolu'da girmiş dilimize. Bir milletin ataları,asırlarca o kelimelerle duymuş,onlarla düşünmüş,birbirlerini ve evlatlarını o kelimelerle sevmiş.Ve bu kelimeleri tamamiyle milli bir sanatla işleyip Türk yapmışsa,evlatlar artık o kelimelere düşman kesilemezler." diyor.

Sabun kokusunu yahut sabundaki hafif ve güzel kokuyu sever misiniz?

Çok insana bu koku,doğrudan doğruya"temizliğin kokusu"onun tüten buğusu imiş gibi,hoş gelir.Ben,bir sabun fabrikatörü olsam ve Türkiye'de iyi ve güzel kokulu bir sabun yapmayı düşünsem;bu sabunun adını "Guta" yahut"Küra"koymaz;"Kekik" yahut" Köpük" koyardım.Evlerimize ve çamaşırlarımıza yalnız koku olarak değil,isim olarak da vatan topraklarından,vatan sularından yükselen bir ses dolsun isterdim.Bu kokuyu Sabun veya Savon kavramlarında bulamam.İşte bizim birçok şair ve yazarlarımız kelimeleti "lezzet"olarak kullanmışlar.Atatürk de dilimizi "uydurma Türkçe" den " tabii Türkçe" ye geçerek yok olmaktan kurtarmıştır.Bu konuda büyük şair Yahya Kemal'e:"Şimdi birlikte anlıyoruz ki dil davasında siz haklı çıktınız." demiştir.(Kaynak:Türkçenin Sırları,sayfa:67,104,105)

1.Bu metinde ilk olarak neden Konfüçyüse yer verilmiştir?10 puan

2.Metne göre milletin evlatları ile kelimeler arasında nasıl bir bağlantı kurulmuştur?10 puan

3.Atatürk ve Yahya Kemal'in Türk dili hakkındaki görüşü nedir sizce?10 puan

4.Yazar,nasıl bir sabun örneği veriyor?Açıklayınız10 puan

5." Son zamanlarda dengesiz davranışları yüzünden ..." cümlesinin anlamı bakımından doğru tamamlanması için boş bırakılan yeri aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilebilir?

A) göze batıyor.

B)göz dolduruyor.

C)göz kamaştırıyor.

D) göze giriyor.

6."Çocukların nasihatten çok, iyi örneğe ihtiyacı vardır."

Cümlesinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A)Çocuklar, deneyimli kişilerin tavsiyeleriyle doğruyu bulur.

B)Çocuklar, kendilerine öğüt veren insanları çok sever.

C)Çocuk gelişiminde, örnek davranışlar sözlü uyarılardan daha etkilidir.

D)Çocuklarının yanlış davranışlar sergilemesini istemeyen aileler, çocuklarıyla konuşmalıdır.

7."Uçarım keklik gibi

Yüzerim balık gibi

Ben düşler çocuğuyum.

Şakırım bülbül gibi."Bu dizelerin hangisinde benzetme yapılmamıştır?10 puan

A)1 B)2 C)3 D)4

8." Her hangi bir durumun, olayın ya da gerçeğin olduğundan daha büyük ya da küçük gösterilerek anlatıldığı cümlelerdir."Bu tanıma karşılık gelen kavram hangisidir?10 puan

A)Benzetme-B)KişileştirmeC)AbartmaD)Konuşturna

9.Sabaha kadar gene gözlerimi kapayamadım. Hava henüz ağarırken Pervin'i uyandırdım. Kalktı. Ben, içimdeki zehirden azabı boşaltmak için acele ediyordum. Yazık ki zavallı, masum kardeşim o gece ölmüştü. Sofada çiftlik imamıyla Dadaruh'u ağlarken gördük. Babamın dışarıya çıkmasını bekliyorlardı.

Bu parçada hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

A)Betimleme B)Öyküleme

C)Açıklama D)Tartışma

10*"Gölün etrafını dolduran mangalcılar birer birer yakıyor mangallarını.Tuttukları balıkları kızartmak için yelliyorlar ateşi.Neşeli bir gürültü sarıyor gölün etrafını."Bu paragrafta hikayenin "unsurlarından" hangisi "yoktur?"

a)Zaman B)Kişi C)Olay D)Yer

8.Bayrakları bayrak yapan üzerindeki kandır" mısrası ile ilgili bir kompozisyon yazınız?30 puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?10 puan

a)Egenin incisi İzmir, fuar hazırlıklarına başladı.

b)Yavaş, yavaş bu işe ısınmaya başladık.

c)Her gece aynı saatte kalkarım,su içerim.

d)Seni hiç anlayamıyorum,dedi.

"Olayların geçtiği yer ve zaman belirsizdir."

"Kahraman ve olaylar olağanüstü nitelikler taşır."

Yukarıda özellikleri verilen yazı türü hangisidir?10 puan

a)Anı b)Öykü c) Masal d)Haber yazısı

1.öğrencinin

2.beynindeki ışıkla

3.öğretmen

4.ruhunu aydınlatan

5.kişidir

Yukarıda numaralanmış kelimelerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulmak istenirse,sıralama nasıl olur?10 puan

a)1-2-4-5-3 c) 3-2-1-4-5

b)2-1-4-3-5 d)3-1-2-5-4

"Öğretmenin tavsiye ettiği romanı...okurum."Cümlesinde boş bırakılan yere hangi sözcük gelirse,fiil zaman yönünden belirtilmiş olur?10 PUAN

A)Tatilde B)Okulda C) Sınıfta D)Parkta

Dilimizde değişik anlamlarda kullanılan deyimler vardır.(1)Birini ikna etmeye çalışmak anlamında;dil dökmek ,(2)birisinin kusurunu açıklamak anlamında;yüzüne vurmak, (3) bir şeyin değiştiğini,aynı kalmadığını belirtmek anlamında;eski hamam eski tas(4)hayranlık duyduğunu ifade etmek anlamında;şapka çıkarmak deyimini kullanılır.Paragrafta numaralanmış yerlerin hangisinde deyimini açıklaması yanlıştır?10 puan

"Masal nedir? Açıklayınız. 10 puanPuan

Aşağıdaki cümlelerden hangisi"ek fiil "eki alarak" isim cümlesi" olmuştur? 10puan

A) Sabah hava açık, gökyüzü bulutluydu.

B) Tam benzetmede dört öge bulunur.

C) Anadolu'yu vatan yaptık.

D) Zaman sana uymazsa sen zamana uy

Aşağıdaki cümlelerden "hangisi basit zamanlı hangisi birleşik" zamanlıdır, karşılına yazınız?10 puan

Son gülen iyi güler.

Ağlanacak halimize gülüyormuşuz.

Beni bekleyen bir hayal görüyorum.

Polis olayı araştıracaktı.

"Gönül gurbet ele varma/Ya gelinir ya gelinmez.

Her dilbere meyil verme. /Ya sevilir ya sevilmez. (Karac'oğlan)

Yukarıdaki dörtlüğün ölçüsünü, anaduygusunu, türünü bulunuz?10 puan

Aşağıdaki fiillerden hangisi yapısı yönüyle farklıdır? 10puan

A)Ona yardım ettim. B) Ödevleri yapabildin mi?

C) Tarlayı sürdürttük. D) Siz çarşıya gidedurun

Ziyaret günleri bu huzurevinde" bayram havası eser. "cümlesinde tırnak içindeki söz grubu cümleye hangi anlamı katmıştır?

A) Çok telaşlı olmak B) Gerçekleşmesi istenen, özlenen şeyi düşünmek.

C)Ortam neşeli, sevinçli duruma gelmek

D) Ortamla ilgili şartların uygun durumda olması

I. Yapılacak tek işimiz kaldı.

II. Kuşlar sonunda uçtu.

III. İkimiz aynı oyuna bilet almışız.

IV. Akşama doğru Niğde'ye vardık.

Cümlelerdeki fiiller "yapısı yönüyle" gruplandırılırsa hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV

Aşağıdakilerin hangisinde "birleşik yapılı" fiil kullanılmıştır?

A) Kitap okumayı oynamaya tercih ederim.

B) Bir süre sonra herkes beni kabullendi.

C) Ramazanda işlerimiz biraz kolaylaştı.

D) Kitabın sonunda acı sonlar buluyoruz

** Elimiz yanı başımızdaki komşumuza ulaşamazken nasıl olacaktı dünyanın geri kalanına herşeyimizi vereceğiz.

Cümlesinde kaç tane yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

Değerler Eğitimi İyilik

ELBİSTAN ŞEKER ORTA OKULU DEĞERLER EĞİTİMİ KAPSAMINDA

"İYİLİK" KAVRAMI KONULU SEMİNER ÇALIŞMASI
HAZIRLAYANLAR:TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ

GİRİŞ

Okulların bilişsel hedeflerinin yanında vatansaver olmak, saygılı olmak, dürüst olmak ve adil olmak gibi birçok duyuşsal hedefi vardır. Beane (1990) duyuşsal eğitimin sosyal ilişkiler ve kişisel çıkarların bütünleşmesiyle ilgili bilgi, beceri ve değerleri içerdiğini belirtir. Ona göre benlik algısı, değerler, ahlak, etik, inançlar, sosyal eğilimler, takdir duyguları, beklentiler ve tutumlar duyuşsal eğitim içindedir (Akt. Bacanlı, 2005). Okulların görevlerinden biri, okul programında açık olarak belirtilen veya belirtilmeyen değerleri öğretmek, öğrencileri belirlenen kurallar doğrultusunda disipline etmek, onların ahlakî gelişimine katkıda bulunmak ve karakterini olumlu yönde etkilemektir.

AŞAMALARI

Değer analizi bilimsel problem çözme basamaklarıyla benzerlik gösteren yedi aşamada yapılır (Welton & Mallan, 1999; Ryan, 1991).

1. Problemin tanımlanması.
2. Problemin ve alternatif yolların açıklanması.
3. Her alternatifle ilgili kanıtlar toplayarak sonucun tahmin edilmesi.
4. Kanıtların değerlendirilmesi ve uzun vadeli sonuçların öngörülmesi.
5. Oluşacak durumun yeniden tanımlanması.
6. Her durum için mümkün olan sonucun değerlendirilmesi ve açıklanması.
7. alternatifler arasından seçme ve uygun hareket için karar alma.

Aşamalar öğrenciler bütün yeterlilikleri kazanana kadar uygulanır.

Elbistan Şeker Ortaokulu olarak,Türkçe dersi zümre öğretmenleri görüş alış-verişinde bulunarak şu kararları almıştır:

- 1.Öğrencilerle birlikte değerler eğitimi panosu hazırlanacak.
- 2.İyilik konulu duvarlara ve herkesin görebileceği yerlere uyarı,öneri yazıları yazılacak.
- 3.İyilik konulu,resim,kompozisyon,şir yazma çalışması yapılacak.Yine "iyilik"konulu öğrencilerinin kendilerine şiir veya öykü yazdırılabilecek.
- 4.Öğrenciler ve öğretmenler iş birliği halinde olacak şekilde "iyilik kutusu,veya iyilik kumbarası oluşturulacak.Yapılan iyilikler bir karta yazılabilir isim vermeden.Maddi manada iyilik yapmak isteyenler kumbaraya iyilikte bulunup,ihtiyaç sahiplerine ulaştırabilir.
- 5.öğrencilerimiz atasözleri haricinde kendileri iyilik konulu özlü sözler üretebilecek:

İYİLİK:Karşılık beklenilmeden yapılan yardım, kayrı, lütuf, kerem, ihsan, inayet; iyi olma durumu, salah.

2. Sağlığı yerinde olma durumu, esenlik.

3. Yarar ya da elverişlilik, nimet.

ÖR:

"İyilikten usanma."

"İyilik altın gibidir."

"Hal-hatır sormak da bir iyiliktir."

"İyilik yapamıyorsan zarar verme."

"İyilikte samimiyet olmalı."

"Kötülükte kazanç olmaz."

"İyilik yapan,iyilik bulur."

"İyilik,içimizi aydınlatır."

"Dünyada iyilik kalır."

"İyilikten karşılık bekleme."

"İyilik,iki başlıdır.deme."

İYİLİK KONULU EN GÜZEL SÖZLER

“Her türlü kötülüğü yapmaya muktedir iken kötü bir şey yapmamak, işte budur iyilik.”(Andre Gide)

Eğer güzel gözlerin olmasını istiyorsan, insanlara iyilikle bak, eğer saçların güzel olsun istiyorsan, bırak çocuklar ellerini geçirsın saçlarından, ince bir bedense isteğin, ekmeğini açlarla bölüş ve güzel dudaklara sahip olmak için, sadece güzel sözler söyle...

Audrey Hepburn

İyiye giden yol, çok güç görünüyorsa da bulunabilecek bir yoldur.

B. Spinoza

İyi insan olacağınıza, öyle bir yere götürün ki dünyayı iyilik beklenmesin.

Bertolt Brecht

Dünyada yapılacak en büyük iyilik, korku içinde yaşayan bir insanın güvenliğini sağlamaktır.

Beydeba

İyiliğinize inanılmasını istiyorsanız, ondan hiç söz etmeyin.

Blaise Pascal

Kendimizi üst seviyeye çıkarmanın emin bir yolu, başka birinin üst seviyeye çıkmasına yardımcı olmaktır.

Booker T. Washington

İyilik iyilikten, kötülük kötülükten doğar.

Budha

Birinden iyilik gören kimse bu iyiliği hiç unutmamalıdır, birisine iyilik yapan ise yaptığı iyiliği hiç hatırlamamalıdır.

Charron

İyiliği yalnız iyiler anlar, kötülüğü herkes.

Cenap Şehabeddin

Karşılık bekleyerek yapılan iyilik Allah katında muteber değildir; çünkü mükafatını bu dünyada almıştır.

Cervantes

İyiliği, hiçbir şahsi menfaat gözetmeden, sırf iyilik olsun diye yapmalıyız.

Confucius

İnsanın ömrü boyunca yönetmesi gereken bir düsturu var mıdır, bu olsa olsa iyilik ve sevgi düsturudur.

Confucius

Bir insana yapılan iyiliğin hatırlatılması, onu suçlamakla aynı şeydir.

Demosthenes

Yalnız iyilik yapmak yetmez, iyiliği zarafetle yapmak da lazımdır.

Denis Diderot

İyiliği gizlemek, kötülüğü gizlemekten daha üstündür.

Ebubekir Ferra

Güneş, ışık ve sıcaklıktan yarar sağlamak için kendisine yalvarılmasını beklemez. Sen de güneş gibi ol, beklenen iyiliği senden istenilmeden yap.

Epictetos

İyiliğin kötülüğe zaferi, kötü insanların iyi insan olması demektir. Bu karanlığı aydınlığa çevirmekte, çarpık şeyleri düzeltmektedir.

Erskine of Ellon

Gördüğünüz iyiliği unutmayın, ona karşılık siz de bir iyilik edin; ama kötülerini de sizden uzaklaştırmanın bir yolunu bulun.

Ezop

İyiliğe gücün yetmezse, bari kötülük yapma.

Ferideddin-i Attar

Birinden gördüğümüz iyilik, bize yaptığı fenalıkları hoş görmemizi icap ettirmez.

François de La Rochefaucauld

Bize iyilik edenlerdense, kendilerine iyiliğimiz dokunan kimseleri görmek daha çok hoşumuza gider.

François de La Rochefaucauld

İyi adam olmak için kimseye kötülük etmemek yetmez, iyilik etmesini de bilmelidir.

François Fenelfcn

İyilik, insanlık sanatıdır.

Genceli Nizami

İyilik yapmasını bilmiyorsan, hiç olmazsa kötülük yapma.

Heinrich Heine

Ah, bütün bu iyi eserleri yazarlar, yazdıkları iyiliklerin yarısını yapsalardı, daha güzel bir dünyada yaşıyor olurduk.

Heinrich von Kleist

İyilik, hiçbir zaman boşa gitmeyen bir yatırımdır.

Henry David Thoreau

İnsan yaşamında üç önemli şey vardır: Birincisi iyi insan olmaktır, ikincisi iyi bir insan olmaktır, ve üçüncüsü iyi bir insan olmaktır.

Henry James

İyiliği gizli yapanlar, Tanrı'ya inananlardır.

Honore de Balzac

Karşılığında kötülük göreceğinizi hiç düşünmeden, iyilik ediniz.

Hz. Ali (r.a.)

İyiliğin şerefi, çabuk yapılmasındadır.

Hz. Ömer (r.a.)

Başa kakılan bir iyilik, daima hakaret yerini tutar.

J. Racine

Her şey Tanrı'nın elinden çıktığı zaman iyidir, sonradan insanların elinde bozulur.

Jean J. Rousseau

İyilik yapma kabiliyetinde olup da yapmayan insan, suç işlemiş sayılır.

Johann Heinrich Pestalozzi

Allah sana nasıl iyilik etmişse, sen de öyle iyilik et.

Kur'an-ı Kerim

İyilikle kötülük bir olmaz, (sen kötülüğü) en güzel şeyle sav, o zaman bakarsın ki seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost oluvermiştir.

Kur'an-ı Kerim

İyilik ve takva üzerine yardımlaşın, kötülük ve düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın, Allah'tan korkun çünkü Allah'ın azabı çetindir.

Kur'an-ı Kerim

Eğer iyiliğin bir nedeni varsa, sonunda bir ödülü varsa o iyilik değildir.

Lev Tolstoy

İyilik, insanın emniyet kemeridir.

Lokman Hekim

İnsan, Allah'a ancak öteki insanlara iyilik yapmakla yaklaşabilir.

M. T. Cicero

İyiliği ve ihsanı tamamlamak, başlamaktan daha hayırlıdır.

Mevlana

İyilik aradın mı insanda, kötülük kalmaz.

Mevlana

İyiliğin ilmine sahip olmayana, bütün diğer ilimler zarar verir.

Montaigne

İyilikler insana, karşılığını verebileceğini sandığı sürece hoş gelir, bu ölçüyü aştılar mı onları minnetle değil kinle karşılırsınız.

Montaigne

Dostuma iyilik etmeyi, onun bana iyilik etmesinden daha çok istemekle kalmam, kendine her yapacağı iyiliğin bana da iyilik olmasını isterim.

Montaigne

Acıları kısa sürüp daha az duyulması için kötülükler toptan bir defada yapılmalı, iyilikler ise aksine daha uzun süre tadılabilmeleri için, birbirini ağır ağır izlemelidir.

Nicola Machiavelli

Daha iyi olmaya çalışmayan, iyi olarak da kalmaz.

Oliver Cromwell

İyi şeyler yalnızca planlanırsa olur, kötü şeyler kendiliğinden olur.

P. Crosby

İyilik yapma kapasitesi, yaşama en derin anlamı ve önemi veren bir özelliktir.

Pablo Casals

Bir iyiliği hiçbir zaman çok erken yapamazsınız; çünkü hiçbir zaman, ne vakit çok geç olduğunu bilemezsiniz...

Ralph Waldo Emerson

Çok para kazanmış olsanız bile, birine size geri ödemeyeceği bir şey yapmadıkça, iyi bir gün geçirmiş sayılmazsınız.

Ruth Smeltzer

Kendisine iyilik yapamayan biri, başkalarına da iyilik yapamaz.

Samuel Smiles

İyilik yap denize at, balık bilmezse Halik bilir.

Türk Atasözü

Yanlış yapma fırsatı günde bin kez bulunur, iyilik yapma fırsatı yılda bir kez gelir, onun için bu fırsat kaçırılmamalıdır.

Voltaire

İyiliği tabii olarak, gelişigüzel, tıpkı çiçeklerin koku saçtıkları gibi yapmazsanız iyilikten ne çıkar?

William Somerst Maugham

İyi bir şeyler yapmak için, önce iyilere inanmak gerekir.

Wolfgang Van Goethe

İnsanlara gelince onlardan teşekkür beklemeden, elinden gelen iyiliği yap, bazı tek tük can sıkıcılıklar olursa da genelde hep iyi bir ilişki kalır.

Wolfgang Van Goethe

İyilik düşünmek, bizi cesaretle yaşatır.(Wolfgang Van Goethe)

6.Öğrencilerimizden "Bu gün iyilik adına ne yaptın?konulu sınıfta görüşleri,yaşadıkları,anıları sözlü veya yazılı olarak paylaşımları istenecek.

7.Yine öğrencilere değerler eğitimi konulu ŞİİR,AKROSTİŞ ŞİİRİ yazma çalışması yaptırılacak.

ÖR:

"İyilik yap,denize at.

Balık nerden bilecek,deme.

Bir gün çıkar karşına en güzel şekilde."

Usanma,iyilikten usanma."Yakup ONAT

8.Eğitimde "iyi örnekler"adına peygamberimizin(s.a.s) Mekke'den Medine'ye hicreti sırasında,Medineli müslümanların,muhacirlere kucak açıp eşyalarını, ev- barklarını,bağ-bahçelerini paylaşımları verilebilir diğer zümre öğretmenleri ile iş birliği çerçevesinde.

Emek olmadan yazıl 1

Emek olmadan yemek olmaz. Bu atasözümüz sıkça karşımıza çıkar.Bir amacımız,hedefimiz varsa o yolda çok emek ve çaba sarf etmemiz gerektiğini belirtir.

Yaptığımız bir işten iyi bir verim,güzel bir ürün elde etmek istiyorsak o konuda bolca emek harcamalıyız.Söz gelimi,bir çiftçi tarlasına ektiği ürünün gerekli bakımını,suyunu,yabani otlardan ayıklanmasını zamanında yapmışsa,hasat zamanında da bol bir verim elde eder.Bu durum yaşamın her alanında geçerlidir.

Örneğin, okulda öğrenci,bir konuyu kavramak için dersler alır.Gördüğü dersleri biriktirmeden,zamanında ve farklı öğrenme yöntem ve tekniklerini bilerek çalışırsa iyi bir not alır.Eğitim öğretim sürecinin çok uzun bir süreç olduğu unutulmamalı.Bir çiftçi,bir esnaf ürününün karşılığını bir kaç hafta veya bir kaç ay sonunda alabilir;insan yetiştirmek öyle değil ama.Şimdiki okuduklarımız ve öğrendiklerimizin sonucunu sonraki yıllarda da alıyoruz...Kendi alanımızla ilgili nasıl emek harcıyıp karşılığında iyi ürün alacağız?Örneğin,kelime çeşitleri,sıfatlar,isimler ve isim tamlamalarını öğrenirken günlük yaşamla "bağlantı" kurmamız gerekli:Anne babamızın kurduğu cümlelere dikkat etmeliyiz.Yemek ve baharat çeşitlerinin,reçel ve tatlı türlerinin,okuduğumuz kitap,izlediğimiz film isimlerinin ne tür "tamlama" olduğuna dikkat etmeliyiz.

Beyaz Diş,Sol Ayağım,Arka Sokaklar,Sinekli Bakkal adlı kitap ve dizi isimleri sözcük türlerinden (sıfat tamlaması),Beyaz Gemi de,Kara Şövalye de,Yeşil Yol da sıfat tamlamasıdır.Gül reçeli,gülkurusu,ayva reçeli,üzüm pekmezi,rus salatası vs.isim tamlaması,Kurtlar Vadisi;isim tamlaması;;Yaprak Dökümü de.Güldür Güldür ikileme" olabilir.

Özetle:Her şeyin başı çalışmaktır,diyoruz.Çalışan kazanır,elması kızarır.Ne ekersen onu biçersin, gibi bu konuda bir çok atasözümüz var.

Yine bir atasözümüzden :İşleyen demir pas tutmaz derken yine çalışmanın kıymeti aklımıza gelir

Sorular

1.Aşağıdaki cümlelerde geçen edebi sanatlardan hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

- A)Yükselerek arşa değer belki başım.(Abartma)
- B)Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik.(Benzetme)
- C)Aşk boyadı beni kane (Kişileştirme)
- D)Aheste çek kürekleri mehtab uyanmasın(Konuşturma)

2.Aşağıda" tanımları" verilen yazı türlerinin hangisi yanlıştır?

*Biyografi:Ünlü kişilerin kendi hayatlarını yazdığı eserlerdir.

**Öykü:Yaşanmış ya da yaşanabilecek olayları anlatan kısa yazılardır.

***Seyehatname:Gezilir görülen yerlerin tarihi,coğrafi,doğal güzelliklerini anlatan yazılardır.

****Makale:Gazete ve dergilerdeki kanıtlanma amaçlı,uzun köşe yazıdır.

- A) Biyografi B) Hikaye
- C) Seyehatname D)Makale

3. Öğrenciler derste edebi sanatları tartışmaktadır...

Ahmet:Her kişileştirmede benzetme vardır.

Örnek:Tilki:"Gözüm kör olsun yalanım varsa" der.

Ayşe:Her benzetmede "kişileştirme"vardır.

Örnek:"Askerlerimiz,aslan gibi çarpıştı."

Metin:Her olay veya eylemin olumsuz karşılığı demek değildir.

Örnek:"Olmak ya da olmamak,bütün mesele bu."

Aslı:Abartma,bir olay veya durumu olduğundan fazla veya eksik göstermektir.

Örnek:"Aktı gözüm yaşı sel olup."

Öğrencilerin hangisinin verdiği bilgilerde "yanlışlık" vardır?

- A)Ahmet B)Ayşe C)Metin D) Aslı

4. 5.ve 6.sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

EDEBİYAT

Edebiyat sözü Tanzimat`tan sonra kullanılmaya başlanmıştır.Bu söz çeşitli anlamlarda kullanılır olmuştur.

Bir dil ürünü olan sözlü ve yazılı eserlerin hepsi.

Bir sanat "amacı" güdülün güdülmesin,her türlü söz ve yazı,bir devrin dilini ve anlatım "özelliğini" göstermesi bakımından,edebiyat çerçevesi içine girer.Güzel söylenmiş bir nutuktan günlük konuşmaya kadar her türlü söz ve ,okuyucuda güzel izlenimini veren bir yazıdan herhangi bir gazete haberine kadar her türlü yazı,bir dil ürünü olmaları yönünden edebiyat sayılır.

Söz gelimi sanat değeri taşıyan bir roman nasıl bir edebiyat eseri sayılıyorsa, bir hukuk ya da tıp eseri de,bu anlayışa göre,bir edebiyat eseridir.Hukuk ya da tıp bilimleri üzerine yazılmış eserler anlamına gelen"hukuk edebiyatı ", " tıp edebiyatı "vb.terimler bu anlayıştan doğmuştur.

Edebiyat kavramı,yalnız sanat amacı güdülerek meydana getirilen sözlü ve yazılı eserler için kullanılır.Sanat amacı güdülmeden söylenen ve yazılan dil verimleri bu anlayışa göre "edebiyat dışı "sayılır.Edebiyat,söz ve yazı sanatının

kurallarını öğreten bilimdir.(Cevdet KUDRET)

Yukarıdaki "edebiyat" konulu metinden:

1.Edebiyat,yazara göre bir bilim dalıdır.

2.Argo söz ve yazılar da bir edebiyattır.

3.Edebiyat sözcüğünün eski dönemdeki karşılıklarından söz edilmemiştir.

4.Hukuk ya da tıp eseri de,bu anlayışa göre edebiyattır.

5.Tırnak içine alınmış olan "edebiyat" sözcüğünde kuvvetli bir biçimde vurgulanmak amacı vardır.

6."Edebiyat,sanat değeri taşıma kaygısı olan söz ve yazılardır."

yargılarından hangilerine "ulaşılabilir?"

A)1 ve 2 B)2 C) 2 ve 4 D) 2 ve 3

5.Metnin ana fikri sıralanmış cümlelerden hangisidir?

A)Üçüncü cümle B)Dördüncü cümle C) Beşinci cümle D) Altıncı cümle

6.İkinci paragrafta geçen "özelliği"ve "amacı"sözcüklerindeki ses olaylarından hangisi doğrudur?

A)Ünsüz yumuşaması vardır B)Ünsüz benzeşmesi vardır C)Ünlü düşmesi vardır

"Mutluluk elin erişebileceği çiçeklerden bir demet yapma sanatıdır." (B. Goddar)

Yukarıdaki özdeyişte anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mutluluk küçük şeylerde gizlidir.

B) Mutlu olmak için çok çabalamalıyız.

C) Mutluluk herkesin ulaşamadığı bir şeydir.

D) Elimizdekilerle mutlu olmayı bilmeliyiz.

Vecizeler

... Ortaokulu 2024-2025 Eğitim-Öğretim Yılı 1.DönemTürkçe Dersi 7/... ... Sınıf Yazılı Sınav Soruları

Adı: Soyadı: Sınıf: No: Tarih:

SEVGİNİN YAZARI

Sait Faik'in öykülerini okuduktan sonra içinizi sıcak bir sevgi dalgası kaplayacak.Yaşadığınız ülkede hepimiz sevgi cumhuriyetini kurmak için gönüllü bir sorumluluk duygusu üstleneceksiniz.Din,dil,ırk farkının aynı coğrafyada yaşamış insanların kaynaşmasını önlemediğini ondan öğrendik.İnsanlara karşı sevecen davranmanın insanın en aslî görevi olduğunu,insanlar arasında ayırım yapmanın insanlık dışı olduğunu öykü kahramanlarıyla bize gösterdi.Onunla insanı,insanları,doğayı seveceksiniz.(Doğan Hızlan)

1.Yukarıdaki metnin konusu nedir?

2.Sait Faik hikayeleri ile neyi amaçlamış,görev bilmiştir?

3.Aşağıdaki fiillerden hangisi" haber kipi, hangisi dilek-şart kipidir?"karşlarına yazınız.

*Kitap okuyacak... *Onunla dün tanıştım...,...

*Aradığımı bulabilsem... .. *Yatağa uzanıyorum...

4.Aşağıdaki fiillerden hangisi"iş,durum,oluş fiilidir,altlarına yazınız?

Süpürdü. Temizlemiş. Gülümsedi. Yoğurt ekşidi.

5.

1.bildiklerin

2.anladığı

3.senin

4.kadardır

5.karşındakinin

Numaralanmış sözcüklerle anlamlı bir cümle oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A)3-1-5-2-4. B)3-4-1-2-5

C)5-2-1-4-3. D)5-4-1-2-3

6.Aşağıdaki başlıkların hangisinde yazım yanlışı vardır?

A)Kültür ve Medeniyet. B)MİLLİ KÜLTÜRÜN TEMELLERİ. C)Milli Kültürün Temelleri

D)Kültür VE Medeniyet

7."Dünyayı süsleyen ve cana can katan bahar,her yerden çok Çamlica tepesinin eteklerini baştan başa çiçeklerle,beyaz bulutlarla donatır."

Yukarıdaki paragrafta hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

a)Betimleme b)Tartışma c) Öyküleme d)Açıklama

8.Aşağıdaki cümlelerde geçen edebi sanatları(benzetme,kişileştirme,abartma vb)karşlarına yazınız?

"Tilki,leyleğin haline güldü." ()

"Aldığın biberler zehir gibiydi." ()

"Şüheda fıskırarak,toprağı sıksan şüheda." ()

9."Mal sahibi mülk sahibi

Hani bunun ilk sahibi

Mal da yalan mülk de yalan

Gel biraz da sen oyalan."(Yunus Emre)

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu dörtlükte vurgulanan düşünceyi destekler?

A)Mal canın yongasıdır.

B)Ağlayanın malı gülene hayır etmez.

C)Dünya malı dünyada kalır.

D)Az veren candan çok veren maldan.

10. Giriş bölümü verilen aşağıdaki hikayeyi tamamlayınız(gelişme ve sonuç bölümlerini)Hikayeye uygun bir başlık bırakınız?

Giriş:Yeni icat ettikleri zaman makinesiyle,çocuklar tarihin derinliklerine doğru bir yolculuğa çıkmışlardı.İlk durakları dinozorların yaşadığı dönem olmuştu.Heyecanla etrafı keşederken,aniden bir fırtına koptu.Zaman makinesi bozulmuştu ve çocuklar geçmişte mahsur kalmışlardı.

Gelişme...

Sonuç...

Not:Her soru...puandır.

İlkin edeb vardı,ilim meclislerine"Edeb ya hu."diyerekten baş eğilerek girilirdi.Artık çocuklar birer yarış atı misali günlük ezberler,çözmesi gereken sayfalarca testler vs.boğuşuyorlar.Kanadı kırık kuş oldular.Kimileri bu yükü kaldıramayıp Mehmet Akif'in ,tek dişi kalmış canavar,tabirine döndüler.Önce Edeb demeyi,saygıyı,hürmeti unuttuk çünkü.Kişi elde ettiği başarının kendisine emek verenin katkısı ile olduğunu inkar edip kerameti kendinden bilirse saygı ,sevgi,hürmet,vefa,fedakarlık gibi kavramların ne olduğunu fark etmez.En ufak bir dil sürçmesini hata,eksiklik,hakaret,veya kabalık olarak görür.Ebevyn de vay sen misin? Gidip kulaklarını çekeyim şunun Midas'ın kulakları gibi olsun...Anlayışı ile davranırsa sözün bittiği yerdeyiz demektir.

Edebiyatçıya edebi öğretmeye kalkışmak,
hadsizlik ve densizliktir.

Seviyesiz insanın,kendisinin vazgeçilmez olduğunu sanması gülünçlüktür.

"Çoğunluğun sus pus olduğu zamanda hakikatleri dillendirmek cesaret gerektirir."

☑Cesaret çoğu kez kazandırır.

☑Akıl sana Allah vergisi,
Her şeyi kaldırır sanma.

☑"Cömertlik olmayınca malın;vefa olmayınca dostluğun hayrı olmaz."

*Yanlışta yanlış demeyenden "aydın"insan mı olur?

*"Bir memleketin münevver olduğu adalet saraylarının ve hapisanelerinin niceliği ve gösterişinden değil,eğitim kurumlarının niteliği ve niceliği ile ölçülür."

" Yalan umulmadık sonuçlar doğurur.

"Bir kişinin kalbine şüphe yerleştirmek,ona yapılan en büyük kötülüktür"

Yakup ONAT

DALKAVUKLUK

Bu sözcüğün TDK'daki karşılığına baktığımızda "bir konuda kendisine çıkar sağlayan, sağlayacak kişilere karşı huluskar davranmak, yağcılık yapmak, yağdanlık" manalarına geldiğini görürüz. Başka bir deyişle: "Her durumda benim gibi düşüneceksin" anlayışdır bu. Rahmetli Namık Kemal ne demiş? Fikirlerin çarpışmasından hakikat hasıl olur... Eğer tahammülünüz varsa. Dlimizde, edebiyatımızda, sanat, din, spor, siyaset alanında onca problem varken neden bu kavram? Diyebilirsiniz. Her çağda insanın var olduğu sürece sorunlar tükenmez. Yağcılık, yağ yakma veya dalkavukluk dediğimiz bu kavram da her zaman alıcı buluyor maalesef. Her zaman ,her ortamda halis niyetli insanları meşgul edip, incitmiştir bazı yanlış tutum ve davranışlar. Haa burda başkalarına yol yordam, karagöz misali "incelik" öğretmek değildir amacımız. Ya da kraldan kralcı geçinmek kendini güçlü kuvvetli, kudretli zannedenlerin işlerine gelmiştir. Olayı bir de tersten ele almak lazımiyeti ortaya çıkıyor. Birileri, birilerinin sırtından geçiniyorsa, maddi-manevi, her bakımdan orada bir kişi çıkıp dur. demeli o yanlış yapana... Düşünen, eleştiren, gerçekleri ortaya koymaya çalışan şahsiyetlere göre. Kendini geliştirmeyip onun bunun dümen suyunda gidip, her rüzgarla oraya buraya savrulan kişilere ne dersiniz. İşte kralcılar bunlar! Yine "Boş fıçı çok ses çıkarır." diyen bir atasözümüz var. Cemiyetler içindeki en tehlikeli insanlar olarak bu tür insanları görüyorum ben. Gelişime, değişimlere, eleştirel düşünceye kapalı tiplerdir bunlar. Sevdikleri tek şey, kendilerine medhiyeler"" dizilmesidir. Pohpohlsnmaktan insan nasıl haz alır? Ben anlayamıyorum, kabullenemiyorum. Eee arkadaş, bu çağ bunu kaldırıyor, çağa ayak uyduracaksın. Ya da her sakala bir tarak vuracaksın. Kural bu. diyor bazı dostlar. Kusura bakmayın dostlar; bu düstürdan yana değilim ben. Her kalp bu tür şaklabanlıkları kaldıramaz tabii. İnsan, bir başkasına neden benim gibi düşünüp, davranmıyorsun, diyemez. O hakkı kimse vermedi kendisine.

Agıt

EĞİTİM-ÖĞRETİMDE HALK EDEBİYATI VE ÖNEMİ

Tarih:19.02.2019

DERLEYEN:YAKUP ONAT

ÖNSÖZ:

Eğitim-öğretim bütün bir milleti ve kültürünü içeren bir olgudur

Eğitimde hem öğretim hem de istendik davranış değişikliği esastır.Eğitim,öğrenci,öğretmen,veli bağlamında değerlendirilmesi gerekli bir olgu, hatta zorunluluktur. Eğitimde halk kültürünün (bir atasözü, deyim, mani, bilmecenin) dilin gücü ve etkisi bakımından ne kadar önemli olduğu aşikar.

GİRİŞ:

Halk edebiyatı, Türk kültürünü, geleneğini kuşaktan kuşağa aktaran yazılı ve sözlü geleneklerin tümüdür.Bu çalışmayı derslerle bağlantılı olduğu için öğrenciler ile yaptım. Çalışmaya 5,6,7,8.sınıflardan öğrenciler de katıldılar. Çok sık duyduğumuz bir deyim, bir atasözü de var. İlk defa duyacağımız veya sık karşılaşmadığımız bir bilmece, bir ağıt da mevcuttur. Misal olarak ağıtı ele alırsak, veli ziyaretinde öğrencinin ninesine"mani veya türkü bilip bilmediğini sorduğumda" çeşitli sebeplerle kendi köyünden göç etmek zorunda kalan bir tanıdığı için yaktığı ağıtı paylaştı . Eğitimde iyi örnekler sunmak gayretiyle çalışmayı analiz ettim. Malatya-Elbistan arasında bir köyde geçmiş olan vakadır ağıt.

AĞIT

" Hepeler gönlüm hepeler
Yağmur yağar,kar sepeler
Mezarını yol üstüne kurmuşlar
Daha korkuyorum düşman depeler.
X X X

Yağmur yağdı,ben ıslandım.
Demir kapıya yaslandım
Herkes babası evine gider,
Vallaha ben havaslandım."

X X X
"Kapımızın önü pınar
Suyu döne döne akar.
Anan yalnızlıktan ağlar.
Anan da boyuna gurban."

ATASÖZÜ ÖRNEĞİ

"Öküzün iri olsun çüte de gitmesin."
"Söz bilenin, kılıç kuşananın."
"Su çukurunu bulur."
"Kişi kendi izzetini kendi arttırır."
"Emeksiz yemek olmaz."
"Kendi gelen atın dişine bakılmaz. "
"Az söyle, öz söyle;iki söyle bir dinle. "
"Allah deldiği boğazı aç bırakmaz."
" Dilim, başıma geçirir kilim. "
" Büyük dağın büyük rüzgarı olur. "
"Kötü komşu insanı eşya sahibi yapar."
"Gız anadan öğrenir sofraya dizmeyi, oğlan babadan öğrenir meclis gezmeyi."
Göz olur da,govuksuz olmaz.
"Bir ağacın dibinde bin koyun yatar."
"Akıllı sözünü akılsıza söyletir."
"Yılanın sevmediği ot deliğinin ağzında biter."
"Boş çuval dik durmaz."
"El, eli yıkar, el de yüzü yıkar. "
"Dost dostun aynası(dır)"
"İşten artar, dişten artmaz."
"Çocuğa yumuş buyur, ardından sen git." "Çocuktan al haberi."
"Altın kapının ağaç kapıya işi düşer."
"Ark altından bostanlık bağışlar. "
"Erkek sel, avrat göl(dür)" Kaynak:Hatice Önat, Elbistan, İğde

Bilmece Örneği:

" Küçücük fıçıcık

İçi dolu turşucuk" cevap:limon

"Altı tahta, üstü tahta

İçinde var bir kara fatma." Cevap:kaplumbağa

"Üstü çayır biçilir

Altı çeşme içilir." Cevap:koyun

"Küçük küçük çörek ettim

Babam evine görmeye gittim." Cevap:yıldız

"Yağ gibi akar, yüreğimi yakar. "

Cevap:yılan

"İki kanat, bir demet." Cevap:kiraz

Kaynak kişi:Hürü K...

Kaynak öğrenci:Ebrar Ç...

Mani Örneği:

"Ufaktır kara üzüm.

Dokunur sana gözüm.

Sen bu ilden gideli,

Kan ağlar iki gözüm."

KAYNAK KİŞİ:Burcu H..

KAYNAK KİŞİ: Serhat Doğan

Tekerleme örneği:

İlkbaharda yağmur yağmadığı zamanlarda aile büyükleri çocuklara bez bebek verir. Çocuklar da o bez bebekle :Çomçalı gelin çom ister yağdan bulgurdan ister vb. tekerleme söyleyerek" saya"toplardı. Toplananlarla bir evde kıyma yoğurular topluca yenilip yağmur duası edilirdi. Yağ yağmur teknelerde çamur... diyerekten yine tekerlemeler söylenirdi.

Yine çocuklar oyun oybarken"el el epenek elden çıkan topanak topanağın yarısı bit birenin karısı çek şunu şurdan çıkart", şeklinde tekerleme söylerler.

Yağmur Duası

Sığır güden kimseler yağmur yağması için sığırları ile mezarlık etrafında dolaşırlar idi.

Sığır çobanına "değneğini suya değdir de yağmur yağsın" diye tambihlenir.

Bazı kişilere teknede yıkanması önerilir. Köyde Hösük amca lakaplı Duran Havan'a bu ritüeller yaptırıldığı aktarılır. Yine aynı amaçla günahsız, saf temiz olduğuna inanılan bir kişi "dua okuyarak mezar etrafında döner, yağmur duası eder."

Kaynak:Hatice Önat

Sonuç olarak Anadolu insanı duygu, düşünce, isteklerini, sevgisini, hasretini kimi zaman türkü ile, kimi zaman ağıt ile, kimi zaman mani biçiminde, kimi zaman kiliminde bir nakış biçiminde dile getirmiştir. Çocuk ilk olarak ebeyvnlerden öğrenir anadilini ve kendini geliştirir. Eğitimcilerden de sistemli olarak kendi dilinin inceliklerini, güzelliklerini fark eder.

Barış ve kardeşlik, güzel Türkçem baki kalsın.

Olursa bir şikayet...

Sekizler İçin T

SEKİZİNCİ SINIF TÜRKÇE

1."Bir çiçek resmi çiz bana anne.

Anne çiçeği koyacağım adını

Ben yaşadıkça hiç solmayacak.

Sevinç gözyaşlarımla sulayacağım onu."

Yukarıdaki dizelerin hangisinde" fiilimsi" vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2.(I)Ahmet Mithat Efendi'nin üslubunun meddah hikayesine yaklaştığını söyledik. (II) Bu üslubu o, sanatı daha iyisi romancılıkta melekesi ilerledikçe biraz daha genişletir. (III) Çünkü hakikatte sanatı yoktur, melekesi vardır ve halk muharriri, yazarı, olarak belli başlı kusurlarından biri de budur. (IV) Genelde Ahmet Mithat, bir "edebiyatçı" dan çok avam, bir halk yazarı, olarak ele alınmış, bunun dışında görmezden gelinmiştir. (V) Bu görmezden gelişin edebi, siyasal, tarihsel nedenleri vardır. Bu nedenlerden biri, Türk edebiyatı incelemelerinde önce edebi metinlerin içeriğinin yargılanmasıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V

3.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin devam ettiği anlamı yoktur?

A) Oğlunu askere uğurlayan anne otobüsün arkasından "bakakaldı"

B) Bu tarz uygulamalar sayesinde işler daha hızlı "tamamlandı. "

C) Çevre kirliliği sorunu her zaman "tartışılacağı. "

D) Sen" gidedur "ben birazdan yanına geleceğim.

4. " Bir tahammüldür yaşamak

Çoğu kez hayata çekimsiz kalmak.

Kerhen bir gülümseme ve iç çekiş

Sulu boya resim gibi sevgiler

Ve kalemтіраştan dökülen yürekler"

Yukarıdaki dizelerde kaç tane fiilimsi vardır?

A) 2 B)3 C)4 D) 5

5.(I) Bu yazar uzun süredir çok değerli eserler yazıyor. (II) Bütün yayınevleri genç şairin eserleriyle ilgileniyor. (III) Gencin üslubu oldukça farklı. (IV) Zaten yayınevlerinin de aradığı bu değil mi? Yayınevleri bu aralar edebiyata yeni bir soluk getirme çabası içinde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmemiştir?

A)1 B)2 C)3 D)4

6."Damlarda kar,saçaklarda buz,

Kanı kaynayan suya dar geliyor.

Haberin var mı?Oluklardan sonsuz

Akan su sesinden bahar geliyor."

Duy güneyden estiğini rüzgarın;

Göreceksin neler olacak yarın.

Yuvada çırpınan yavru kuşların

Uçmak hevesinde bahar geliyor.(Cahit Sıtkı TARANCI)

1.Yukarıdaki dördlüğün anaduygusu hangisidir?

A) Hüzün B) Sevinç C) Kaygı D) Heves

7.Kıvrıla kıvrıla uzayıp giden yolun başına geldiğinde kendisinde ve atında yorgunluk emareleri baş gösterdi.Biraz soluklansalar iyi olacaktı."Buralarda bir pınar vardı eskiden."diye düşündü.Atını mahmuzlayıp sağa sola bakmaya başladı.İyice susamıştı.Çalılıkta dolaşırken yerde bir ıslaklık fark etti., "Pınar yukarıda kaldı."sanırım dedi.Atını o yöne çeviriyordu ki atın ayakları arasından bir yılan şimşek hızıyla geçti,at ürktü.

Bu metin dil ve anlatım yönünden incelendiğinde :

1.İkilemelerden faydalanılmıştır.

2.Kişileştirmeye baş vurulmuştur.

3.Tanımlama yapılmıştır.

4.Yaşanabilecek bir olay anlatılmıştır.

Yargılarından hangileri söylenemez?

A) 1-2 B) 1-4 C) 2-3 D)2-4

8..Yunus Emre ,yeni vatan coğrafyasının topraktan yükselen bütün güzel seslerini Türk halk diliyle birleştirmiştir.Anadolu Türkçesine o çağlara kadar Türkçede görülmemiş bir musiki işlemiştir.Anadolu'da bir felsefe olmaktan yükselerek bir iman derecesine varan ve çok sayıda halkı kendi ışıklı çerçevesine toplayan tasavvuf felsefesini,Yunus ,Türk halk diliyle söylemenin sırlarını bulmuştur.

Bu parçaya göre Yunus için,

1.Türk diline yeni bir soluk getirmiştir. 2.Şiirleri söz sanatları ile donatmıştır.

3.Tabiat konulu şiirler kaleme almıştır. 4.Tasavvufun en büyük temsilcisidir.

Yargılarından hangisi söylenebilir?

a)1 b)2 c)3 d)4

9.Aşağıdakilerin hangisinde kişileştirme yapılmamıştır?

A) Bir sarmaşık uyanıyor uykusundan,
Geriniyordu bir eski duvarın sıvasında.

B) Söylüyor sonbahar son şarkısını.

Karakış çalıyor arkasından uykusunu.

C) Ellerin mektubu gelmiş okunur,

Benim yüreğime hançer sokulur.

D) Akdeniz'in dalgaları cilvelidir.

Akdeniz'dir denizlerin güzeli.

10.Pek yakından tanımadım onu gizemli bir duruşu vardı. Şiirimsi bakışları ilham perisini kıskandırdı. Zarif giyimi ve nezaket kokan sesi Binbir Gece Masalları'na götürürdü insanı. "Bakışı şiir ise düşüncesi de şiirdir, parmak şıklatmasıyla hünerleri esas duruşa geçer." diye düşündüm. Bir arkadaşın beni onunla tanıştırmasıyla gördüm ki...

...Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa" hayal kırıklığı "dile getirilmiş olur?

A) Tahminimin de ötesinde biriymiş.

B) Onun da kimseden farkı yokmuş.

C) Düşüncelerimde yanılmamışım.

D) Her şeyi fevkalade(dir)

11..Aşağıdaki metinlerin hangisinde "yer-mekan" unsuru belirsizdir?

A) İki köylüden kilolu olanı, pencere dibine serili yataktan kalkamayacak kadar halsizdir. Bütün gün başını duvar tarafına çevirip yatıyor, hiç kimildamıyordu.

B) Söylemek istediği şeyleri gözleriyle anlatmak istedi. Tam bu sırada üzerinde oturdukları söğütten sarı yapraklar koptu, iki tarafa sallanarak aralarından geçip yere savruldu.

C) Servi ağaçlarıyla kaplı bir fundalığa gelmişlerdi. Her taraftan gelen su çağılısının ninnisi doluyordu kulağına. Sonra ağaçların arasında parıldayan bir şeyler gördü.

D) Odunların çoğu öylesine çürümüştü ki çektiğinde böcekli küçük parçalara ayrılıyor, darmadağın oluyordu. Ama kimi kütükler tek parça halinde kalmıştı. "Önce bu kütükleri çekmeli." diye düşündü.

12.(1)Bir yüzü Akdeniz'e diğeri Atlas Okyanusu'na bakan Fransız kıyıları Avrupa'nın en eski

yerleşimlerinden.(2)Toulouse yalnız Fransa'nın değil, aynı zamanda Avrupa'nın en renkli kentlerindedir. (3)Bu

şehirde müzik yaşamın her alanında kendini hissettiriyor. (4)Cazın,klasik ve alternatif müziğin sesi kafeler ve sokaklardan taşıyor.

Bu metindeki cümlelerin hangilerinde karşılaştırma yapılmıştır?

A)1-2 B) 1-4 C) 2-3 D) 3-4

13.İçinde doğduğumuz hayatın hepimiz için çizdiği sınırlar var. Katı kurallarla çevrili bir şekilde yaşıyoruz. İçimizden çok azı bu sınırları aşma gücünü kendinde bulabiliyor... ,

yeni bir hayata başlamak gerçekten cesaret isteyen bir iş. Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kendinden vaz geçmek

B) Aslına dönmek

C) Geçmişe tutunmak

D) Kabuğunu kırmak

14."Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar

Unutuşun o tunç kapısını zorlar.

Ve ruh, atılan oklarla delik deşik

İşte, doğduğun eski evdesin birden.

Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven. "

Bu dizelerle ilgili,

1)Bütün fiilimsi türleri örneklenmiştir.

2)Her dizede fiilimsi kullanılmıştır.

3)Bir dizede birden fazla fiilimsi kullanılmıştır.

4)Üçüncü ve dördüncü dizede aynı tür fiilimsiye yer verilmiştir.

Yargılarından hangileri doğrudur?

A) 1-2 B) 2-3 C) 1-4 D) 2-4

15..Gece çok güzel başlamıştı() Abanoz silmeli küçük salonda lambalar() aynalar birbirine aynı parıltıyı gönderiyordu() Abdullah Efendi() ye gelince o () gecenin gidişatından memnundu.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (.) (,) (.) (') (,) B) (;) (,) (!) (,) (,)

C) (.) (,) (!) (,) (.) D) (;) (,) (,) (') (,)

16.Kasabamız;Ege'nin bir köşesinde, orasından, burasından kağnı gıcırtıları yükselen, yüzü gözü kerpiçlerle kaplı, alacakaranlık bir yerd. Dal uçlarıyla dağlara bakan, hışır hışır, mağrur, sevinçli kocaman bir çınar vardı ortasında.

Caddesinde içleri gaz yağı kokan, yan yana sıralanmış küçük ve tozlu dükkanlar vardı. Sonra;sokaklarında kül ve tezek yığınları, çevresinde çeşmeler ve yunaklar, bir ucunda ilkokul ve ortaokul, bir ucunda da verimsiz üzüm bağları vardı.

Dedemin canı sıkıldıkça tüfeğini alıp türkü söyleye söyleye birlikte keklik avına çıkardık.

Bu parçada anlatım biçimlerinden hangileri vardır?

- A) Tartışma-Açıklama
- B) Açıklama-Betimleme
- C) Betimleme-Öyküleme
- D) Öyküleme-Tartışma

17.(I) Arkadaşlarımızla veya tek başımıza oyun oynarken bu oyunların nasıl, ne zaman, kim tarafından yaratıldığını kendimize hiçbir zaman sormayız. (II) Çocukluğumuzun hatta gençlik yıllarımızın bize armağanı olan oyunlardan bazıları zaman geçtikçe bir yarış biçimi haline gelmiştir. (III) Yaşamımızdaki birçok şey gibi bazı oyunların da kesin bir başlangıç tarihi ve yeri yoktur. (IV) Oyunların bu günkü biçimine gelmesi için uzun yıllar geçmiş ve ilk ortaya çıkış biçimine birçok özellik eklenmiştir. Bu oyunlara eklenen yeni özelliklerle, tarih süreci içerisinde birçok yönden gelişerek günümüz biçimlerine ulaşmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

18."Yüklemin bildirdiği işi yapan, gerçek öznenin olduğu cümlelerde fiiller etken fiildir. Örneğin:Öğretmen bu konuyu dün anlattı. Cümlesinde" anlattı"fiili etkendir."

Hangi cümlenin fiili" etken"fiildir?

- A) Kolideki bütün bardaklar yıkanmış.
- B) Verdiğim tüm sorular bitirilsin.
- C) Asfaltlanmayan yollar sulanmış.
- D)Evimizin kedisi yine kaybolmuş.

19..Bir eserin güncel sanat ürünü olduğuna kim karar verir? Son derece karmaşık durumlardan "karmakarışık" bir dille "bahsetmenin" güncellik için yeterli olduğu düşünülüyor. Oysa asıl güncel olan toplumun"bugün"yaşadığıdır ve bu güncellik de"olağanüstü"derecede gerçektir. Ürettiğiniz eserin

"baş kahramanı" bu toplumdur. Bu parçadaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) baş kahraman B) olağanüstü
- C) bugün D)karmakarışık

20.Sanat(,) günümüzde ihmal edilen bir alana dönüşmüştür.(.)Bilim ve tekniğin(,) "fayda(")ya bağlı gücü karşısında sanatın yeri ve önemi(,) insan için anlamı neredeyse kalmamıştır.(.)Bu parçada ayraç içinde gösterilen noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) 1.Cümlede(,) B) 2.Cümlede (,)
- C)2.Cümlede(" ") D) 2.Cümlede(.)

21. Aynı sözleri bizler de söylüyoruz, aynı cümleleri biz de kuruyoruz ama nedense sözcükler ve cümleler bir şairde, bir yazarda başka bir hal alıyor, galiba sanatçılar, sözcüklere" elleriyle değil kalpleriyle 'dokunuyor. "Bu cümlelerde tırnak içindeki söz grubunun anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçıların eserlerine duygularını kattığı
- B) Sanatçıların insanları derinden etkilediği
- C) Sanat eserlerinin iyi eğitimle yazılabileceği.
- D) İnsanların sanatın her dalına ilgi gösterdikleri

22. O kadar yıldır uğraştığı halde"iki yakası bir araya gelmiyor."Düzenini oturtamıyordu.cümlesindeki tırnak içindeki kelime grubunun anlamı nedir?

- A)Değer görmemek B)Tembel olmak
- C)Gelir giderini ayarlayamamak D) Birbirine zıt olmak

23.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "birden fazla yazım yanlışı" vardır?

- A) Dünkü akıl almaz olayı bu programda öğrendim.
- B) Tez elden harici bellek almam lazım.
- C) Türkçeyi ve yahut tarihi bitirmem gerek.
- D) Dörtmala koşan Rüzgar'a yetişmek zordu.

24.
1.İçinde bulunduğumuz asırda
2.insanlar
3.atom bombasını
4.yapmışlardır
Yukarıda numaralandırılmış sözcüklerden hangisinde zaman anlamı vardır?

- A) 4 B) 3
- C)2 D) 1

25."Bağlaç olan -de,-da"ayrı yazılır,ad durum eki olan -de,-da"birleşik yazılır. Aşağıdakilerin hangisinde "-de,- da" nın yazımında yanlışlık yapılmıştır?10p.

"Bu dünyaya sanki vefa gelmemiş gelmişsede(1) hiç kimsede(2) kalmamış. ne var ki dostundanda(3) cefa görmemiş cihanda(4) bir söze duran mı kaldı?"

- A) 1 ve 3 B) 1 ve 4 C) 2 ve 3 D)2 ve 4

26.Eskiden çok nadir düzenlenirdi imza günleri. Şimdilerde yayınevleri her fırsatta imza günleri düzenliyor. İyi de yapıyorlar. Çünkü imza günleri hem yazara hem okura hem de yayınevine önemli fırsatlar sunar. İmza günleri... Bu

parçanın sonuna düşünceyi akışına göre hangisi getirilemez?

- A) Yazarla okuyucu arasında köprü kurar.
- B) Okuyucu ile yazarın buluşmasını sağlar.
- C) Yazarı bir pazarlamacı konumuna düşürür.
- D) Kitapların en çok satıldığı günlerdir.

CEVAPLAR:1.c,2.c,3.b,4.d,5.b,6.b,7.c,8.a,

9.c,10.b,11.d,12.C, 13,d,14.c,15.a,16.C, 17.b,18.D,19.a,20.B 21.a,22.c,23.a,24.d,25.a,26 C

- SORU:Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanılışıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?
- A) Adana Mutabakatı, ülkemizin lehine pek çok madde içeriyor.
 - B) Şehzade Camii Şadırvanı Mimar Sinan tarafından Fatih İlçesinde inşa edilmiştir.
 - C) Osmanlı, Orta Afrika'ya kadar fetih yapmıştır.
 - D) Varlık Vergisi Kanunu, II. Dünya Savaşı sırasında çıkmıştır.

Cevap:B

SORU: "Kişileştirme, insan özelliklerinin doğaya veya diğer canlılara aktarılmasıdır."

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kişileştirme" yoktur?

- A) Şadırvana konan güvercinler selam getirdi bize.
- B) Köyümüz şehirden gelen çocukları heyecanla ağırlıyor.
- C) Bazı çocukların altın benzeri kalbi var.
- D) Kocabaş çok hüzünlüydü.

14. Bir defteri vardı dedemin kırmızı ciltli. Her günün akşamı o deftere bir şeyler yazardı. Yazarken biz merakla etrafında dolanırdık. Yazdıklarının masal olduğunu sanarak, okuması konusunda ısrar ederdik.

Paragrafta bahsedilen metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyografi B) Günlük
- C) Anı D) Masal

Cevap:B

15. Gündoğusu esiyordu hafiften.

Saçların rüzgarda başaklar gibi

Bir şarkısı vardı rüzgarın.

Umutlu, aydınlık, deli. (İlhan Geçer)

Şiirle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğru değildir?

- A) Saçlar başaklara benzetilmiş.
- B) İnsan dışındaki bir varlığa insana ait özellik verilmiş.
- C) İnsan dışındaki varlık konuşTURULMUŞ.
- D) İkinci mısradaki benzetmeye, üçüncü mısradaki kişileştirmeye yer verilmiş.

Cevap:C

16. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir hikayeden alınmıştır?

- A) Ali, nihayet iş bulmuştu. Bir haftadır fabrikaya gidiyordu. Anası evde yalnızdı.
- B) Aslan yaşlanmış, ininden çıkamaz olmuştu. Bütün hayvanlar ona gülüyordu.
- C) Nerede insan varsa orada umut vardır. İnsanın bulunduğu yerde mücadele de vardır.
- D) Teknolojinin hayatımıza sunduğu sayısız faydalarının yanında, zararlarının da olduğunu fark etmeliyiz.

Cevap:A

Kırmızı 7.soru: "Yoksul bir çocuk görsem

Yağmur altında üşüyen

Köprü olmak geçer

Hiç değilse."

Bu şiirde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Merhametlilik B) Kararlılık
- C) Mutlu olma D) Umutlu olma

8. MAKİNELER

Makineler var olduğu sürece insan onu kullanmaya mecburdur. Makinenin işlevi, emekten tasarruf etmektir. Bütünüyle makineleşmiş bir dünyada bütün sıkıcı angaryalar makineler tarafından yapılacak, bizim ise daha ilginç uğraşlara ayıracak zamanımız olacaktır. Bu şekilde ifade edildiğinde kulağa muhteşem gelir. Basit bir tasarıma sahip bir makine aynı miktarda toprağı birkaç dakika içinde kazabilecekken, altı-yedi adamın bir su borusu döşemek için çukur kazarken ölüp bittiğini görmek insanı hasta eder. Doğrusu, tahammül edilemez derecede sıkıcı bir şey olarak iş ile arzulan bir şey olarak" iş" olmayan arasındaki zıtlık hatalıdır. İnsan belki iş, diye adlandırmasa da bir işe ihtiyaç duyar ve genellikle de bulmaya çalışır. Hayat büyük ölçüde bir çaba olarak sürmelidir. Çünkü insan yürüyen bir mideden ibaret değildir. Çalışmak, makineye karşı bir yaşama fırsatıdır.

Kaynak:George Orwell, Wigan İskelesi Yolu, sayfa 210-211)

Bu paragrafta eleştirilen konu nedir?

9.

"Bu gece yıldızlar daha uzak,

İyi geçen bu günden sonra.

Sensin tek aşkı gençliğimin,

Yanında olsan da anlatsam bir bir,

Başımdan geçenleri."

Bu dizelerde aşağıdaki duygulardan hangisine yer verilmemiştir?

- A)Sevgi B)Ayrılık
C)Özlem D)Sitem

10.Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "dökmek"sözcüğü"serpmek" anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır?

- a)Elemeleri kazanmak için çok ter döktü.
b)Aç tavuklara biraz yem döktü.
c)Meyve ağaçları yapraklarını döktü.
d)Küçük çocuk sürahideki suyu bardağa döktü.

11."Yaşlı adam her konuda" taşı gediğine koymayı" çok iyi bilirdi."

Altı çizili deyim cümleye kattığı anam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A)Konuşmaya başladı mı ağızdan ağır sözler dökülürdü.
B)Az konuşan biriydi,ancak sözünü yerinde zamanında söylerdi.
C)Anlattığı hikayeler aslında olmak istediğimiz kişilerdi.
D)Konuşmalarında kimseyi eleştirmemeye özenirdi.

12.soru:

- 1.Dost başa düşman ayağa bakar.
2.Ağaç yaprağıyla gürler.
3.Ak akçe kara gün içindir.
4.Yalnız taş duvar olmaz.

Yukardaki atasözlerinden hangi ikisi aynı anlama gelmektedir?

- a)2-4 b)2-3
c)2-1 d)3-4

13."İç Anadolu'nun bozkırlarında ilerliyordu aracımız.Hava sıcak esiyordu.Yolcuların çoğu bunalıyordu adeta.Mola yerinde indik arabamızdan.Biraz dinlendikten sonra kendimize gelebilmiştik.Aracımızın kornası çalınca ayaklandık.Bu parçada aşağıdaki duyların hangisinden yararlanılmamıştır?

- a)Görme b)İşitme
c)Dokunma d)Koklama

4.Edebiyatçılarımız arasında" Kafiyesiz ve ölçsüz şiir,basit şiirdir." gibi bir düşünce vardır.Aslında bu yanlış bir fikirdir.Çünkü kafiye ve ölçü şairi bir yerde sınırlandırır ve şairin duygularını şiire olduğu gibi dökmesine engel olur.Nitekim hem Türk edebiyatına hem de dünya edebiyatında kafiyesiz ve ölçsüz yazılmış çok güzel şiirler vardır. Bu parçanın anlatımında baş vurulan yol aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Açıklayıcı anlatım B)Betimleyici anlatım
C)Tartışmacı anlatım D)Öyküleyici anlatım

5.1.Kınalı kuzu,damın gölgesinde kıvrılmış uyuyordu.2.Birden duyduğu sesle uyanıverdi,kulakları dikildi.3.Kendi kendine:"Bu da neydi?" diyerek sesin geldiği yöne döndü.4.Yuvasından düşmüş olan serçe yavrusunu gördü.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde Kınalı kuzuya"insana ait bir özellik" verilmiştir?

- A) 1 B)2 C)3 D)4

6.Adını daha çocukluğumda duyduğum (1)yazıları,o yıllardan(2) bu yana bende büyük etkiler(3) bırakmış bu adamı,şimdi yakından(4) görüyorum.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsidir?

- A)1 B)2 C)3 D)4

7.-mek,-mak,-iş,-me,-ma ekleriyle türetilen kimi sözcüklerde kökteki "eylem" anlamı kaybolur ve somut bir ad oluşur.böyle sözcükler "isim-fiil" değildir,kalıcı addır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir nesneye ad olmuş" fiilimsi yoktur?

- A)Annesiyle yaptığı dolmalar çok lezzetli olmuş.
B)Yeni aldığı çakmak çok renkliydi.
C)Bu bölgede kadınlar yazma takarlar.
D)Kitap okumayı ihmal etmemeli tatilde.

8.(1)Gitar çalmak emek ister.(2)Herkes heves eder çalmaya ama ısrarcı olan çalabilir.(3)Yalnızca çalmak da yetmez.(4)Şarkılarla gitarın hakkını vermek gerek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla"fiilimsi" vardır?

- A)1 B)2 C)3 D)4

9."Giderken arkasına bakmadan yürümeye devam etti."

Yukarıdaki cümlede altı çizili" eylemsilerin türü" aşağıdakilerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A)isim fiil-zarf fiil -sıfat fiil
B)Sıfat fiil-zarf fiil-isim fiil
C)Zarf fiil-sıfat fiil-isim fiil
D)Zarf fiil-zarf fiil-isim fiil

10.Ağır adımlarla kahveye girdi Hasan.Selam verdikten sonra bir köşeye oturdu.Hava çok sıcaktı.Cebindeki beyaz mendili çıkarıp yüzünü sildi.Önüne konan çayı bir yudumda yarılardı.Saatine baktı,vakit öğleyi geçmişti.Birden ayaklandı.Cebinden bozuk para çıkarıp masaya koydu ve kahveden ayrıldı.Tren istasyonuna varması yarım saati

buldu.Gişeden bileteni alırken trenin düdüğü sesini duydu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi" söylenemez?"

- A)Olaylar üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
- B)Farklı duylulara seslenen ifadeler yer verilmiştir.
- C)Öyküleyici anlatım türünden yararlanılmıştır.
- D)Benzetmelere yer verilmiştir.

11."Serpilmeye "başlad"ı bir "rüzgar" ince ince.

Son "yokuş" noktasından düzlüğe" çevrilince."

Bu dizelerde tırnak içindeki sözcüklerden hangisi fiilimsidir?

- A)Başladı B)rüzgar C)yokuş D)çevrilince

12.Aşağıdaki dizelerin hangisinde dört ögesi de bulan bir" teşbih" vardır?

- A)Bir çığ gibi büyür öfkeler.
- B)Aşkın bedendeki titrek eliyim.
- C)Kalbim,dili bağlı yetim bir çocuk.
- D)Uçurumun kenarında bulunur soğuk yürekler.

13."Çıldırılmıştı yedi düvel.

Ağlıyordu analar,kızlar.

Ah savaşlar!Çilesi tüm insanlığın

Ama emindi Mehmetçik zaferinden.

Yukarıdaki dizelerin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Ayrılık ve acı B)Kahramanlık ve yurt sevgisi
- C)Doğa sevgisi D)Özlem

14.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde" abartma"sanatı vardır?

- A)Korkma,sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak.
- B)Bir of çeksem karşığı dağlar yıkılır.
- C)Güneş denizin arkasında saklanıyordu.
- D)Lambada titreyen alev üşüyor.

15"Mutluluk elin erişebileceği çiçeklerden bir demet yapma sanattır." (B. Goddar)

Yukarıdaki özdeyişte anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Elimizdekilerle mutlu olmayı bilmeliyiz.
- B) Mutlu olmak için çok çabalamalıyız.
- C) Mutluluk herkesin ulaşamadığı bir şeydir.
- D) Mutluluk küçük şeylerde gizlidir.

16.İnsanlar pek çok özlemlerini kalıtım yoluyla... alır. Bu özelliklerin aradında vücut biçimi ve ağırlığı da var.

Dolayısıyla çağımızın en önemli sorunlarından biri olan obezitenin temelinde de genetik etkenlerin yattığı

söylenbilir. Bilimsel çalışmalar 100'ün üzerinde genin vücut yapısını belirlemede... rol oynadığını gösteriyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ebeveynlerinden-etkin
- B) Çevresinden-çoklukla
- C) Büyüklerinden-etkili
- D) Annelerinden-şiddetle

17.Eskiden teknoloji ve para insanlara aitti, insanlar bunları kullandı. İçinde "yaşadığımız çağa"(1)baktığımızda ise

insanların teknolojiye ve ekonomiye adeta "yakıt olduğunu" (2)görürüz.Modern"sistemler tarafından

öğütülüyorlar. "(3)İnsan, eşya gibi kullanılıyor. İnsan kendi elleriyle yaptığı makinelerin, piyasa gibi sistemlerin

altında" ezilmiş. "(4)posası çıkmış vaziyette. Modern çağın aynı makasla şekillenmiş düşüncelerini kabul etmemeleri

imkansız olmuş.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinde" mecazlı"söyleyiş yoktur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D)4

18.Sözcük bir dilin sözlüğünde hazır bulunur. Şair bu sözcükleri alır, kullanacağı yeri seçer ve oraya yerleştirir.

Sözcüklerin sağladıkları olanakları keşfeder, onları çatıştırarak örer dizelerini. Bazen kendisi de bir sözcük üretir ya da

birkaç sözcüğü bozar, yeniden kurar, dönüştürür.

Aşağıdaki kitap adlarından hangisi bu parça için örnek gösterilemez?

- A) Rengahenk B) Üvercinka

- C) Lalfabe D) Sukuşu

19.

I.Yolun iki tarafında vahşileşmiş ağaçlar ve artık tümsek halini almış eski çiçek tarhları vardı.

II. Onların arasında nasılsa kalmış olan beyaz bir kasımpatı, buraları örten siyah perdenin üzerinde geçmişi görmek

için bırakılmış bir delikti sanki.

III. Kuru bir havuzun kenarında devrilmiş mermer saksılar duruyordu.

IV. Kurumuş tarlaları geçtikten ve hafif bir sırtı tırmandıktan sonra, yarısına kadar açık duran paslı bir demir kapıyı

geçtim, aralarından otlar fıskıran çakıl döşeli bir yoldan yürümeye başladım.

Bu cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulursa sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III-II-IV-I B) IV-III-II-I

- C) IV-I-III-II D) I-II-III-IV

20.(1)Uluslararası İnternetsiz Gün ile insanların ekranlarla ulaşabildikleri ve bağlantı kurabildikleri ortamlardan çok,

İçinde buldukları ortama odaklanması, teknolojinin bağımlılık derecesine ulaştığı günlük hayatta ihmal edilen bazı alışkanlıkların yeniden hatırlanması amaçlanıyor. (2) Tabii ki bireysel olarak zaman zaman internet kullanımını azaltmanız veya tamamen kesmeniz de söz konusu olabilir. (3) Gerçi günümüzde bunu yapmak pek de kolay değil. (4) Ama Uluslararası İnternetsiz Gün bunu dünya çapında bir etkinliğe dönüştürerek hem internet kullanıcılarını bilinçlendirmeyi hem de internet topluluğunun bir parçası olarak ortaklaşa bir harekete katılmayı teşvik ediyor. Numaralanmış cümlelerden hangisi bu metnin anlam akışını bozmaktadır?
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

CEVAPLAR:1. B 2.A 3.D 4.C 5.C 6.C 7.D 8.B 9.D 10.D 11.D 12.A 13.B 14.B 15.A 16.A, 17.A18. D, 19.C,20.C

1. Aşağıdaki tırnak içinde verilen sözcüklerin hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) "Hafta sonu" tatilimi evimde geçireceğim.

B) Böyle "ön yargılı" davranmaya devam etmemelisin.

C) Yarışçılar "dört nala" gidiyordu.

D) Bu şehirde en ilginç dükkanlar "yer altı" çarşılarında bulunuyor.

2. Nuri Bilge Ceylan, Kış Uykusu isimli filmiyle 2014 yılında, 67. Cannes Film Festivali'ndeki büyük ödül olan Altın Palmiye'yi alarak Yılmaz Güney'den sonra bu ödülü kazanan ikinci Türk yönetmen olma başarısını gösterdi. Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle çıkarılır?

A) Kış Uykusu, konusu ve anlatım biçimiyle özgün bir filmidir.

B) Yılmaz Güney ve Nuri B. Ceylan, sanat anlayışları ortak olan iki yönetmendir.

C) Kış Uykusu, Nuri Bilge'nin en başarılı, en popüler filmidir.

D) Cannes Film Festivali'ndeki büyük ödül olan Altın Palmiye'yi elde eden ilk Türk yönetmen olma ünvanı Yılmaz Güney'indir.

3. Süleyman Nazif ve Abdülhak Şinasi birlikte yemek yerken Şinasi garsonu çağırır ve su ister () Şinasi'nin kirden ve mikroptan eldivenle el sıkacak derecede korktuğunu bilen Süleyman Nazif () garsona seslenmeden edemez ()

Oğlum () Beyefendinin suyunu yıka da öyle getir ()

Bu parçada yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (.) (:) (!) (!) (,)

B) (.) (,) (:) (!) (.)

C) (.) (,) (:) (,) (.)

D) (:) (,) (:) (,) (.)

4. I. Bu hikayede öksüz kalmış bir sokak çocuğunun hayatı anlatılıyor.

II. Montaigne denemeleriyle tanınmış başarılı bir Fransız yazardır.

III. Şair, bu son şiirinde devrik cümle kullanmıştır.

IV. Alçak Ceviz Dalları adlı türkü Kastamonu ilimize aittir.

Numaralandırılmış cümlelerden hangisi "kanıtlanabilirlik" açısından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV

5. I. 35 YILLIK MAĞAZAMIZI KAPATIYORUZ

HERŞEY 3/1 FİYATINA

II. kitap kurtlarına hergün fuar:

III. E: Kahramanmaraş Nöbetçi Eczaneler Listesi

IV. M. S. B.

Askerlik Şube başkanlığına

Yukarıdaki numaralandırılmış içeriklerden hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bergama İlçesi tarihi geçmişi olan bir bakıma açık hava müzesidir.

B) Gazi Osman Paşa Mahallesi, şehrin en kslabalık mahallesidir.

C) Sütçü İmam Üniversitesi, bu yıl da yüzlerce mezun verdi.

D) İzmir'in kuzeyinde şirin bir ilçe vardır.

7. I. Araştırma yapmak için kütüphaneye gidecek.

II. Havaaların soğumasıyla kuşlar göç ediyor.

III. Dedem, daha iyi insan olalım diye bize sık sık öğüt veriyor.

IV. Öğretmenimiz hasta olduğu için sınav ertelendi.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde sebep-sonuç ilişkisi vardır?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV. D) I ve IV

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bie metnin "giriş" cümlesi olabilir?

A) Bu süreçte bireylerin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanır.

B) Öte yandan, çocukların okula yükledikleri anlam nedeniyle hazır bulunuşluk düzeylerinde farklılıklar gözlenebilir.

C) Ancak doğal biçimde elde edilen dil becerisi bireyin yaşamında yeterli değildir.

D) Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi Türkçe öğretiminin temel amaçlarından biridir.

9. Şairler, okur okunmaz tükeneceğini düşündüklerinden olsa gerek, güncel olanın şiirini yazmaktan sakınırlar. Bunu göze alanlar ise güncel olanla tarihsel olanı "bir potada eritme" çabası verirler.

Bu metinde tırnak içindeki ifade ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

A) Herhangi bir nedenden dolayı bir şeyi yapmaya çok istekli olmak.

B) Benzer konularla sorunları birlikte düşünüp değerlendirmek.

C) Bir işe, olaya önem vermek, yakınlık duymak.

D) Olayların ve durumların farklı yönlerini ortaya koymak.

10."Uykuların kaçır geceleri, bir türlü sabah olmayı bilmez.

Dikilir gözlerin tavanda bir noktaya.

Deli eden bir uğultudur, başlar kulaklarında.

Ne çarşaf halden anlar ne yastık.

Girmez pencerelerden bejledipin o aydınlık."

Bu şiirde aşağıdaki duygulardan hangisinin olduğu" söylenemez?"

A)Ayrılık acısı B) Karamsarlık

C) Yalnızlık C) Huzursuzluk

11.Yukarıdaki şiirde geçen kelimelerden hangisi" isim-fiil"dir?

A) Girmez B) Beklediğin

C) Bilmez D) Olmayı

12.(I) Tanpınarın şiir dili, Türkçenin ışıldayan kristal avizesi gibidir. (II) Onun şiirinde eski sözcükler sonradan görmelerin gösteriş adına taktıkları pahalı süsler gibi durmaz. (III) Onun şiirleri incelendiğinde tarih, kültür ve medeniyetin iç içe işlendiği görülür. (IV) Onun şiir dilinden çıkan ışıltılar, geleceğe ışık tutar. Sözcükleri bir kuyumcu titizliğiyle ve dikkatiyle ölçüp biçer.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin ha gisi öznel yargı içermemektedir?

A) I B) II C) III D) IV

13.Altay ve Sibiryaya efsanelerinde "gözleri ateşli ve göğsü de alev alev yanan çocuklar" rastlamak mümkündür. Yine bir efsanede, Ak-Han adlı bir Han vardır. Bu Han, bir gün elbisesiz bir çocuğa rastlar. Çocuk ona yaklaşır ve "Beni evlatlık alırsın, beni Tanrı gönderdi. "der.Ak-Han bakar ki çocuğun ağzından alevler çıkıyor. Az sonra bu alevlerin sıcaklığından bulutlar da yanmaya başlar. Ak-Han bunu görünce korkuya kapılır ve ve çocuğa hiçbir cevap vermeden uzaklaşır. Bu sahne incelediğimiz motifin çok aşırı ve tam mitolojik bir tipidir. Önemli olan, Türk mitolojisindeki ağız ateş gibi olan çocukların varlığıdır.

Bu metinde aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi "kullanılmamıştır? "

A) Tanık Gösterme B) Düşsel öğelere yer verme

C) Öyküleme D) Benzetme

14.Nasrettin Hoca bizim dünya ölçüsünde en çok tanınan büyüğümüzdür. İnsanlığa hediye ettiğimiz bir mizah dahisidir. Hoca Latifeleri'nin yalnız Almancaya 1857 yılından beri dört defa çevrildiğini, fıkralarının Alman ders kitaplarına kadar girdiğini söylersek şöhreti hakkında bir fikir vermiş oluruz. Bundan başka hemem hemen bütün Doğu ve Batı dillerine çevrilmiştir. Demir perde ülkelerinde Nasrettin Hoca kendi ideolojilerine uygun film ve oyunlara konu yapılmaktadır. Hoca, yalnız Anadolu'nun değil, Balkanlar'dan Japon Denizi'ne, Doğu Türkistan'a, Özbek, Kırım, Irak, İran vb.ülkelere kadar bütün dünya Türklüğünün sevdiği, her gün andığı sözlü mizah kahramanıdır.

Bu parçadan hareketle Nasrettin Hoca'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Nasrettin Hoca sadece Türk dünyasının değil, diğer ülkelerin de önemseydiği bir kahramandır.

B) Nasrettin Hoca fıkraları dünyanın pek çok diline çevrilmiştir.

C) Nasrettin Hoca fıkraları bazı ülkelere, oranın ideolojisine uydurularak girmiştir.

D) Nasrettin Hoca fıkraları Almancaya çevrildikten sonra Nasrettin Hoca'nın ünü tüm dünyaya yayılmıştır.

15.Atasözlerinde büyük bir çoğunlukla geniş zaman kipi ve özellikle öğüt verme durumundakilerde de emir kipi kullanılmıştır. Bunların dışında kalan kiplerle kurulan az sayıdaki atasözlerinde de geniş zaman ve emir anlamı gizli olarak muhafaza edilmiştir. Dil ekonomisi ve kelime seçim yönüyle bakıldığında atasözlerinde kısalık, yani düşünceyi mümkün olan en az kelimeyle en olgun ölçüler içinde vermek adeta şaşmaz bir kuraldır. Birtakım atasözlerinde anlam çok daha keskin bir anlatım gücüne erişirken yüklem bile ihtiyaç duyulmamıştır. Bununla birlikte, cümlelerin en önemli ögesi olan yüklem atılmış olduğu halde atasözünün anlamı tamdır.

Bu metinden aşağıdaki yargıların hangisine "ulaşamaz?"

A) Atasözleri genellikle belli kiplerle kullanılır.

B) Atasözlerinin eksiltili olanları daha yaygındır.

C) Atasözleri az sözle çok şeyin anlatıldığı cümlelerdir.

D) Atasözlerinde anlamın daha net verilmesi için sözcük ekonomisine, tasarrufa, baş vurulur.

16."İstiklal hakkımızdır." Cümlesi öğelerinin dizilişine göre"Özne-Yüklem"şeklindedir. Aşağıdakilerin hangisindeki cümle bu şekilde sıralanmıştır.

A) Hayat bir sınavdır.

B) Kızılay'a kan verin.

C) Can boğazdan gelir.

D) Yine sen düştün aklıma.

17."Yılların esnafı olan babam bize hep para kazanmaktan(1)ziyade(2)itimat kazanmayı(3)telkin etti."

Bu cümledeki sözcüklerin anlamca karşılıkları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Fazla-cesaret-vurgulamak

B) Çok-emniyetli-tavsiye etmek

C) Başka-güven-işlemek

D) Daha çok-güven-aşılama

18."Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan, kalıplaşmış söz öbeğine deyim denir."

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim "kullanılmamıştır?"

A) Şiddetli rüzgar, güçlü soluğuyla ortalığı kasıp kavuruyordu.

B) Vagonları boşaltan hareketli gölgeleri seçebiliyorduk.

C) Çukurlaşan yolda her şey, gözden kaybolmuştu.

D) Sızlayan ellerini biraz olsun ısıtma ihtiyacına karşı koyamadı.

19. Bir su kıyısındasınız. Güneş ışığı suya vurmuş ve suyun dibinde ışıltılı bir çakıl taşı görüyorsunuz. Parmak uçlarınızı değdirseniz o taşta, suyun içindeki ışıltıya değeceksiniz. Öyle de yapıyorsunuz. Önce eliniz, sonra kolunuz suya dalmış, omuz başına gelmiş ama bir türlü dokunamıyorsunuz ona. İşte, yalın şiir budur. Işıltısını herkesin gördüğü fakat sanıldığından da derinde bir çakıl taşı.

Yukarıdaki parçada "yalın şiir" le ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ancak doğadan esinlenilerek yazılabileceği

B) Kapalı anlatımdan özellikle kaçınılması gerektiği

C) Güzelliğinin herkesçe fark edildiği, anlamına ulaşmanın ise uğraş gerektirdiği

D) Okuyan herkeste hemen aynı duyguları uyandıracığı

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) "Güler Misin Ağlar Mısın" adlı oyunun galasında yaşananlar, tiyatro adına ümit vericiydi.

B) Kültür Bakanlığından bu yıl özel tiyatrolara maddi destek sağlanacağı bildirildi.

C) Geçen ay Yakup Kadri' nin "Yaban" romanı tiyatroya uyarlanmış.

D) Günümüzde, tiyatro türünde bazı yapıtlar da kendine okur bulabiliyor.

21. Aşağıdaki cümlelerde yer alan sayılardan hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Yeni eğitim-öğretim yılı on beş gün sonra başlıyor..

B) Annem kardeşimle bana 2'şer elma getirdi.

C) Düzenli spor yaparak bu ay 3 kilogram verdim.

D) Atatürkk, saat dokuzu beş geçe hayata gözlerini yumdu.

22. Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmuştur?

A) Onlar, karşıdaki sarmaşıklı evde oturuyor.

B) Tabletler çıktı çikalı çocuklar sokakta oynamıyor.

C) Köpekler, yeryüzünün en sadık hayvanlarıdır.

D) Kalemim yere düştü.

CEVAPLAR:1.C,2.D,3.B,4.B,5.C,6.A,7.C, 8.D, 9. B, 10.A, 11.D,12.C, 13.A,14.D, 15.B, 16.A, 17.D, 18.B, 19.C,20.A21.B, 22.C

Düşünmek Kendin Bilmek

Her canlı düşünür mü? Diye sormak geldi kendi kendime. Hani derlerdi ya: Bazı bilim insanları suya kaba, kötü laflar saydırdığımızda farklı salınımlar frekanslar çıkarıyormuş, olumlu, güzel, estetik kelimeler söylendiğinde daha düzgün, daha bir değişik sinyaller veriyormuş...

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ORTAK METİN DEĞERLENDİRME FORMU[1]

Öğretmen Adı Soyadı

Branşı

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ORTAK METİNE İLİŞKİN BÖLÜMLER

1.Ortak programın perspektif ve genel amaçları:Programın perspektif ve genel amaçlarından önemli görülen hususlar:İlgi ve yeteneği esas alması,yüksek öğretime ve hayata hazır olmayı sağlama amacı gütmesidir.

2.Öğrenci Profili:Programda en çok önemsenen üç hedef:1.Öğrencinin beceriye odaklanması2.Eğilim,yönelime ve değerlerin göz önünde bulundurulması.3.İnsanın ruh ve beden olarak bütüncül yapıya sahip olduğunu vurgulaması.

ÖĞRENME SÜREÇ VE BİLEŞENLERİ:

3)a.Kavramsal Beceriler:Programda kavramsal beceriler zamana ve sürece yayılmış,bütüncül bir yaklaşım sergilenmiş.Yetkin ve erdemli bireylerin yetişmesine olanak sağlamayı hedeflemiş.Ahlaklı,vatansever,çevreye duyarlı bireyler yetiştirmeyi amaçlamıştır.

b.Eğilimler:Öğrencilerde en sık gözlenen eğilimlerden "akılcı ve ahlaki bir birey olma" hedefi,insanın kendisi ile tüm varlıkların bir arada bulunması ile "hayatın anlamlı "oluşu arasında bağı fark etmesinin sağlanmasının amaçlanması önemlidir.

c.Öğrenme Çıktısı:Kazanım yerine "öğrenme çıktısı" kavramının temel farkı: Bilgi kümeleri ile kavramsal becerilerin bir döngü oluşturması,çıktıların süreç temelli olması önemli.Yarıştırıcı ,ayrıştırıcı değil esnek ve özgür yaklaşımın benimsenmesi önemli.Uygun yolu bulana kadar hareket etmek,"çelişkileri" gidermede önemli.Konu ve durum bağlamından kopmadan dönüş" yapılandırma" becerisinde önemlidir.

4.PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

A.Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:Sosyal ve duygusal beceri gelişiminde öğrenci kişi ve gruplarla iş birliği yapar.Gerektiğinde gruplarla ortaklık oluşturur."S.D.B"nin gelişimi açısından programın imkan,yetenek,ve kendine güveni desteklemesi dikkate değer.Öğrencinin öğrenmeyi sorgulaması,öğrenmenin yaşam boyu sürdürülebilir olması önemli.

B.Erdem-Değer-Eylem Modeli:Öğrencinin gelişimi açısından en önemli katkısı değerlerin bağlama uygun olarak içselleştirilebilmesidir.Erdem,değer ve eylemin bir arada tutarlılığıdır.Değerlerin tabii bir şekilde kazandırılmasıdır.Soyut zihinsel sürecin daha anlaşılabilir kılınmasıdır.

C.Sistem Okuryazarlığı:Sistem okuryazarlığının işlendiği "bütünleşik" beceride sistem parçalarını anlama,ilişkilendirme,sürece dayalı olması,sarmal olması çok önemli.

5.Öğrenme Kanıtları,Ölçme ve Değerlendirme:

Önceki programa göre yeni programda ölçme ve değerlendirmede"probleme çözüm bulma becerilerinde "konu-alan" arasında bağlantı,ödevler,öğrenci gelişimini takip etmede raporlar,öğrencinin yıllara göre gelişimini gösteren "öğrenme kanıtları"nın toplanması çıktılarına ulaşmada önemlidir.Fazla zamana ihtiyaç duyan öğrencilerin takibi ve desteklenmesi önemlidir.

6.Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme:Öğrenmede "ön değerlendirme,köprü kurma"dersin işlenişinde bütüncül yaklaşım öğrencinin gelişmesinde önemli.Düşünerek yapma,beceri odaklı eğitim önemlidir.Öğrenci düşünüp,tartışıp sonuç çıkarır.

Ön değerlendirmede öğrencinin bilgi ve beceri düzeyi,çıktı ve beklentiler anlaşılır,program içeriği özelleştirilir.Öğrenme günlük hayata transfer edilip derinleştirilir.

7.FARKLILAŞTIRMA:Esnek,değişime açık olması,her öğrencinin kendi hızında ilerlemeyi amaçlanması önemli.Öğrencinin güçlü yönlerinin ortaya çıkarılması önemli.

Dersin işlenişinde öğretmen öğretici değil rehber ve kolaylaştırıcı rol oynar.Süreç aktif ve yansıtıcıdır.

8.OKUL TEMELLİ PLANLAMA:Planlamada eğitim kurumunu düzeyinde yapılabilir örnekler:"Pratik becerilerin öğretildiği atölyeler"

"Öğrenci düzeyine uygun konu,ders ve disiplinlere yer verilebilmesi"

"Grup çalışmalarında akran öğrenimine yer verilmesi"

Program dışı etkinliklerle gelecekte karşılaşılabilecek zorluk ve fırsatlara da hazırlamanın amaçlanması önemli.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ALAN DEĞERLENDİRME FORMU[2]

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMI İNCELEMESİ:

ZÜMRE ADI:TÜRKÇE

ZÜMRE ÖĞRETMEN ADI SOYADI:

BRANŞI:TÜRKÇE

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİNE AİT BÖLÜMLER:

1.Öğretim programlarının felsefesi:Program felsefesinde önemli görülen

hususlar:Dinleme,izleme,konuşma,okuma,yazma becerilerinin geliştirilmesinin amaçlanması.Konuşma becerisinin

"sözlü üretim ve sözlü etkileşim"den oluşması.

Yazma Becerisi:Öğrenciye yazmayı sevdirmenin yanında sistemli ve kademeli

olarak"içerik,paragraf,metin"oluşturma olanağı sağlaması önemli.

Dili en yetkin biçimde kullanabilme,Türkçenin zenginliklerine vakıf olabilme Türk kültürü ve değerlerimizin öğretilmesinin amaçlanması.

2.Ünite-Tema Öğrene Alanı:Ünite-tema öğrenme alanının sıralanmasında önceki programa göre temel farklılıklar:Öğretme çıktısının öğrenme ve tekrara dayalı olması, söz varlığı oluşturma hedefinde öğrencinin kendini değerlendirmesi,tepki koyması,sorgulaması,duygu,düşünce,hayal dünyasını geliştirmesi

3.İçerik Çerçevesi:Önceki programdan farklı olarak bazı çıktıların diğerlerinin öğrenilmesi için ön koşul olması.Gerektiğinde ek çalışmaya yer verilmesi.Söz varlığı için sözlük oluşturma,üst bilişsel beceriler için "serbest metinlerden"yararlanılması gibi.

4.Öğrenme kanıtları-Ölçme -Değerlendirme:Ölçme değerlendirmede dinleme izlemede dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.Öğrenme süreci anında müdahaleyi-hikaye edici bir paragrafta-gerektirebilir.Dinleme,izleme,okumada süreç planlanabilir.Her öğrencinin okuma kültürü,düzeyi sene başında belirlenir.Ölçme-değerlendirmede yöntemlerin "eğilim,ihtiyaç, ve özel durum"lara göre çeşitlendirilmeis önemli.Öğrenciye uygun stratejiyi seçtin,bunu çok güzel uyguladın,denmeli.Ayrıştırıcı yargılayıcı olmamalı.

7.Sınıflarda paragaf bilgisi olarak anlatım biçimleri yerine" paragrafın türü"kavramı kullanılacak.Ör,bu paragrafın türü (tartışma,tanıtma betimleme,öyküleme vb.)nedir gibi.

ilgi çekici,günlük yaşamla ilişkili,motive edici dijital oyunlara yer verilir.

5.Öğretme-Öğrenme Yaşantıları:T.D.8.2 de "dinlediği,izlediği bir metinde"gerçek-hayal-öznel-nesnel vb."bilgilere göre ölçütler belirlenir,kavram,nesne,varlık,olay sınıflandırılır.İkinci ünite 24 Kasım haftasında öğrenme tema alanında müzik öğretmeni ile iş birliği yapılarak müzik veya şiir dinletisi nakaratlardaki ses benzerliklerine dikkat çekilir.türkü veya şiirdeki "durak,vurgu,tonlamalara"a dikkat çekilir.Değerler tabii bir şekilde kazandırılır.Arkadaşlarla iletişim temasında iletişimde sevgi dili vurgulanır.

6.Farklılaştırma:Farklılaştırma türlerinden metni dinleyip izlerken zihinde imajlar,grafikler,resimler oluşturma ,metinlerde -hikayede-şema oluşturma önemli.Diğer kavramlarla soyut-somut-öznel-nesnel vb.bağ kurma önemli.Öğrencinin zayıf ve güçlü yönlerinin ortaya çıkarılması,atölye çalışmaları,dereceli puanlama anahtarı,gözlem formu,gözlem formu bulunur bu konuda.Atölye çalışmasında sınıf düzeyi gözetilir.

Farklılık gösteren öğrenciler için farklı stratejiler uygulanır.

Bilimsel düşünme,akademik bakış açısı edinme amaçlanır.öğrencinin özgür ve akıcı bir şekilde düşüncelerini kağıda dökmesi teşvik edilmeli.Yazdıklarının paylaşılması öğrencinin gelişmesi açısından olumlu.

Desteklemede Amaç:Öğrencinin ilgi ve seviyesine göre güçlü yönlerini ön plana veya ortaya çıkarmak amaçtır.

örneğin yedinci sınıflarda"metni analiz,tahmin,görselleştirme"karşılaştırma stratejisi uygulanır.

Ön değerlendirme sürecinve tekniği kullanılır.de "soru-cevap,tartışma,beyin fırtınası yöntemi

Köprü Kurmada:Önceki temada basit çıkarımlar sonraki temada analiz,karşılaştırmayapılabilir

7.Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin Açıklama:Türkiye yüzyılı maarif modelinin daha sağlıklı uygulanması için

Bütüncül yaklaşımın,farklılaştırılmış eğitim anlayışının,okul temelli programa olanak sağlamasının önemi büyüktür.

Öğrencinin kendi güçlü ve gelişmeye açık yönlerinin değerlendirilmesi süreç ve zaman açısından önemli.

Kademeli sorumluluk stratejisi:Usta-Çırak ilişkisine benzediği için verimli olabilir.Bu stratejiyi ne tür bir metinde,ne zaman,nasıl kullanılacağını öğretmen belirler.

Sinama

2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı Türkçe Dersi 6.Sınıflar Yazılı Sınav Soruları

Adı: Soyadı: No: Sınıf: Tarih:

"Yağmur sularından

ırmaklardan

Ve gözyaşlarından

Ah çocuklar()

"Az söz erin yüküdür

Çok söz hayvan yüküdür.

Bilene bu söz yeter

Sende cevher var ise."

1.Yukarıdaki şiirin ölçüsünü ve ana duygusunu belirleyiniz?10 puan

2.Şiirde parantez işaretli yere uygun olan noktalama işaretini getiriniz?10 puan

Beni büsbütün yalnız, kimsesiz sanıyor. Kendini üzüyorsun. Kederi bırak() Mahzun olma() Ben alıştım() Büyük bilgenin tabiriyle :yalnızlıkta bir nur buldum() Kendimi kimsesiz bir yetim gibi hissediyor muyum() bazen evet. Her insan gibi ben de kimi zamanlar yalnızlık azabını tadıyorum()

Her insanın fitratı farklı tıpkı çiçekler gibi.

İnsanlar da böyle olmalı işte.

3.Yukarıdaki metnin konusunu belirleyip yeni bir başlık bırakınız? 10 puan

4.Metnin anafikrini yazınız? 10 puan

5.Metindeki yazım ve noktalama hatalarını düzeltiniz? 10 puan

6.Aşağıda anlamları verilen kelimeleri metinden bulunuz? 10 puan

1) Yanında başkaları bulunmayan. ...

2)Derin ve geniş bilgisi olan kimse.. ...

3)Bir şeyin olasılığını düşünmek, zan...

7.Aşağıdaki kelimelerin "kök ve eklerini" ayırıp altlarına yazınız?

1. İnsanlar. 2.kimsesiz 3.Bahçemizde

8.Doğum gününü kutlamak, yabancı bir gelenek de olsa, zamanın neresinde bulunduğunu, ne kadar yol aldığını hatırlatması ve zaman bilincini geliştirmesi bakımından yararlı olabilir. Ama "Doğum günün kutlu olsun ya da mutlu olsun" demek dururken "Happy birthday to you." da neyin nesi? Türkçede karşılanması pek zor bir kavram mı? Felsefi bir kavram söz konusu mu ki yabancı bir geleneği olduğu gibi, sözleriyle birlikte aktarıyoruz? Gelecek yüzyıla nasıl bir kimlikle...

Yukarıda giriş ve gelişme bölümü verilen metnin sonuç bölümünü yazınız? 10 p.

9.-mi eki ve - ler, - lar ekinin cümlelere kattığı anlamı karşılarına yazınız?

1.Savaşlar olmasın. ...

2.Ahmetler misafir gelecek. ...

3.Kardeşim çalışkan mı çalışkandı...

10. "Söz var,ağızdan kurşun gibi seker gider,

Söz var, padişah gibi oturur cümlelerin başına.

Söz var, asılmaktan kurtarır seni."(Bahaettin Karakoç) Bu dördlüğün ana duygusunu belirleyiniz?

ACIMAK

Sivas'ta memur iken bir zaman resmi işlerden göz açamamıştım. Küçüklüğümde beri okumayı çok severdim.

Günümün birkaç saatini kitaplara verirdim. Hatta biraz şiire de hevesim vardı. Zaman zaman gazeller, şarkılar yazmaya çalışıyordum. Bu tesirler altında hatıra defterimi de bir köşeye atmıştım. Zaten insanın günden güne küçüldüğünü, bayağılaştığını kaydetmesinde ne zevk olurdu ki? Sonra kaymakam oldum, yeni bir muhite, yeni bir havaya girdim. Bu değişim bana garip bir tesir yaptı.

1.Yukarıdaki paragrafın konusu nedir, metne yeni bir başlık bulunuz?

2.Aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını karşılarına yazınız?

Vazife:

Amir:

Kıymetli:

Memleket:

3.Metinde geçen "havaya girmek" kelime grubundan ne anladınız?

4.*Komşumuz "ıvır zıvıra" para vermez. Cümlesindeki ikileme kuruluşu yönüyle "her iki kelimesi anlamsız"

ikilemedir. "Zaman zaman" gazeller, şarkılar yazmaya çalışıyordum. (... ...)

*Yahut "saçma sapan" şeyler yazmışsam?(...)Cümlelerindeki ikilemeleri kuruluşu yönüyle değerlendirip yazınız?

5.Söyleşi türünün özelliklerinden doğru olanları işaretleyiniz?

_Samimi bir anlatımı vardır.

_Güncel konuları ele almaz.

_Yazar karşısında biri varmış gibi davranır.

6.Bu gün Ahmetlere uğrayacağım. Cümlesinde çokluk eki "aile anlamı" katmıştır. - Ler, lar ekinin "abartma" anlamı kattığı bir cümle yazınız?

" "

7."Ana dilin muhabbeti

Öğretti bu hakikati

Başka ili, başka milleti

Ayıp sayanımdır dilim.

İllerin öz ana dili."

Yukarıdaki şiirin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz?

8."Dilerim, yurdumun çocukları

Tüm çocukları dünyanın

Gülüp oynasınlar bugünkü gibi

Acıda, sevinçte kardeş olsunlar...

Çınlasın yeryüzünde barış türküleri." Yandaki şiirin anaduygusunu ve ölçüsünü belirleyiniz?

9)"Gurur-umuz" Boş-luk" kelimelerinin yapısı yönüyle çeşitlerini altlarına yazınız?

10."Tahir, gece rüyasında vahşi hayvanların saldırısına uğradığını, bütün mücadelesine rağmen kendini kurtaramadığını gördü. Sabah olunca rüyasını dadısına anlattı. Dadısının nasihatine göre hareket etmeyi uygun buldu. "

11.Aşağıda anlamları verilen sözcükleri metinden bulup parantez işaretli yerlere yazınız?

1.Düş. Gerçekleşmesi imkansız durum,hayal. (...)

2. Uğraşma, didinme. Didişme, kavga. (...)

3.Çocuk bakımı ile görevli kadın. (...)

12. Öğretmeninizle yaşadığınız bir anınızı kompozisyon kurallarına uyararak yazınız?

TÜRKÇE DERSİ ...SINIFI ORTAK YAZILII SINAVI

ADI:SOYAD: SINIF: NO: TARİH:

** .Aşağıdaki cümleleri" öznellik,nesnellik" açısından sınıflandırınız?

-.Osmanlı Devleti 1299 yılında kuruldu.()

-.Dinlediğim şarkı herkesin beğendiği şarkıydı. ()

-.Ülkemizin en uzun sınırı Suriye iledir.()

** .Gezip gördüğünüz bir mekanı,şehri tanıtan bir yazı yazınız?

***"Aşkın aldı benden beni/Ben yanarım dünü günü. Bana seni gerek seni." Dörtlükte geçen "iyelik zamiri ve şahıs zamirlerini bulunuz?

14. Aşağıdaki cümleleri anlamlarına(abartma,benzetme,öznel,karşılaştırma,nesnel) göre sınıflandırıp karşılıklarına yazınız?

* .Ailemin dünyalar kadar işi var. (...)

* .Dede Korkut kitabı en çok beğenilen kitaptır. (...)

* .İlimiz Akdeniz bölgesinde bulunmaktadır. (...)

* .Ahmet Aslan kadar güçlüdür... ..

*Ay gümüş bir tepsi gibiydi..."

15"Mağaza vitrinlerindeki mankenleri bilirsiniz. Hepsi güler yüzlüdür. İçlerinde pek de güzelleri var. Ama dilleri olmadığı için soğuk dururlar. Onlar her ne kadar insan benzeri iseler de sahici insanları güzel yapan, sıcak yapan dildir. Ama her dil değil. Dil yarası yaraların en derinidir, derler. (Şevket Rado)

Yukarıdaki metini karşılayan bir atasözü yazınız?

... Çocuklara, gençlere şiirler, hikayeler, romanlar okutturun. Onları tiyatrolara, sinemalara gönderin. O hikayelerin, romanların, oyunların insanlarıyla tanışınlar. Onları tanımakla gerçekteki insanları daha iyi anlarlar. Çocuğunuz büyüyünce ne olursa olsun, küçükken siz ona edebiyatı sevdirmeye bakın. İlim ve bilgi sonradan gelecektir. Önce insanlığını kurmak, hayalini işletmek gerek.

16.Yukardaki metne bir başlık bulunuz?

17.Metinden hareketle kültür ve sanat faaliyetlerinde bulunmak niçin önemlidir?

Baş Parmak

İnsanın en soylu organı hangisidir, diye sorsalar, hepimizin vereceği cevap budur:Beyin! Oysa beyinden daha yüksek ve hatta insanı diğer yaratıklardan ayıran ve onu bütün hayvanlara göre üstün yere çıkaran beyin değil, sadece elinin baş parmağıymış. Baş parmağın diğer parmaklarla birleşip iş görebilecek bir durumda olmasıdır ki, insana unsurlar üzerinde üstünlük olanağını veriyor. Bunu söyleyen, doğa tarihi bilimidir. İlk insan, zekasıyla değil, sırf elinin biçimi sayesinde taştan bir balta yapmayı başararak ağaç dallarını kesmiş ve mağara dışında, ilk mimari eserini yaratabilmiştir. Baş parmak insan uygarlığının yarısını oluşturduktan sonradır ki, beyin, doğal uykusundan silkinerek konuşmaya başlamış insan işlerine karışmaya başlamış. Ortaçağı akıl, bugünkü Amerika'yı ise baş parmak yapmıştır. Baş parmağın akla ve ukalalığa üstün gelmesini dilemek, hepimizin kutsal bir görevi olmalı. (Kaynak:Ahmet Haşim, Bize Göre, 73-74.sayfa)

3.Yukarıdaki metnin anafikrini yazınız?

SORU

***"Bunlar hep doğru sözlerdi,zaten kendim de suçlu olduğumu anlıyordum. Ama gel gelelim şiir ezberlemeye oturdum mu, belleğime nereden geldiği belirsiz bambaşka sözler, hamam böcekleri gibi üşüşmeye başlıyor, düzgün dizeler şeklinde sıralanıyordu." (Gorki, Çocukluğum)

" Aşağıdaki cümleleri anlamı yönünden(benzetme, abartma, amaç, koşul, konuşturma vb.) sınıflandırınız?

Sorulara işe yarar cevaplar verebilmek için birikime ihtiyaç var. ...

Yani ne kadar sözcüğün varsa o kadar geniş düşünür ve özgürleşirsin. ...

"Üflesen uçacak kadar zayıfım."...

TÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM 2.YAZILI YOKLAMASI

Adı: Soyadı: Sınıfı :no: Tarih:

... Tıp öğrencisi Bursadaki Bilge Kitapevi'nin raflarını karıştırırken aradığı kitabı bulduğuna sevindi. Kitabın arkasını çevirdiğinde gördüğü fiyat, gülümsemesini dondurdu. Belli etmeden sayfaları hızla geçti. Aradığı bölümü buldu. Kitapevinin sahiplerine gizlice baktı. İkisi dünyadan habersiz müşterilerle görüşüyordu. Kitabı okuyup işaret bıraktı ve kitapçıdan çıktı. Ertesi gün yine gelip işaretli yerden...

1.Yukardaki metnin konusu nedir, metne bir başlık ekleyiniz? 10 puan

2.Öğrenci kitabın fiyatını görünce ne yapmış? 10 puan

3.Bu metnin "sonuç" bölümünü bir-iki cümleyle siz tamamlayınız? 10 puan

4*.Bilim,sanat,spor,tıp,edebiyat vb. konularda kullanılan özel sözcüklere... ..

... adı verilir. (5puan)

*Beş duyu organımızla hissettğimiz sözcüklere... denir. (5puan)

5.Dilimizde - ler - lar eki cümleye farklı anlamlar katar. Cümlelerde hangi anlam kattığını yazınız? 10 puan

Çiçekler sulanmış:

Ahmetler geziye çıkmış.:

6.Aşağıdaki cümlelerin karşılıklarına"sebep-sonuç, amaç-sonuç, karşılaştırma"anlamı katıp katmadıklarını yazınız? 10 puan

"Dünküne göre bu gün daha iyiyim:

*İlgi görmediğinden yazmamaya karar verdi:

*Onu görebilmek için buralara geldim:

*Aramadığı için arkadaşına darılmış:

7.Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde" isim, zamir, edat, bağlaç"var. Karşılıklarına yazınız? 10 puan

Ahmet," çocukluk" arkadaşımıdı:

"Sana "yakışmayanı hayata geçirme:

Eve" ne" gelen var" ne" giden var:

Yolcu "ile"giden yorulmaz:

8."Belgisiz zamire" ve "soru zamirine" birer tane örnek cümle yazınız? 10 puan

9.İçerisinde "dil" sözcüğü geçen üç tane "deyim veya atasözü" yazınız? 10puan

10."Akıl kişiye sermayedir." atasözü ile ilgili bir kompozisyon yazınız? 10puan

TÜRKÇE DERSİ1. DÖNEM 2.Y...

ADI: SOYADI: SINIF:NO:

"Dövene elsiz gerek.

Sövene dilsiz gerek.

Derviş gönülsüz gerek.

Sen derviş olamazsın." (Yunus Emre)

1.Yandaki dörtlüğün"ölçüsünü ve ana duygusunu"bulunuz? 10puan

2.Düşüncenin gücü keskin bir bıçaktır... Cümlesinde hangi edebi sanat vardır, noktalı yere yazınız? 10 puan

3.Mısra sonlarında " aynı görevli ek ve kelimelere... ..

adı verilir? Noktalı yere yazınız. 10 puan

4.Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde" edat, bağlaç, isim, zamir"vardır? Cümlelerin karşılıklarına yazınız. 10 puan

*"Bunu" ben anlatabilirim...

*Zil çaldı"mı"yanıma gelsin...

*Bana vermek" üzere"defteri götürebilir.

*"Ya" benimle gel" ya da"evde otur...

5.Aşağıdaki cümleler "anlamına" göre nasıl cümledir? Karşılıklarına yazınız. 10 puan

*Bu kitabı alırsan ben okurum...

*Bu şehir eskiden çok daha güzeldi...

*Hastalandığından derse gelemedi...

*Tarladaki buğdaylar biçilmiş olmalı...

"Bülbülü altın kafese koymuşlar:Ah vatanım,demiş."

6.Aşağıdakilerin hangisinde hem benzetme hem abartma vardır? 10 puan

- A) Ya gözler altındaki halkalar...
- B) Elma gibiydi yanakları.
- C) Tavşan üzüntüden boynunu büktü.
- D) Dağ gibi çamaşırları ütölemek beni öldürdü.

7. Hangi cümlede bir zamir vardır? 10 puan

- A) Herkes tahtaya baksın.
- B) Bilgisayarını almışlar.
- C) Yazım kurallarına uyalım
- D) Mesleğimi severek yaparım.

8. Kalem kılıçtan keskindir. Atasözü ile ilgili bir kompozisyon yazınız? 30 puan

..

6 Şubat

6 Şubattaki Kahramanmaraş, Elbistan depremi üzerinden beş-altı ay geçmiş bulunuyor
Halk şaşkın, perişan, korku içinde. En ufak bir artçıda ne yapacağımızı, nasıl davranacağımızı bilemiyoruz. Kimle katşılaşsam falanca köyde, tandırlıkta otuzar kişi kaldıklarını dile getiriyor. El uzatmak paket içinde yiyecek, içecek, giyecek vermekle olmaz, olmamalı. Kaldı ki o yardımlar da savaşta ganimet yağmalar gibi yağmalayan yağmalayana dönüştü. Sadece çocuklara palyaço eşliğinde psikolojik destek verilmemeli. Okunmayan kitapları evde paketleyip göndermekle de... Ya da öyle görülmemeli. Yetişkinlerde gözetim altında olmalı, bilinçlendirilmeli. Uzak hedefler neler? Konteynerde klima veya ufo ile soğuk kış günlerinde barınılabilecek mi ? İlk paniği atlattıktan sonra evlerimizi görüp incelemeye geldiğimde her tarafta yıkım, talan, sağa sola apar topar paket taşımalar, insanların görüp yaşadıklarını hikaye anlatır gibi anlatmaları dikkatimi çekti. Peki ne vardı?
Ne yok ki: Etrafa saçılmış buzdolaplarındaki yiyecek içecekler, kavanozlar, merdivenlerdeki saçılmış eşyalar, kıyafetler, çorap içine bırakılmış gözlük. Kim bilir sahibi ne alemde, hayatta mı? etrafa yada bina önlerine bırakılmış mobilyalar, mutfak eşyaları vb.
Çok katlı binalar etrafındaki aşağıya atılmış gıda paketlerini kaldırdığımda o soğuk havada dahi kurtlanmış, kaldırılmayı bekleyen kokuşmuş yiyecek paketleri. Bu atıkları birkaç kere toplayıp çöp bıraktım ama sonraki haftalar yine dağlar kadar etrafta çöp, moloz, atık birikti. Kendimizi düşünmeden çevreyi ne zaman düşüneceğiz?
Asıl tehlike harfiyatlardaki kanserojen kimyasal maddeler, belki böceklerin istilası, salgın hastalıklar vs. Şu anda pencereyi, balkon camını açınca acaip pis kokular, çeşit çeşit böcekler, haşereler ışığa koşuyor. Ne yapsak nafile.. .
Ne oldu bu "kadim şehire?" Bu tehlike üzerinde kimsenin uyarmaması bilgilendirmemesi. Bizlerin vurdumduymaz, duyarsız tavırlarımızdan faydalanılması, kötüye kullanılması mı? Demeliyim.
İşçisi, memuru, köylüsü, şehirlisi ile topyekün bilinçlenmek, uzmanların uyarısına uyarak depreme dayanıklı kentler inşa etmek ümidiyle...

Türkçe Deneme

ACIMAK

Sivas'ta memur iken bir zaman resmi işlerden göz açamamıştım. Küçüklüğümde beri okumayı çok severdim. Günümün birkaç saatini kitaplara verirdim. Hatta biraz şiire de hevesim vardı. Zaman zaman gazeller, şarkılar yazmaya çalışıyordum. Bu tesirler altında hatıra defterimi de bir köşeye atmıştım. Zaten insanın günden güne küçüldüğünü, bayağılaştığını kaydetmesinde ne zevk olurdu ki? Sonra kaymakam oldum, yeni bir muhite, yeni bir havaya girdim. Bu değişim bana garip bir tesir yaptı.

1.Yukarıdaki paragrafın konusu nedir, metne yeni bir başlık bulunuz?

2.Aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını karşılıklarına yazınız?

Vazife:

Mekan:

Kıymet:

Yurt:

3.Metinde güzel eçen "havaya girmek" kelime grubundan ne anladınız?

4.*Komşumuz "ıvır zıvıra" para vermez. Cümlesindeki ikileme kuruluşu yönüyle "her iki kelimesi anlamsız" ikilemedir. "Zaman zaman" gazeller, şarkılar yazmaya çalışıyordum. (... ..)

*Yahut "saçma sapan" şeyler yazmışsam?(...)Cümlelerindeki ikilemeleri kuruluşu yönüyle değerlendirip yazınız?

5.Söyleşi türünün özelliklerinden doğru olanları işaretleyiniz?

_Samimi bir anlatımı vardır.

_Güncel konuları ele almaz.

_Yazar karşısında biri varmış gibi davranır.

6.Bu gün Ahmetlere uğrayacağım. Cümlesinde çokluk eki "aile anlamı" katmıştır. - Ler, lar ekinin "abartma" anlamı kattığı bir cümle yazınız?

7.Aşağıdaki cümlelerde geçen söz sanatlarının karşılıklarına yazınız?

"Ağlarım hatırıma geldikçe gülüştüklerimiz."...

"Ölüm indirmede gökler,ölü püskürmede yerler."...

"Bahar,yazın gelişini fısıldıyordu..."

"8."Bu,ötekilere göre çok daha keskin dişlere sahip bir köpekti."Cümlesi anlamına göre nasıl bir cümledir?

9.Aşağıdaki yay ayraçla belirtilen yerlere uygun noktalama işaretleri getiriniz?

Romalıların inşa ettiği,dünyanın en iyi korunmuş tiyatrolarından birine sahip olan Aspendos Antik Kenti()ne gitmeden olmaz()Su yolları,tiyatrosu ()çeşmesi gezilip görülebilir.MS II() yüzyılda inşa edilen Aspendos Tiyatrosu, oturma yerlerinin üst kısmında bulunan kemerli yapısı ve sahnedeki sesin en üst oturma yerlerine kadar çok net ulaşmasını sağlayan mimarisıyla ünlü bir eser()

10.Aşağıdaki metni yazım kuralları bakımından doğru halini yeniden yazınız?

26 Mayıs 1916 salı günü İstanbul'da dünyaya gelen Halil İnalçık,ilköğrenimini Ankara da tamamlamıştır.Lise eğitimi için Balıkesir e giden İnalçık,ünivesite öğrenimine 1935 yılında başlamıştır.Daha sonraki yıllarda önce doktora ardından doçent olan İnalçık,1945 yılında çalıştığı okuldaki ışıl hanımla evlenmiştir.

BEP SINAVI

2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı 6.Sınıf Türkçe Dersi Bep`li Öğrenci Yazılı Sınavı

... Tıp öğrencisi Bursa'daki Bilge Kitabevi'nin raflarını karıştırırken aradığı kitabı bulduğuna sevindi. Kitabın arkasını çevirdiğinde gördüğü fiyat gülümsemesini dondurdu. Belli etmeden sayfaları hızla geçti. Aradığı bölümü buldu. Kitabevi'nin sahiplerine gizlice baktı. İki dünya arasında habersiz müşterilerle görüşüyordu. Kitabı okuyup işaret bıraktı ve kitapçıdan çıktı.Ertesi gün yine gelip kitabı işaretli yerden...

Yukardaki metne yeni bir başlık bulunuz?

Yukardaki metnin devamını birkaç cümleyle yazınız?

1.Toplumda veya tabiatta meydana gelen olaylarla ilgili bilgi ve duyurulara,iletişim organlarıyla verilen bilgilere "haber"denir.Haberlerin halka duyurulmasıyla ilgili hazırlanan yazılara "haber yazısı"adı verilir. yukarıdaki paragrafın anafikri aşağıdakilerin hangisidir?

A)Haber ve haber yazısı tanımı B)Haber yazısı özelliği C)Gazete haberleri D)Sosyal medya haberi

2.

"Ana başa taç imiş

Her derde ilaç imiş.

Bir evlat pir de olsa

Anaya muhtaç imiş."

Yukarıdaki dörtlüğün konusu nedir?

A)Annelerin önemi B)Anneye muhtaç olma C) Anne özlemi D)Çocukların anneye bağlılığı

3.Aşağıdakilerden hangisinde hem somut isim hem topluluk ismi isim vardır

A)Kitaplık-sınıf B) ağaç-yaprak C) araba-yol D)insan-elbise

4.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme vardır?

A) Yollar buz tuttu B)Eve erken geldik C) Sokakta köpekler vardı. D)Bulutlar pamuk gibi bembeyazdı

5.Aşağıdakilerden hangisi atasözüdür

A)Arkadaşımın dili tutuldu B)sevinçten havalara uçtu C)Ağaç yaş iken eğilir.D)Onunla göz göze geldik.

6.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerle ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A)namık kemal in tarihi romanının adı "cezmi"dir. B)Köpeğimizin adı Karabaş idi.

C)Mahallemiz Kızılçoba Mahallesi idi. D)Doktor Ahmet Bey geldi.

7.Aşağıdaki" ikilemelerden" hangisi zıt anlamlıdır?

A) Yalan yanlış söz B)leri geri konuşuyor C)mutlu mutlu gitti. D)yavaş yavaş konuş

8.Aşağıdakilerin hangisine soru işareti konmalıdır?

A)Bir daha söylemem B)O kadar komik değil C)Kardeşi çok ağlamış D).Amcanın yaptığını duydun mu

*Aşağıdaki sözcükleri yapısı yönüyle (basit-türemiş-birleşik) sınıflandırınız?

Simit-çi... Oda-mız... Yayınevi...

9.Aşağıdaki sözcüklerden hangileri eş anlamlıdır?

A) Okul-mektep B)acı-tatlı C) s0ru-cevap D)dost-düşman

10.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "meczaz"anlamlı kelime vardır?

A)Arkadaşı soğuk davrandı. B)Ona teşekkür ettim. C) İlim,kendini bilmektir. D)Yazısını düzeltmiş.

12."Ay gümüş bir tepsi gibiydi" cümlesinde hangi edebi sanat vardır?()